

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Vasad Község Önkormányzata



2025 - 2030

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	10
Célok.....	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	12
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	12
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	14
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	17
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	47
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	77
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	85
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	94
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	102
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	104
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	105
1. A HEP IT részletei.....	105
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	105
Jövőképünk.....	107
Az intézkedési területek részletes kifejtése <i>(kitöltése javasolt, opcionális)</i>	107
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	109
3. Megvalósítás.....	114
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	114
3.2 A megvalósítás folyamata.....	114
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	117
3.4 Nyilvánosság.....	117
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	118
4. Elfogadás módja és dátuma.....	119

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Vasad Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Vasad község Magyarországon, Pest vármegye középső részén, a Közép - Magyarországi Régióban, a Duna-Tisza közti hátság északi részén helyezkedik el. Budapest felől, a monori leágazással, a 4. számú főútról közelíthető meg (4 km). Vasad területe 3341 ha (a földhivatal adatai alapján), ebből 117 ha bel- és 3225 ha külterület.

Közlekedés szempontjából Vasad kedvező helyzetben van, a központi szerepű Monorhoz való közelsége miatt is, de még inkább Budapest közelsége jelent sokat a település életében. Mivel a településen nincs vasúthálózat, a helyközi járatok gyakoriak, főleg az iskolai időszakban.

A településen van orvosi rendelő, Védőnői Szolgálat, gyógyszertár, Posta, Takarékszövetkezet, Művelődési Ház és Könyvtár, bölcsőde, Napköziotthonos Óvoda, általános iskola. A falu külterületén áll a Szemző - kastély, melyben sokáig megyei fenntartású iskola működött, amely egyben diákotthon is volt. Körzeti megbízott rendőr és polgárőrség gondoskodik a közbiztonságról.

A belterületen az utak majdnem 100 %-a szilárd burkolattal ellátott, vezetékes gáz, víz, csatorna, telefon van a település egész belterületén.

A gazdasági vállalkozások száma növekszik, köszönhetően a jó infrastrukturális viszonyoknak, és az adókedvezményeknek.

A 20. században pusztákból községgé szervezett település elnevezésének alapjául a „vas” főnévből származó régi magyar személynév, a Vasad szolgált, melyet 1361-ben említenek

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

először az oklevelek, *Wasad* formában. A török kor előtt a birtok – melyet már 1440-ben pusztaként emlegettek – a Halomy családe volt, majd Erzsébet királyné – Habsburg Albert özvegye – a Tahi községből származó Botos családnak adományozta, mely Pilis vármegye egyik legnagyobb családja. 1444-ben a király a területet – mivel a Botos család kihalt – Budai György diáknak juttatta.

A török hódoltság ideje alatt a muzulmánok akadálytalanul tudtak berendezkedni a nagy legelőkön. A falu határában sokáig fel lehetett lelteni egy oszmán temető nyomait, sőt a hagyomány egy török imahelyről is szól. A martalócok elpusztított, lakatlan területeket hagytak maguk után. A hódoltság utáni első írásos adat 1690-ből származik, s ez a Ráday család birtokaként említi. A 17. század végén egy része Darvas Jánosé volt, majd (házasság révén) a Szilassy családe lett. A falu igazi története 1756-ban kezdődik, amikor is a Ráday és a Fáy család birtokára telepések érkeztek a Komárom vármegyei Marcelházáról (ma Szlovákiában van), miután református hitük miatt elűldözték őket. A szájhagyomány szerint, amikor új otthonukat keresték, egy közeli településen is lehetőségük volt a letelepedésre. Este lepihentek, de az éjszakára kipányvázott lovaik visszajöttek Vasadra. Másnap reggel itt találták meg őket, amint az ízesebb fűvet legelték. A letelepedni vágyók jó jelnek tekintették ezt, és ezért választották lakóhelyül Vasadot. A szájhagyomány még arról is szól, hogy néhányan jobb területet keresván elindultak dél felé. Erdélyig jutottak le, majd évek múlva visszatértek családotul és családokat hozva magukkal. A mai község lakói nagy részének elődei: a Balogh, Édes, Keszeg, Marton, Mészáros, Szabó családok ősei Marcelházáról költöztek ide; a Piróthok Áporkáról, a Nánaiak Lábatlanból jöttek. A 19. század első felében népesítette be a Ráday és Fáy család, kik birtokszomszédok voltak, és szívesen fogadták a református vallású letelepülni vágyókat. 1837-ben *Felső- és Alsó-Vasad-pusztá*-ként említik, 360 lakossal. Vasad 1848 után Ráday gróf, Wartensleben gróf, a Darvas, a Fáy család és Liphay család tulajdona.

A 20. század első felében a Halmos-, a Wild- és a Möller-család volt a falu birtokosa. Néhány évig itt élt Hugonnai Vilma, Magyarország első női orvosa, aki Svájcban szerezte diplomáját. A falu a múlt század végétől tiszta magyar nemzetiségű.

A lakosság hagyományosan növénytermesztéssel és kertészettel foglalkozott, mára azonban sokan ingáznak Budapestre (az összes dolgozó mintegy fele), és csak másodállásban „foglalkoznak a földdel”, vagy segítenek a még mindig csak mezőgazdaságból élő öregeknek. A faluban az átlagos birtoknagyság négy hektár, néhány földművelő azonban nagyobb területen (50-80 hektár) gazdálkodik. A Vasadon termelt burgonyát, répát, kisdinnyét, káposztát a budapesti piacokon ma is könnyű értékesíteni. Ennek megfelelően a falu mindig jómódúnak számított, a lakosság relatíve magas életszínvonala pedig a rendszerváltás után is megmaradt.

A 2011-es népszámlálás során a lakosok 92,1%-a magyarnak, 0,8% cigánynak, 1,3% németnek, 0,9% románnak mondta magát (7,8% nem nyilatkozott; a kettős identitások miatt a végösszeg nagyobb lehet 100%-nál). A vallási megoszlás a következő volt: római katolikus 17,3%, református 36,7%, evangélikus 2,5%, görög katolikus 0,7%, felekezeten kívüli 21,4% (20,1% nem nyilatkozott).²

2022-ben a lakosság 87,4%-a vallotta magát magyarnak, 1,1% németnek, 0,3% románnak, 0,2% cigánynak, 0,1-0,1% bolgárnak, szerbnek, lengyelnek és ukránnak, 3,7% egyéb, nem hazai nemzetiségűnek (11,4% nem nyilatkozott; a kettős identitások miatt a végösszeg nagyobb lehet 100%-nál). Vallásuk szerint 30,1% volt református, 12% római katolikus, 1,4% evangélikus, 0,6% görög katolikus, 1,3% egyéb keresztény, 2% egyéb katolikus, 15,4% felekezeten kívüli (37,1% nem válaszolt).³

² Helységnévtár

³ Helységnévtár

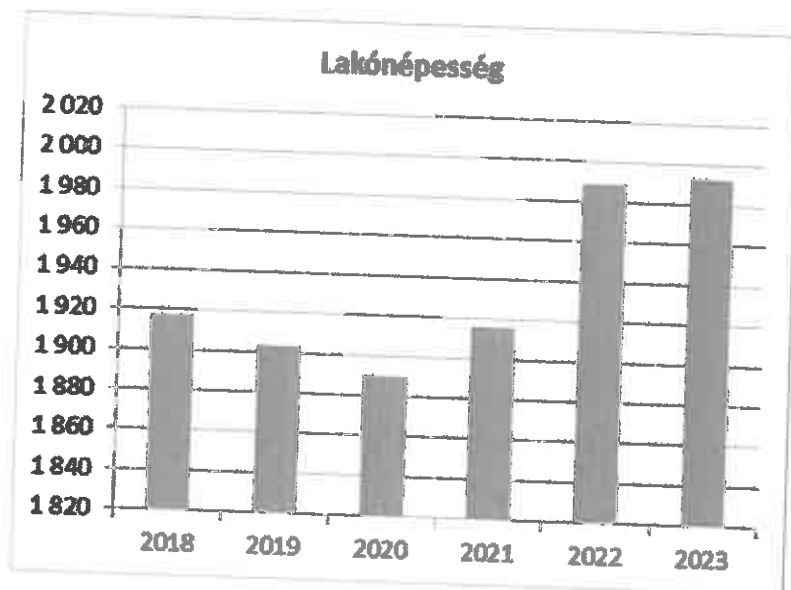
1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 001)	Változás
2018	1 917	bázis év
2019	1 903	99,27%
2020	1 890	99,32%
2021	1 916	101,38%
2022	1 989	103,81%
2023	1 993	100,20%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Táblák: 1.

Vasad község lakónépessége folyamatos növekedést mutat.



Az állandó népesség alakulása változatos képet alkot, a 18-59 éves korosztályt nézve Vasadon több férfi él (69%), mint nő, (56%) viszont a 65 év felettiiek vonatkozásában a nők (19%) vannak nagyobb számban a férfiakhoz (11%) képest. Jelentős a 0-14 év közötti korosztály mindkét nem tekintetében.

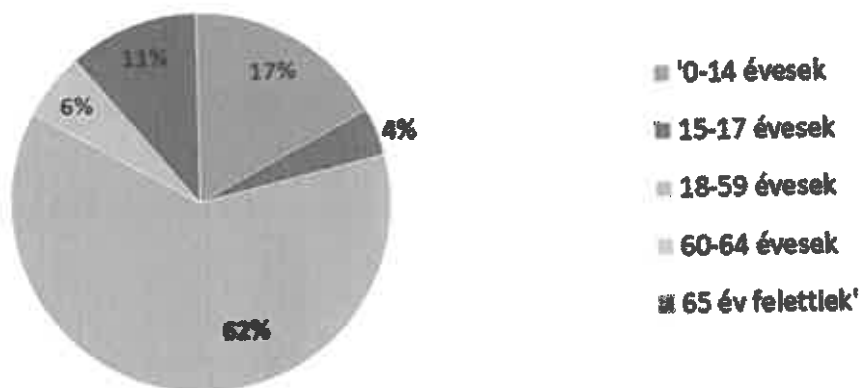
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2021)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 010	1 015	2025	49,88%	50,12%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			73	3,60%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	173	160	333	8,54%	7,90%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	41	37	78	2,02%	1,83%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	625	572	1197	30,86%	28,25%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	58	54	112	2,86%	2,67%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	113	192	305	5,58%	9,48%

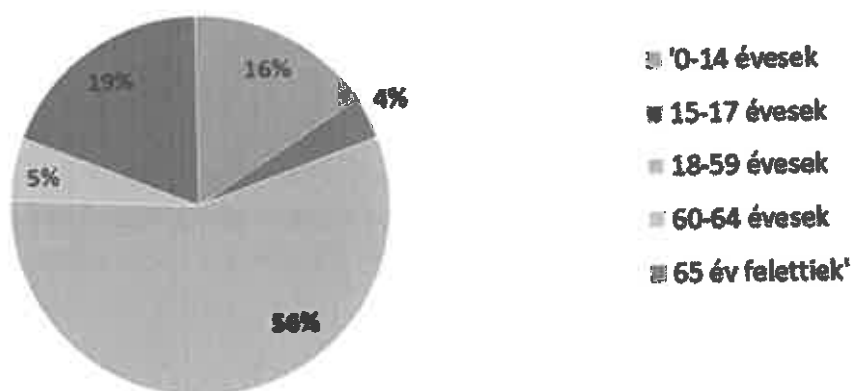
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Táblák: 2.

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása



Állandó népesség - nők életkori megoszlása



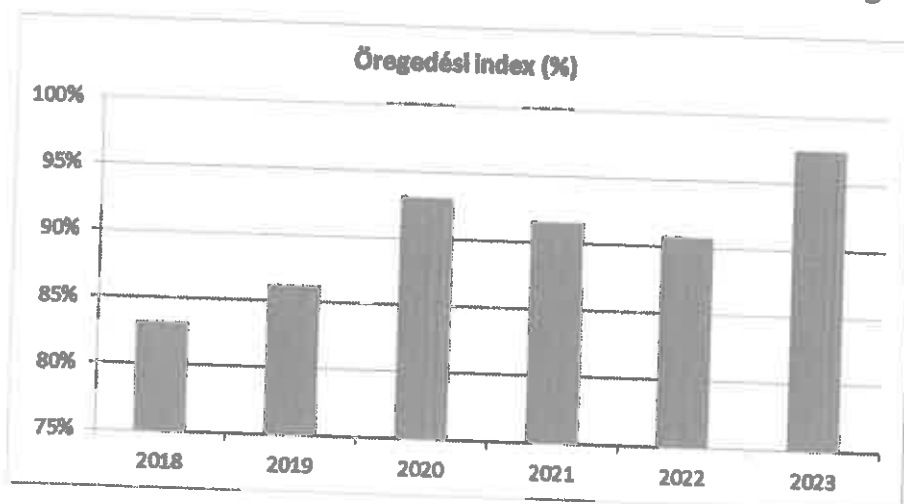
3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	277	333	83,18%
2019	275	319	86,21%
2020	297	319	93,10%
2021	305	333	91,59%
2022	305	336	90,77%
2023	312	320	97,50%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Táblák: 3.

A fent említett változás jól nyomon követhető a település öregedési indexének vizsgálata kapcsán is. Az említett mutató az időskorú népességnek (65–X éves) a gyermekkorú népességhez (0–14 éves) viszonyított arányát mutatja. A népesség korösszetétel szerinti változásának és az előrejelzés folyamat legfontosabb indikátora, amelynek kiemelt jelentősége van a demográfiai jövő szempontjából.

Hazánk népesedési helyzetét több évtizede a népesség fogyása és idősödő korösszetétel jellemzi. Általános tendencia, hogy a népesség korösszetétele fokozatosan tolódik az idősebb korosztályok felé. A gyermekkorúak (0-14 évesek) száma és aránya jelentősen csökkent az elmúlt évtizedekben, az aktív korú népesség aránya csekély mértékű csökkenést mutatott. Eközben az időskorúak (65 évesek és annál idősebbek) száma és aránya folyamatosan nőtt. Az idősek számának néminemű növekedése, a 14 év alattiak számának csökkenése az öregedési index lassú, de folyamatos emelkedését mutatja. A lakónépesség tekintetében a 0 – 14 éves korú és a 65 év feletti arányát vizsgálva meredeken emelkedik az öregedési index.



4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2018	-17,10
2019	-7,33
2020	-7,38
2021	12,61
2022	-1,54
2023	1,51

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Táblák: 4.

A vándorlás, lakóhely változtatás leginkább a fiatalabb korosztályok jellemzője. Okai között említhetjük a munkavállalás, a tanulás, a családi okok mellett az adózási szempontokat, a közlekedési infrastruktúrát vagy a régiók közötti gazdasági különbségeket is. A betelepülő fiatal, képzett munkaerő kedvezően befolyásolhatja egy adott régió népességének korstruktúráját, gazdasági helyzetét. Az adott időszakban a járvány okozta vidékre költözés mellett, a kormányzati támogatások – CSOK - igénybevételére is kedvezően hatott. A 2021. év kimagasló a bevándorlásban. A 2022. évben, viszont minimális elköltözés volt a jellemző.



5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2018	-2,07
2019	-4,19
2020	-0,53
2021	-1,05
2022	-2,05
2023	-5,52

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Táblák: 5.

A természetes szaporodás értékét úgy számoljuk ki, hogy az élveszületések számából kivonjuk a halálozások számát. A településen kevés gyermek születik a halálozások száma az öregedő lakosság miatt magasabb. Természetes szaporodás helyett, természetes fogyás tapasztalható. Sajnos minden évben a halálozások száma meghaladta az élveszületések számát. A 2019. évben magas a halálozások száma, ez a Covid – járvány időszaka. A 2023- év is kimagasló a halálozások tekintetében az 5,52fővel. A születés szám egyik évben sem haladta meg a halálozások számát. A településfejlesztési tervben lévő programnak a fő célkitűzése a település fejlődése, a lakosság szám növelése, a helyi lakosság életminőségének a javítása.



Vasad Község Önkormányzata azonosulva Magyarország Alaptörvényével, valamint az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben megfogalmazottakat kiemelten szem előtt tartva törekszik arra, hogy a község minden állampolgára számára elősegítse az egyenlő bánásmód követelményeinek érvényesítését. A helyi esélyegyenlőségi programjában megfogalmazza szándékát arra vonatkozóan, hogy egyenlő esélyt biztosítson a szolgáltatásokhoz való hozzáféréshez és megelőzze a hátrányos megkülönböztetést.

Az Önkormányzat valamennyi tevékenységét átjárja a cél, hogy egy összetartó, szolidáris és hátrányos megkülönböztetéstől mentes helyi közösséget erősítsen. Továbbá fontosnak tartja a település működtetése és fejlesztése mellett a lakosok emberi értékeinek, méltóságának, egyediségének megerősítését.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Humán és anyagi forrásainak mozgósítása mellett, helyzetfeltárást és elemzést végez, intézkedési terveket készít és keresi a pályázati lehetőségeket a megvalósításhoz.

Küldetése, egy olyan település kialakítása és fenntartása, melyben folyamatosan fókuszál a lakosság helyzetére és problémáira, biztosítja a közszolgáltatások egyenlő eséllyel való elérhetőségét. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játszanak, elősegítve ezzel a község lakosságának ilyen irányú szolidaritását.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Vasad település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.)

előírásaira.

Vasad Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a különböző célcsoportok esélyegyenlőségének biztosítása érdekében már korábban is több intézkedést hozott, melyek ma is érvényben vannak. A helyi rendeletek, a kötelező törvényi feladatokon túl, szabályoznak olyan ellátási formákat, amely az idősek, szociálisan rászorultak, az ifjúság és a fogyatékkal élők helyzetét segíti:

- a *települési támogatásról és az egyéb szociális és gyermekjóléti ellátásokról szóló 1/2015.(II.27.) önkormányzati rendelet* egységes rendszerben és szerkezetben foglalja össze az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni támogatásokat és ellátásokat, biztosítva ezzel a támogatásokat igénybe vevők széles körű és egyértelmű tájékoztatását. E rendelet a rendkívüli települési támogatás, kamatmentes szociális kölcsön, ápolási támogatás, gyógyszer-támogatás, tartós beteg vagy fogyatékos gyermekek támogatása, temetési támogatás, lakhatási támogatás, köztemetés igénylésének, és a jogosultságok feltételeit határozza meg.
- szintén a *települési támogatásról és az egyéb szociális és gyermekjóléti ellátásokról szóló 1/2015.(II.27.) önkormányzati rendelet* határozza meg a személyes gondoskodás körébe

tartozó szociális alapszolgáltatások körében igénybe vehető szolgáltatásokat, amelyek az étkeztetés, házi segítségnyújtás, tanyagondnoki szolgáltatás és családsegítés.

- ugyancsak a *települési támogatásról és az egyéb szociális és gyermekjóléti ellátásokról szóló 1/2015.(II.27.) önkormányzati rendelet* mondja ki, hogy az Önkormányzat gyermekjóléti alapellátásokat is biztosít a lakosság számára, mégpedig a gyermekek napközbeni ellátását (bölcsőde, napközi otthonos óvoda, iskolai napközis ellátás) és a gyermekjóléti szolgáltatást.
- a település külterületein élők esélyegyenlőségének megteremtése érdekében az önkormányzat *tanyagondnoki szolgáltatást* nyújt, két tanyagondnoki szolgálat működtetésével. A tanyagondnoki szolgálat közvetlen, személyes szolgáltatásokat, valamint az önkormányzati feladatok megoldását segítő, közvetett szolgáltatásokat végez.
- a *társadalmi és civil szervezet, valamint alapítvány anyagi támogatásának feltételeiről szóló 15/2007.(XII.4.) önkormányzati rendelettel* a Képviselő-testület pénzügyileg is támogatja azon szervezeteket, amelyek Vasad település lakosságának javára közbiztonsági, kulturális, közművelődési és művészeti tevékenységet, sporttevékenységet, környezetvédelmi, hagyományőrző, közösségépítő tevékenységet végeznek. Valamint azokat a szervezeteket, amelyek a település lakhatóbbá tételéért, tárgyi és szellemi értékének védelmében tevékenykednek, közreműködnek az idősök életminőségének javításában, valamint a fiatalok hasznos szabadidejének eltöltése érdekében tevékenykednek.
- a *születési támogatásáról szóló 3/2007.(III.18.) önkormányzati rendelet* megalkotása a gyermekvállalást kívánta ösztönözni, célja a Képviselő-testületnek, hogy születési támogatást nyújtson annak a szülőnek, aki a településen bejelentett lakóhellyel rendelkezik és tényleges életvitelszerűen is a településen lakik, és újszülött gyermekéről saját háztartásában gondoskodik.
- a 5/2018. (VIII.17.) önkormányzati rendelete bölcsődei ellátásról, annak igénybevételéről és az intézményi térítési díj
- Vasad Község Önkormányzat Képviselő-testületének 5/2020.(II.10.) önkormányzati rendelete a bölcsődei ellátásról, annak igénybevételéről és az intézményi térítési díj megállapításáról szóló 5/2018.(VIII.17.) önkormányzati rendelet módosításáról
- Vasad Község Önkormányzat Képviselő-testületének 10/2018.(XII.19.) önkormányzati rendelete a gyermekétkeztetési térítési díjakról
- Vasad Község Önkormányzat Képviselő-testületének 4/2020.(III.10.) önkormányzati rendelete a gyermekétkeztetési térítési díjakról szóló 10/2018.(XII.19.) önkormányzati rendelet módosításáról
- Vasad Község Önkormányzat Képviselő-testületének 8/2020.(VII.03.) önkormányzati rendelete a települési támogatásról és az egyéb szociális és gyermekjóléti ellátásokról szóló 1/2015.(II.27.) önkormányzati rendelet módosításáról

- Vasad Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2021.(X.01.) önkormányzati rendelete a 2021. évi szociális célú tűzifa támogatás igénylésének szabályairól, valamint a szociális rászorultság feltételeiről
-
- Vasad Község Önkormányzat Képviselő-testületének az 1/2023.(I.27.) önkormányzati rendelettel módosított 5/2022. (VIII.10.) önkormányzati rendelete a települési támogatásról és az egyéb szociális és gyermekjóléti ellátásokról (egységes szerkezetben)
-
- Vasad Község Önkormányzat Képviselő-testületének 6/2023.(VI.30.) önkormányzati rendelettel és az 1/2023.(I.27.) önkormányzati rendelettel módosított 5/2022. (VIII.10.) önkormányzati rendelete a települési támogatásról és az egyéb szociális és gyermekjóléti ellátásokról (egységes szerkezetben)
-
- Vasad Község Önkormányzat Képviselő-testületének 5/2023. (VI.30.) önkormányzati rendelete a tanyagondnoki szolgálatról
-
- Vasad Község Önkormányzat Képviselő-testületének 4/2024.(IX.27.) önkormányzati rendelete a 2024. évi szociális célú tűzifa támogatás igénylésének szabályairól, valamint a szociális rászorultság feltételeiről
-
- Vasad Község Önkormányzat Képviselő-testületének 2/2025. (II.28.) önkormányzati rendelete a települési támogatásról és az egyéb szociális és gyermekjóléti ellátásokról szóló 5/2022. (VIII.10.) önkormányzati rendelet módosításáról

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a

köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A Helyi Esélyegyenlőségi Program elsősorban az alábbi dokumentumokhoz kapcsolódik:

- Költségvetési rendelet: a költségvetési rendelet az esélyegyenlőség megteremtésére, elősegítésére fordítható pénzügyi lehetőségek határait fektetheti le.
- Vasad Község Önkormányzatának Gazdasági Programja a helyi stratégiai célokat és fejlesztési alapelveket fogalmazza meg.

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Önkormányzatunk jelenleg nem vesz részt olyan társulásban, amely érintené az esélyegyenlőségi programot.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathíányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat a 321/2011. évi Kor. rendelet BM Módszertani Útmutató 1. számú melléklete tartalmazza. A rendelet melléklete meghatározza az egységesen rendelkezésre álló statisztikai mutatókat a helyi esélyegyenlőségi program elkészítéséhez, illetve meghatározza azok forrását is. A jogszabály a mutatók forrásaként az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszert (a továbbiakban: TeIR) jelöli meg.

- A célcsoportokhoz tartozókra vonatkozó helyzetelemzés alapját elsősorban az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (továbbiakban TEIR) adatbázisból kinyerhető statisztikai adatok, valamint a helyi nyilvántartások szolgáltatják. Ezen túlmenően a problémák beazonosításához felhasználásra kerültek a szakmai ágazati beszámolók, valamint a helyi szakemberek tapasztalatai. A nemzetiségi hovatartozásra vonatkozó adatok szenzitív adatnak minősülnek, ezért azok nem tarthatók nyilván, csupán a népszámlálási adatokból indulhattunk ki.
-
- Az adatok kigyűjtésére az alábbi adatbázisok álltak rendelkezésre:
 - KSH – adatbázis
 - KSH – népszámlálási adatok 2022.
 - TeIR – Szociális Ágazati Információs Rendszer (adatok 2023.évig állnak rendelkezésre)
 - TeIR –Települési adatgyűjtő (adatok 2023.évig állnak rendelkezésre)
 - Önkormányzat helyi adatbázisa
 - Önkormányzati társulások beszámolói
 - Civil és egyéb szervezetek és intézmények adatszolgáltatásai

A TeIR adatbázisa mellett az alábbi intézmények adatait használtuk fel a program készítésénél:

- Vasadi Bölcsőde,
- Vasadi Napközi Otthonos Óvoda,
- Vasadi Általános Iskola,
- Monori Gondozási Központ,
- Monor és Térsége Integrált Család-és Gyermejjóléti Központ és Szolgálat.
- Az önkormányzat komoly adathiánnyal küzd a hátrányos helyzetű célcsoportokra és céltérületekre vonatkozóan, helyi kutatás hiányában, nem érhető el adat számos e tárgyú témában.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Mélyszegénységről akkor beszélünk, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek.

E terület vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések azok, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.)

A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.

Ha teljesülnek a következők, akkor az adott személy hátrányos helyzetű családi háttérből érkezik:

- A család szegény, vagy nyomorban él, jövedelme főként segély, nyugdíj, nyugdíjszerű ellátás, esetleg alkalmi munka után járó jövedelem.
- Szűkös lakáskörülmények, kis alapterületű lakásban sokan laknak együtt, így kevés az egy személyre jutó alapterület. A lakhatási feltételek egészségtelenek, például vizes, salétromos falak, nagy páratartalom, alagsori lakás, szuterén. A felszereltség rossz, például hiányzik a konyha, a fürdőszoba, beltéri WC, nincsenek alapvetőnek tartott háztartási készülékek.
- A szülők iskolázatlansága: csak általános iskolát végeztek, vagy olyan érettségit nem igénylő szakképzettségük van, amivel szinte lehetetlen munkát találni.
- A deviáns környezetben elszenvedett szocializációs ártalmak, a közeli hozzátartozók például alkoholisták, drogfüggők, játékszenvedélytől szenvednek.
- Nincs család, a gyerek állami gondozott, vagy a fiatal onnan került ki, egyszülős családban nevelkedik, a szülei elváltak, az egyik szülő meghalt, vagy éppen a családban több generáció, illetve távolabbi rokonok élnek együtt.
- Legalább az egyik szülő beteg vagy fogyatékos, így fizikailag képtelen gyermekeit megfelelően ellátni, gondozni.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A konkrét mélyszegénységre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre konkrét adatok, de tapasztalatból elmondható, hogy település szinten nem jelent problémát. Hajléktalan személy nem él a községben.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része a pénzbeli juttatások rendszeréből származik. Az inaktív emberek között nagyobb számban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek,

A munkaerő – piacra jutás fő akadályja az alacsony iskolai végzettség, a tartós munkanélküli létből fakadó motivátlanság, kevés helyi munkahely.

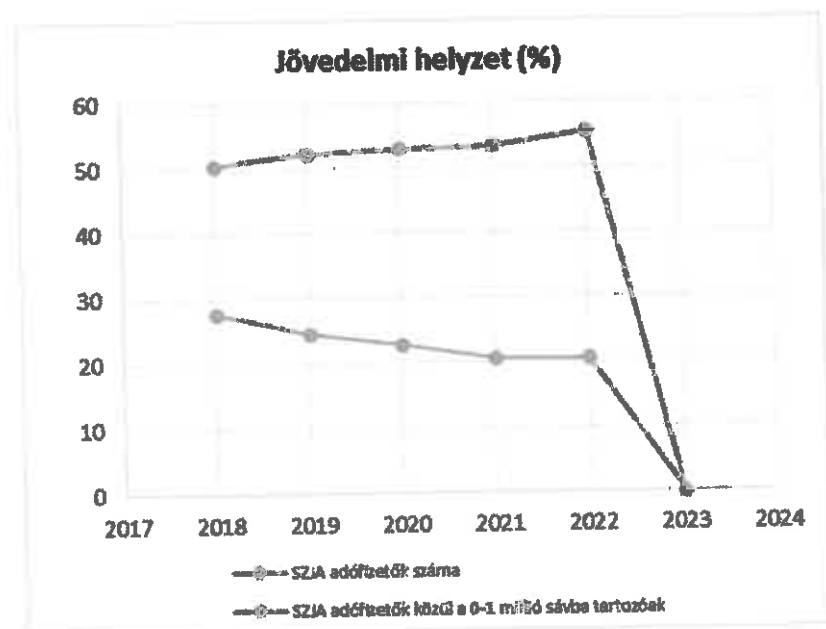
Vasad község esetében nincs adat mélyszegénységben élőkről. A településen nincsenek roma származásúak. A KSH nyilvántartásában nincs szegregátuma, sem szegregációval veszélyeztetett területe. Az önkormányzat települési támogatás formájában segíti azokat a családokat, személyeket, akik létfenntartási gondokkal küzdenek. A létminimum alatt élő személyek számáról nincsenek pontos adatok.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2018	50,40	27,66
2019	52,18	24,50
2020	52,86	22,75
2021	53,23	20,59
2022	55,37	20,48
2023	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Tábla: 3.1

Az adatok alapján elmondható, hogy az SZJA adófizetők száma 2018. évtől enyhén emelkedett, illetve az alacsony jövedelemsávba tartozók aránya is csökken. Az adatok az aktív munkaviszonyban levők számát, és azok magasabb fizetési kategóriába való tartozását mutatja.



3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: FIt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek

változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

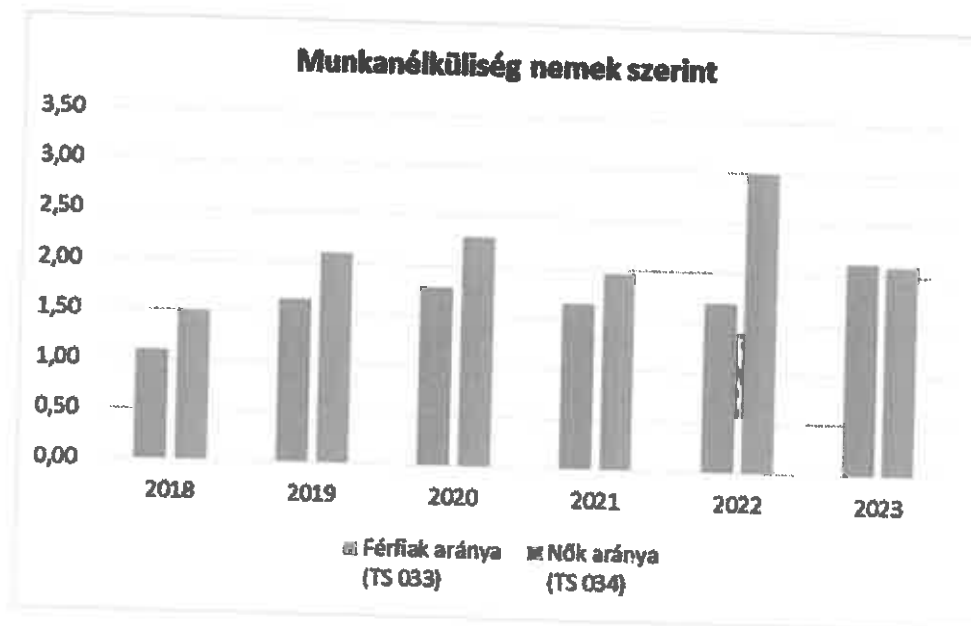
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2018	1,09	1,49	1,29%
2019	1,63	2,10	1,87%
2020	1,79	2,30	2,05%
2021	1,66	1,96	1,81%
2022	1,69	3,00	2,35%
2023	2,11	2,09	2,10%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Tábla: 3.2.1.

Az elmúlt öt évben a 15-64 év közötti állandó népesség közel azonos lélekszámot mutat, a regisztrált munkanélküliek száma az elmúlt hat év alatt folyamatosan csökkent. Az adatok alapján a nők nehezebben találnak munkát, mint a férfiak. A 2020. év Covid járvány időszaka, valamint a 2022. év kiemelkedik a munkanélküliségi mutatókban.



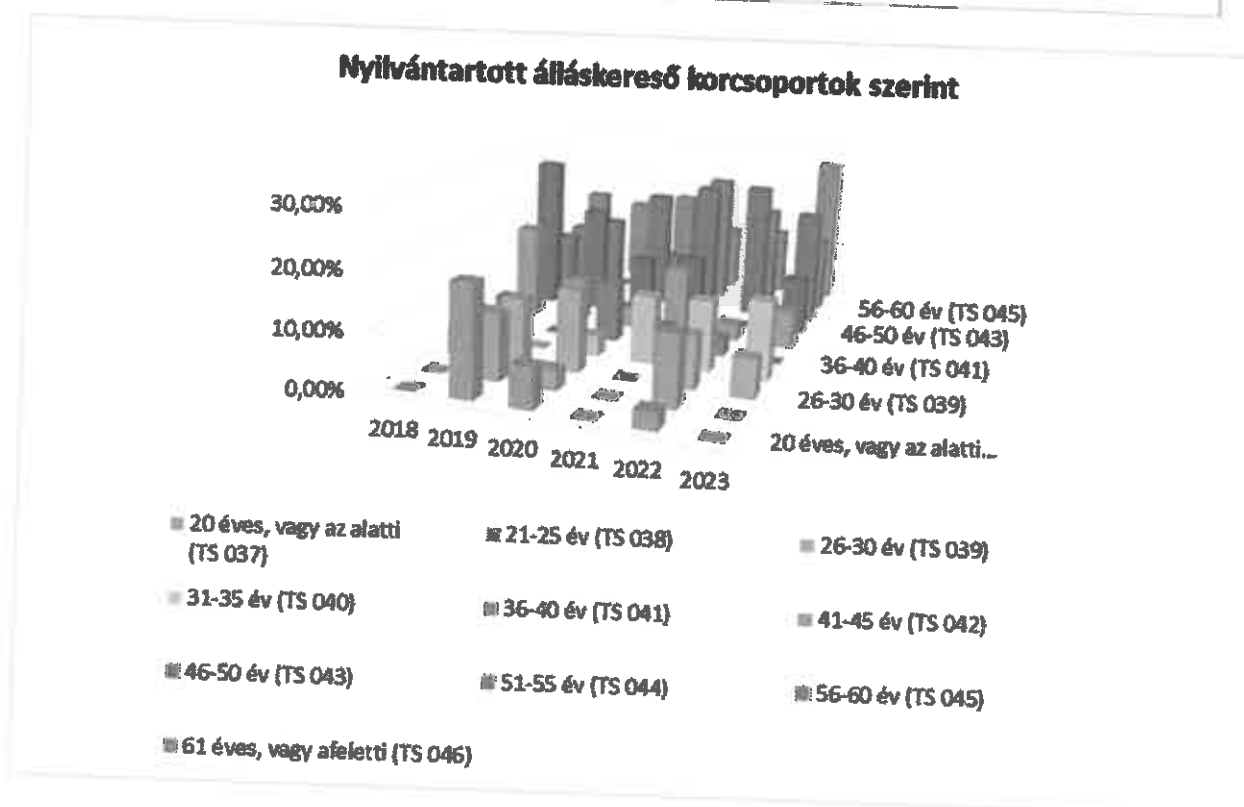
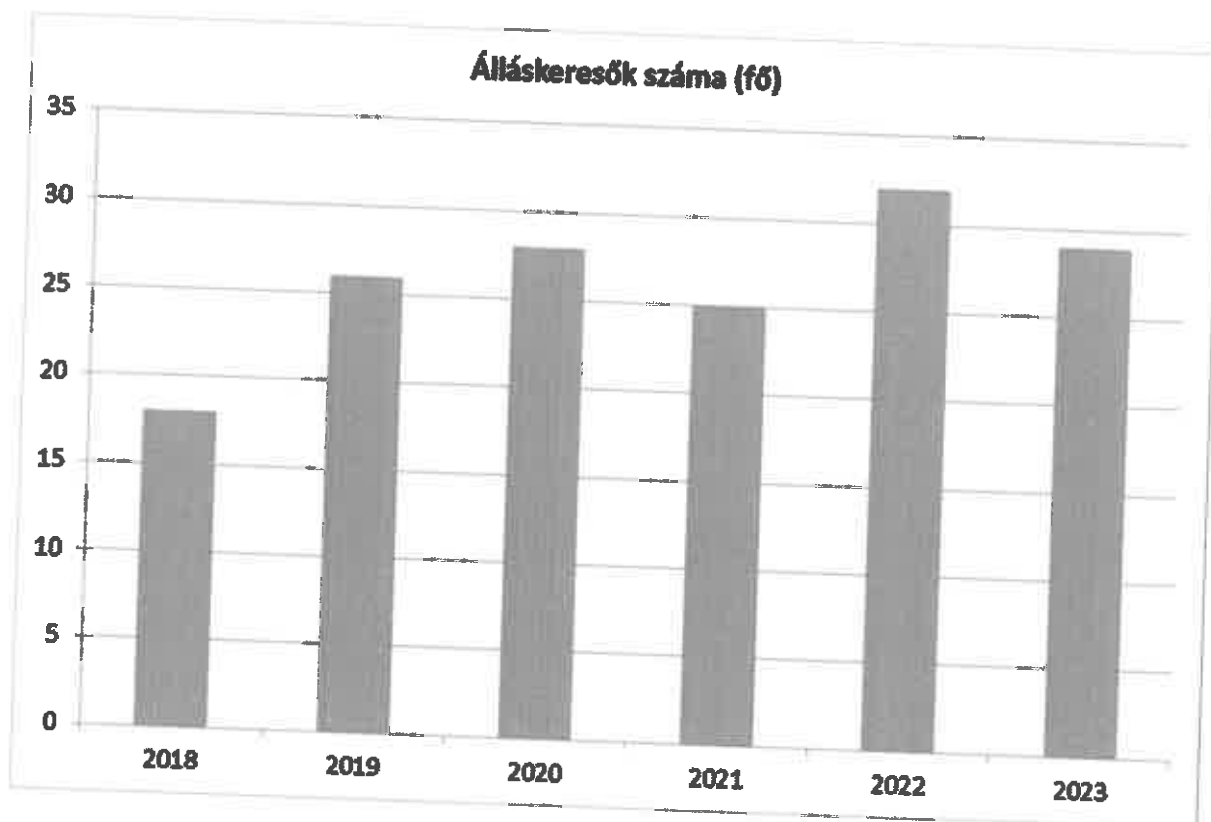
A korcsoportok szerinti álláskeresők száma az 46 év kor feletti lakosságot érinti a legnagyobb mértékben. Az 56 – 60 év közöttiek, és felettieket érinti legnagyobb mértékben a munkanélküliség. Kimagasló a 61 év felettiek értéke. Ők nehezebben tudnak elhelyezkedni a munkaerő – piacon.

A regisztrált munkanélküliek száma szerinti a legkedvezőbb helyzetben a 20 év alatti, i munkavállalók vannak.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	18	26	28	25	32	29
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	5,00	2,00	0,00	1,00	0,00
	%	0,00%	19,23%	7,14%	0,00%	3,13%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	0,00	3,00	1,00	0,00	4,00	0,00
	%	0,00%	11,54%	3,57%	0,00%	12,50%	0,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	1,00	3,00	4,00	0,00	3,00	2,00
	%	5,56%	11,54%	14,29%	0,00%	9,38%	6,90%
31-35 év (TS 040)	Fő	1,00	0,00	1,00	3,00	4,00	4,00
	%	5,56%	0,00%	3,57%	12,00%	12,50%	13,79%
36-40 év (TS 041)	Fő	1,00	0,00	3,00	1,00	1,00	0,00
	%	5,56%	0,00%	10,71%	4,00%	3,13%	0,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	3,00	2,00	1,00	3,00	1,00	2,00
	%	16,67%	7,69%	3,57%	12,00%	3,13%	6,90%
46-50 év (TS 043)	Fő	5,00	5,00	3,00	3,00	0,00	3,00
	%	27,78%	19,23%	10,71%	12,00%	0,00%	10,34%
51-55 év (TS 044)	Fő	2,00	4,00	6,00	6,00	8,00	6,00
	%	11,11%	15,38%	21,43%	24,00%	25,00%	20,69%
56-60 év (TS 045)	Fő	2,00	0,00	2,00	6,00	6,00	4,00
	%	11,11%	0,00%	7,14%	24,00%	18,75%	13,79%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3,00	4,00	5,00	3,00	4,00	8,00
	%	16,67%	15,38%	17,86%	12,00%	12,50%	27,59%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Tábla: 3.2.2.



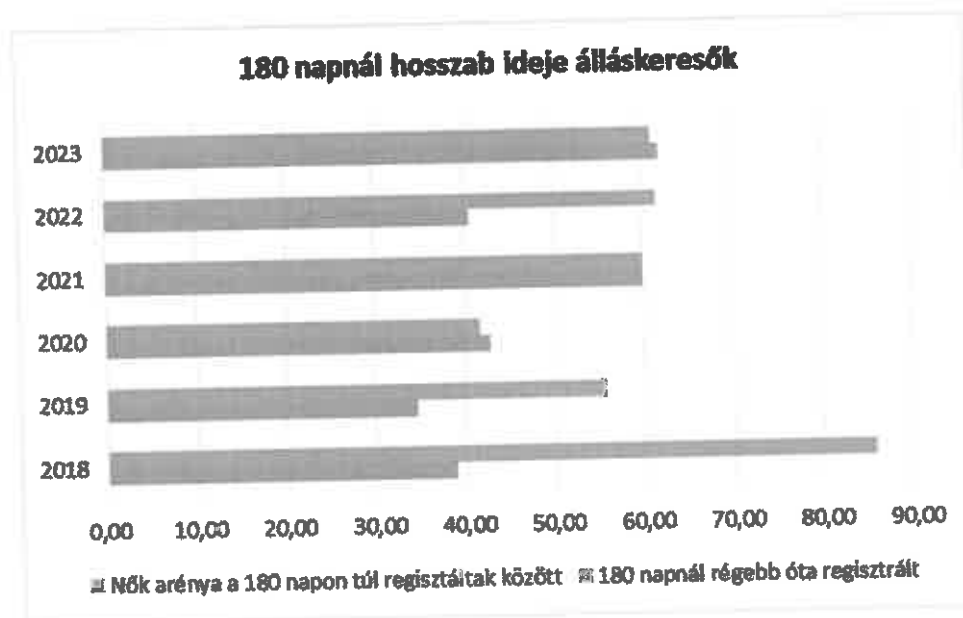
A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek tartósan munkanélküliek maradnak a járás, megye, régió és az ország viszonylatához mérten. Nyilvántartás alapján a nők nagyobb mértékben maradnak 180 napon túli nyilvántartott álláskeresők. A tartós munkanélküliség számadatainak változásában Vasad nem foglal el jó helyet. Annak ellenére, hogy a regisztrált álláskeresők száma 6 év viszonylatában stagnáló tendenciát mutat, a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált álláskeresők aránya a munkanélküliek között duplájára nőtt 2018. évtől 2023. évig. Főleg a női aktív korúakat

érinti. A 2020. év Covid járvány idején a munkahelyek nagy része elküldte dolgozóit, vagy jobbik esetben otthoni munkavégzéssel tovább tudták folytatni a munkát. A nők az óvodai, iskolai bezárások miatt veszélyeztetett helyzetben voltak a munkahelyük elvesztésében.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2018	38,89	85,71
2019	34,62	55,56
2020	42,86	41,67
2021	60,00	60,00
2022	40,63	61,54
2023	62,07	61,11

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Tábla: 3.2.3.



b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

A munkaerő-piacon történő elhelyezkedést nehezítő feltételek közé tartozik többek között az alacsony iskolai végzettség. Alacsony iskolai végzettségűek közé soroljuk azokat, akik még az általános iskolát sem fejezték be, illetve azokat, akik rendelkeznek ugyan általános iskolai végzettséggel, de piacképes szakmai tudással, végzettséggel, szakképzettséggel nem.

Hazai viszonylatban az alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottakon belüli aránya meglehetősen stabil, csupán az utóbbi évek javuló foglalkoztatási tendenciáinak köszönhetően tapasztalható némi növekedés.

Az alacsony iskolai végzettség és munkanélküliség összefüggése Vasad foglalkoztatási statisztikájában is megjelenik. A legfeljebb 8 általános iskolát végzettek aránya a munkanélküliek körében 2018 és 2023 közötti időszakban csökkenést mutat.

Az alacsony iskolai végzettség, és az alacsony presztízsű munkakörben történő foglalkoztatás összefüggését nehéz lenne cáfolni. A munkáltatók munkavállalókkal szembeni elvárásainak növekedése, az állandó szakmai fejlődésre vonatkozó munkaerőpiaci igényeknek való megfelelés egyre inkább előtérbe kerül a nyílt munkapiaci foglalkoztatás során. A 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők körében a stagnál a munkanélküliségi mutató. A Covid – járvány időszakában az érték emelkedett.

A tendencia megállítását nem szolgálja az az elmúlt időszakban bekövetkezett intézkedés, amely megszüntette a munkáltatók 55 év feletti foglalkoztatása után járó adókedvezményt. Pedig éppen ez az a csoport, akiket a munkáltatók kevésbé akarnak alkalmazni.

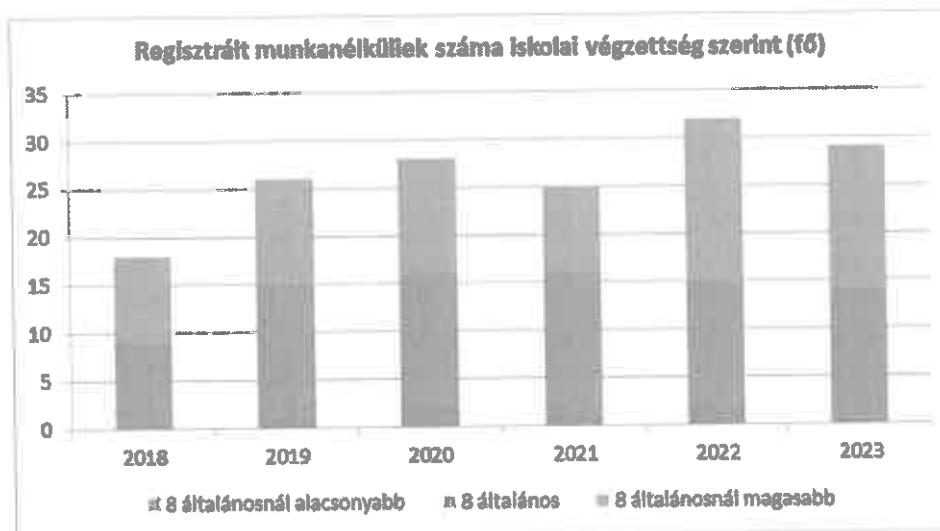
A regisztrált munkanélküliek között alacsony a 8 általánosnál alacsonyabb végzettségűek száma, magas a 8 általánossal rendelkezők száma, és magas a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők száma is. Megfigyelhető, hogy mindhárom iskolai végzettségnél a regisztrált munkanélküliek száma némi csökkenő, inkább stagnáló tendenciát mutat.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	18	0	0,00%	9	50,00%	9	50,00%
2019	26	1	3,85%	14	53,85%	11	42,31%
2020	28	2	7,14%	14	50,00%	12	42,86%
2021	25	1	4,00%	15	60,00%	9	36,00%
2022	32	2	6,25%	13	40,63%	17	53,13%
2023	29	0	0,00%	14	48,28%	15	51,72%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Tábla:3.2.4.



- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A közfoglalkoztatás megszervezése a tartós munkanélküliek minél nagyobb számban történő "visszavezetése" a munka világába, tartós munka, kereseti lehetőség biztosításával. A tapasztalatok azt mutatják, hogy a foglalkoztatás hiányában ezeknek a személyeknek a különböző segélyekből kellene megélniük.

Közfoglalkoztatás keretében végezhető tevékenységek:

- a Kftv.-ben meghatározott feladat, továbbá törvény által előírt állami feladat, vagy
- a helyi önkormányzatokról szóló törvényben előírt kötelező vagy önként vállalt feladat, vagy
- a nemzetiségek jogairól szóló törvényben előírt kötelező vagy önként vállalt feladat,
- a helyi vagy azon túlmutató közösségi – így különösen –
- egészségmegőrzési,
- szociális,
- nevelési, oktatási,
- kulturális, kulturális örökség megóvása, műemlékvédelmi,
- természet-, környezet- és állatvédelmi,
- gyermek- és ifjúságvédelmi, sport,
- közrend és közlekedésbiztonsági,
- ár- és belvízvédelmi célú,
- közforgalom számára megnyitott út, híd, alagút fejlesztéséhez, fenntartásához és üzemeltetéséhez kapcsolódó szükségletek kielégítését szolgáló feladat, vagy
- a Kormány által meghatározott közösségi célok megvalósítását elősegítő feladat.

További feltétel, hogy a felsorolt feladatok kizárólag akkor láthatók el közfoglalkoztatás keretében, ha a feladat ellátására törvény nem ír elő közalkalmazotti, közszolgálati vagy kormányzati szolgálati jogviszonyt.

A közfoglalkoztatást megelőzően a munkába állók orvosi alkalmassági vizsgálaton, valamint munkavédelmi oktatáson vesznek részt. A közfoglalkoztatottak gyakran hosszú ideig kiesnek a munkából, gyakorlatuk az adott tevékenységre nem mindig van, egészségi állapotuk is változó.

A munkáltatónak az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkafeltételeket meg kell teremtenie.

A közfoglalkoztatásban végzett tevékenység nem lehet nyereségérdekelt, piac- és profitorientált.

A közfoglalkoztatási jogviszony a közfoglalkoztató és közfoglalkoztatott által kötött közfoglalkoztatás szerződéssel jön létre, amelyet írásba kell foglalni.

A közfoglalkoztatási jogviszonyra a Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény rendelkezéseit a Kftv.-ben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni. A közfoglalkoztatási jogviszony legfontosabb sajátosságai a következők:

- csak határozott időre (legfeljebb 12 hónap) létesíthető,
- a jogviszony tartamát naptárilag vagy más alkalmas módon meg kell határozni (közfoglalkoztatási szerződésben),
- próbaidő nem köthető ki,
- a rendes munkaidő időtartama napi 4, 6 vagy 8 óra lehet,
- a közfoglalkoztatott közfoglalkoztatási bérre (81.530 forint) vagy – középfokú iskolai végzettséget és szakképesítést igénylő munkakör betöltése esetén, ha rendelkezik a munkakör betöltéséhez szükséges végzettséggel és szakképesítéssel – közfoglalkoztatási garantált bérre (106.555 forint) jogosult,
- a munkavezető külön jogszabályban meghatározott közfoglalkoztatási bérre (89.705 forint) vagy –középfokú iskolai végzettséget és szakképesítést igénylő munkakör betöltése esetén, ha rendelkezik a munkakör betöltéséhez szükséges végzettséggel és szakképesítéssel– közfoglalkoztatási garantált bérre (117.245 forint) jogosult, közfoglalkoztatási jogviszonyban történő foglalkoztatás esetén,
- az állásidőre a közfoglalkoztatott külön jogszabályban meghatározott bérezésre (1160 forint/nap) jogosult,
- a szabadság mértéke közfoglalkoztatási jogviszonyban naptári évenként 20 munkanap,
- a szabadsága tartamára a közfoglalkoztatottat közfoglalkoztatási bér, illetve közfoglalkoztatási garantált bér illeti meg,
- a betegszabadsága tartamára a közfoglalkoztatottat a közfoglalkoztatási bér, illetve a közfoglalkoztatási garantált bér 70%-a illeti meg,

- fizetés nélküli szabadságot köteles engedélyezni a közfoglalkoztató, ha a közfoglalkoztatott a közfoglalkoztatási jogviszony időtartama alatt olyan munkáltatónál, aki nem lehet közfoglalkoztató, legalább 3 nap, legfeljebb 90 nap időtartamú határozott idejű munkaviszonyt létesít, kivéve, ha a közfoglalkoztató a munkavégzéshez kapcsolódóan a képzés lehetőségét is biztosítja,
- várandóssága idejére egészségi állapotának megfelelő munkakört kell felajánlani a közfoglalkoztatott számára, ha a munkaköri alkalmasságára vonatkozó orvosi vélemény alapján a munkakörében nem foglalkoztatható,
- foglalkoztathatósági szakvéleményezést kell kérni a közfoglalkoztatás megkezdése előtt, amely azt határozza meg, hogy a munkavállaló mely foglalkozási korlátozás mellett folytathat kereső tevékenységet,
- önkormányzati közfoglalkoztatás esetén a munkaügyi központ, más közfoglalkoztatás esetében a közfoglalkoztató kezdeményezi a foglalkoztathatósági szakvéleményezést,
- a foglalkoztathatósági szakvélemény kiállításától számított két évig érvényes, és több foglalkoztatónál felhasználható.

A Kftv. három hónap időtartamra kizárja a közfoglalkoztatásból mindazokat, akiket tanköteles gyermekük mulasztása miatt szabálysértés elkövetéséért három hónapon belül jogerősen elmarasztaltak. A kizárásról a munkaügyi kirendeltség dönt a Szabálysértési Nyilvántartási Rendszer adatai alapján.

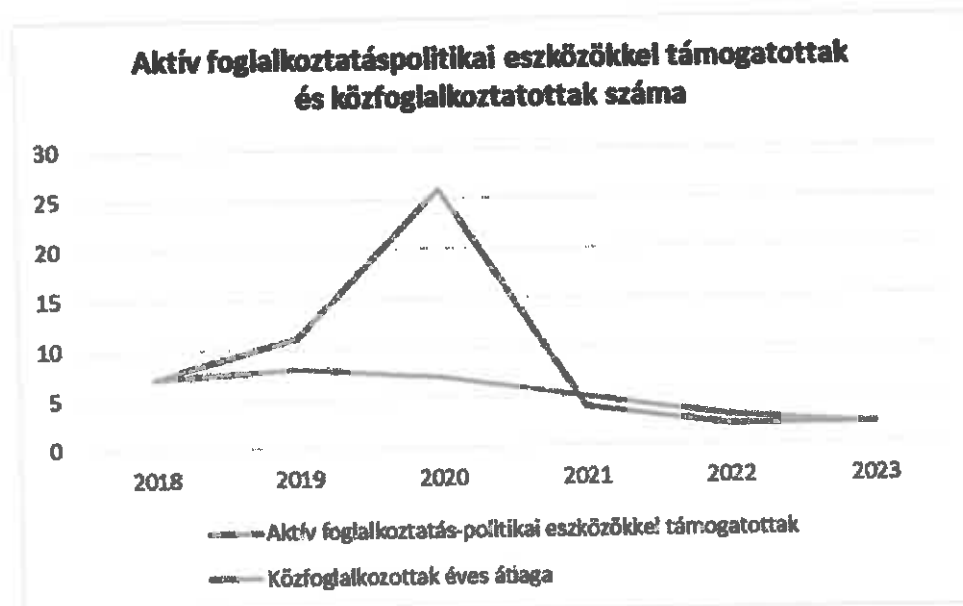
A kormányzati intézkedések következtében – melynek célja a közfoglalkoztatás csökkentése – helyi szinten is csökkent a közfoglalkoztatásban résztvevők száma 2017 óta. Ám a munkaerő-piaci szempontból hátrányos helyzetű csoportok tagjai között vannak, akik egészségügyi vagy mentális problémáik miatt nem tudnak elhelyezkedni az elsődleges munkaerőpiacon, az ő számukra csupán a közfoglalkoztatás jelentheti az egyetlen megoldást.

A közfoglalkoztatási jogviszony alapján a közfoglalkoztatott jogosultságot szerez társadalombiztosítási- és nyugellátásra (táppénz, nyugdíj).
2011. január 01. napjától a közfoglalkoztatások szabályai megváltoztak. Jelenleg a településen az aktív korú nem foglalkoztatott lakosság köréből ilyen jellegű juttatást 2018. évben 7 fő, 2023. évben 2 fő kapott. Számuk az eltelt évek óta csökkent.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2018	7	7
2019	11	8
2020	26	7
2021	4	5
2022	2	3
2023	2	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Tábla: 3.2.5.



- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Az esélyegyenlőségi program munkanélküliséget elemző részében szükséges megvizsgálni a munkaerő-piachoz való hozzáférés esélyeit, az elhelyezkedési lehetőségeket, valamint a munkához jutást nehezítő egyéb körülményeket. A foglalkoztatáshoz való hozzáférés meghatározó tényezői közé tartozik a potenciális

munkahelyek megközelíthetősége, az információkhoz való hozzáférés, illetve az elhelyezkedést segítő különböző szolgáltatások elérhetősége is. Település munkanélküliségi mutatóinak viszonylag alacsony voltának legfőbb oka Budapest közelsége.

Vasad földrajzi elhelyezkedése közlekedés szempontjából kedvező, Budapest mellett Monor is könnyen megközelíthető, mind közúton, mind tömegközlekedési eszközzel. Ennek köszönhetően a lakosság nagy része naponta ingázik munkavállalási céllal az említett városba, illetve a Fővárosba. E két helyszín közelsége lehetőséget teremt az elhelyezkedni vágyók számára ahhoz, hogy foglalkoztatottá váljanak.

Vasadon több vállalkozás működik, amelyek folyamatos munkalehetőséget biztosítanak a településen és környéken élők számára. A szolgáltatásban és a kereskedelemben a magánszféra vált meghatározóvá. Itt található a legtöbb vállalkozás, és jelentős a foglalkoztatottak száma is, ezek mellett jelentős munkaadónak számít az önkormányzat és intézményei.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

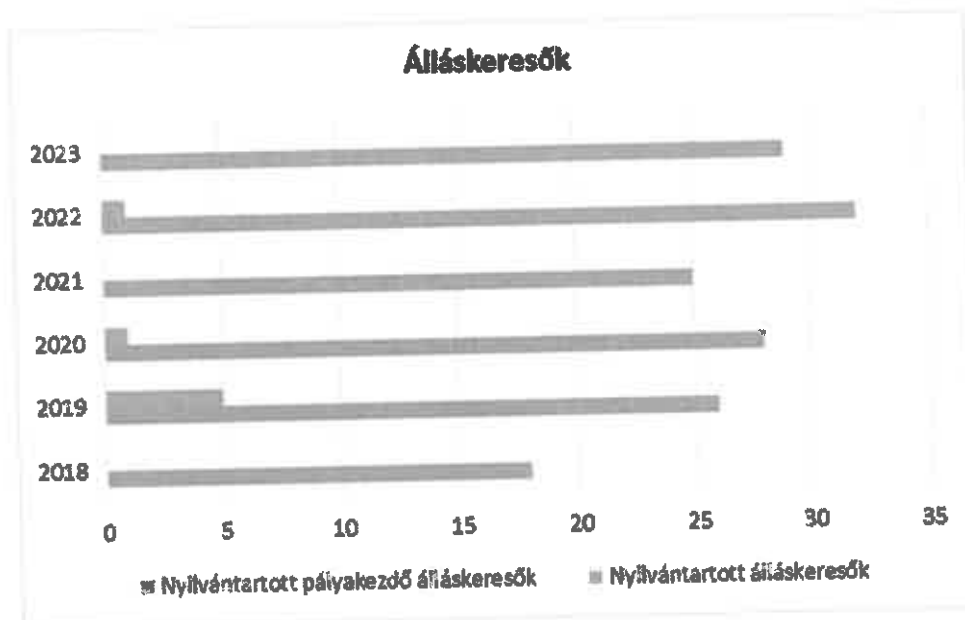
A Főváros közelségének köszönhetően mind a fiatalok, mind az idősebb korosztály számára viszonylag könnyen elérhetők az elhelyezkedést, a szakmai vagy kompetenciafejlesztést célzó további képzések, továbbképzések, valamint az ezekhez kapcsolódó szolgáltatások.

A településen lakó fiatalok oktatásból a munkaerő-piacra való átmenetét hivatott segíteni egyrészt a diákmunka, amely a pénz-kereseten túl munkatapasztalat szerzésre is alkalmas, másrészt a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvényben nevesített, középiskolások számára bevezetett 50 órás kötelező közösségi munka. Ez utóbbi célja a tapasztalat és gyakorlatszerzés, a felnőtt életre való felkészítés, a közösségépítés, a pályaeorientáció elősegítése, a diszkrimináció csökkentése, illetve a különböző generációkkal való kapcsolat kiépítése, erősítése.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2018	18	0
2019	26	5
2020	28	1
2021	25	0
2022	32	1
2023	29	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Tábla: 3.2.6.



- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Jelenleg helyben nincsenek ilyen jellegű programok, a Monori Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége nyújt támogatást:

- a szakképzetlen / elavult / nem hasznosítható szakképzettséggel rendelkezőknek,
 - a pályakezdő és 25. év alattiaknak,
 - az 50. életévüket betöltötteknek,
 - a programban történő részvételt megelőző 12 hónapon belül gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban, terhességi gyermekágyi segélyben, gyermekgondozási díjban vagy ápolási díjban részesülteknek,
 - a tartós munkanélküliséggel veszélyeztetett vagy már tartósan álláskeresőknél.
- A nyilvántartott álláskereső képzését fontosnak ítéli és próbálja egyfelől korrigálni az iskolarendszerű képzés hiányosságait és harmonizálni azt a munkaerő-piaci igényekkel.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A kisebbségi/nemzetiségi hovatartozás azonosítása és nyilvántartása alkotmányos alapjogokat érint, az érintett nyilatkozata szükséges annak azonosításához. Ez azonban a foglalkoztatáshoz nem kapcsolódó adat, így a foglalkoztatottak nemzeti, etnikai hovatartozását az önkormányzat nem tartja nyilván. Nincs információ arra vonatkozóan, hogy az önkormányzat saját fenntartású intézményeiben dolgozók közül kik tartoznak az említett célcsoportokhoz.

Vasad község esetében nincs adat mélyszegénységben élőkről. A településen nincsenek roma származásúak.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Településen – tudomás szerint – foglalkoztatás területén történő hátrányos megkülönböztetés nem történt.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.
Helyi szinten nincsenek ilyen jellegű lehetőségek.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális ellátó rendszerek célja, hogy védelmet nyújtsanak a társadalmi egyenlőtlenségből eredő szegénység és más társadalompolitikai kockázatokkal szemben. A hazai rendszer szereplői között megtalálható az állam, az önkormányzatok, a civil szektor és az egyház is.

Működésüket többek között a 1993. évi III. törvény foglalja keretbe, de számos végrehajtási rendelet, ágazati jogszabály és helyi rendelet is meghatározza.

A kötelezően nyújtandó ellátásokat 2015. március 1. óta a járási hivatalok állapítják meg. Ezek az ellátások a következők:

- aktív korúak ellátása, (foglalkoztatást helyettesítő támogatás, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás)
- időskorúak járadéka,
- ápolási díj (alapösszegű, emelt összegű és kiemelt ápolási díj), - közgyógyellátás (alanyi és normatív formák), - egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

Az aktív korúak ellátásában részesülő vasadi lakosok száma öt év viszonylatában hullámzó, de csökkenő tendenciát mutat. Ebben is kiemelkedik a 2020. és a 2022. év.

Az előzőekben említett jogszabály értelmében az önkormányzatok biztosítják azokat az ellátásokat, amelyeket számukra a jogszabályok előírnak, illetve azokat, amelyeket képviselőtestületi határozat alapján költségvetésük terhére felvállalnak. Az önkormányzatok számára elsődlegesen a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló törvény határozza meg (keretjelleggel) az ellátási kötelezettségeket. Ezek a települési támogatások részben pénzből és/vagy természetben nyújtható szociális ellátásokra, részben pedig szociális szolgáltatásokra terjednek ki.

Vasad Község Önkormányzat Képviselő-testületének 2/2025. (II.28.) önkormányzati rendelete a települési támogatásról és az egyéb szociális és gyermekjóléti ellátásokról szóló 5/2022. (VIII.10.) önkormányzati rendelet módosításáról rendeletében szabályozza a helyi szociális ellátások és szociális támogatások rendjét és formáit.

Pénzbeli és természetbeni települési támogatás:

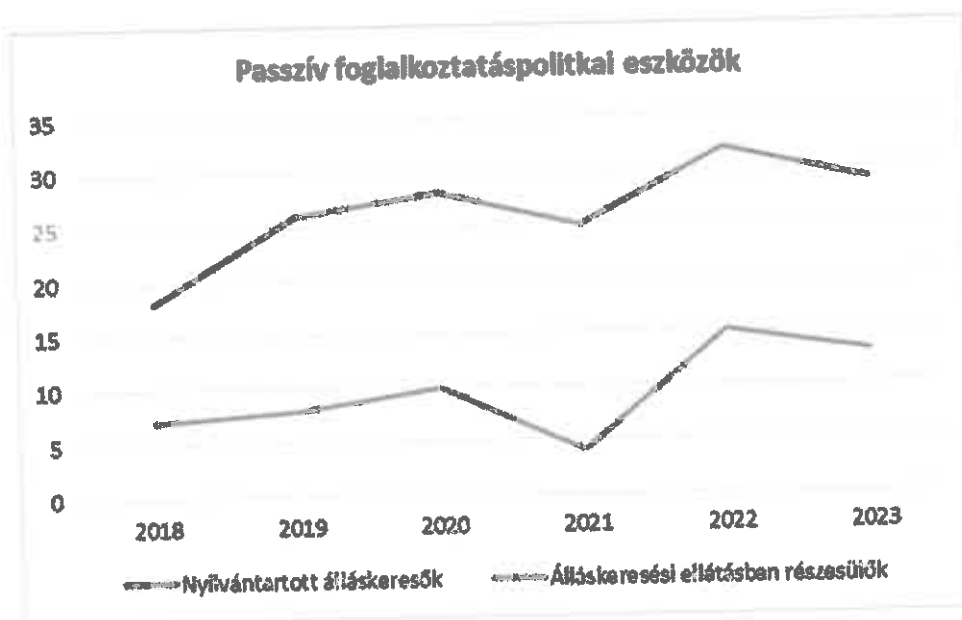
- rendkívüli települési támogatás
- rendkívüli támogatás létfenntartási gondok enyhítésére
- karácsonyi támogatás
- temetési támogatás
- köztemetés
- beiskolázási támogatás
- születési támogatás

Amennyiben az önkormányzat költségvetése lehetővé teszi – hivatalból – a karácsonyi ünnepek előtt a lakosok részére támogatást juttat.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	18	1,38%	7	38,89%
2019	26	1,99%	8	30,77%
2020	28	2,20%	10	35,71%
2021	25	1,96%	4	16,00%
2022	32	2,37%	15	46,88%
2023	29	2,13%	13	44,83%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Tábla:3.3.1.



Az elmúlt években jelentős változás nem történt a regisztrált munkanélküliek száma, valamint az álláskeresési járadékra jogosultak aránya között. A monori központban nyilvántartott álláskeresők részére álláskeresési ellátásként álláskeresési járadékot, nyugdíj előtti álláskeresési segélyt, valamint költségtérítést adhatnak. Az álláskeresési járadék maximum időtartama 90 nap lehet, összege a munkaerő-piaci járulék alap 60%-a, de nem lehet magasabb a minimálbérnél.

Az ellátatlan munkanélküliek az önkormányzathoz beadott kérelmük alapján támogatásban részesülhetnek. Az aktív korúak esetében rendszeres szociális segély állapítható meg, vagy a foglalkoztatást helyettesítő támogatás. A megállapított támogatásokat a törvényben meghatározott időnként felül kell vizsgálni. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülőknek harminc nap időtartamban munkát kell végeznie az önkormányzati intézmények, a közterületek, a buszmegállók, a községi temető rendben tartásában, tisztításában.

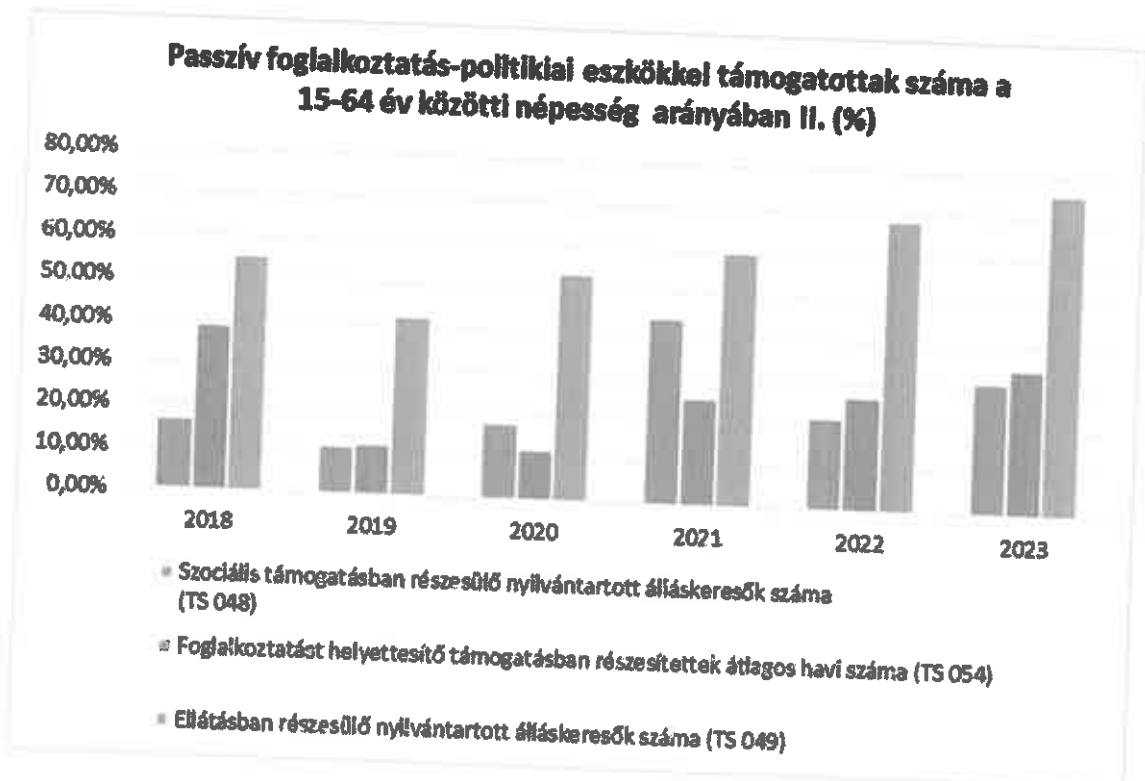
A településen egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők száma csökken.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátása II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	3	16,67%	7	39,00%	10	55,56%
2019	3	11,54%	3	11,96%	11	42,31%
2020	5	17,86%	3	11,96%	15	53,57%
2021	11	44,00%	6	25,36%	15	60,00%
2022	7	21,88%	9	27,00%	22	68,75%
2023	9	31,03%	10	34,48%	22	75,86%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

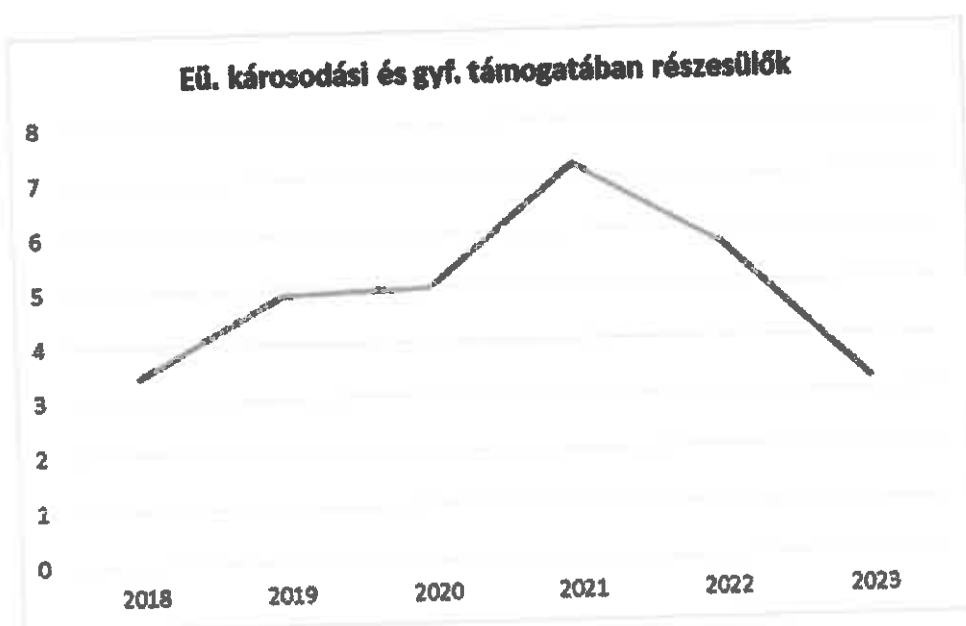
Tábla: 3.3.2.



3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2018	3
2019	5
2020	5
2021	7
2022	6
2023	3

Forrás: TeIR, KSH

Tábla: 3.3.3.



3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A társadalmi egyenlőtlenség - az egyének, családok, csoportok társadalomban betöltött helyzetét meghatározó - egyik dimenziója a lakóhely, a lakásviszonyok alakulása. A nem megfelelő lakáskörülményekből adódó alacsony társadalmi és gazdasági státusz, valamint az ehhez kapcsolódó előítéletek együttesen és egymással kölcsönhatásban többszörös társadalmi kirekesztettséget okozhatnak.

Egy adott település lakásállományának összetétele, kora, a beépítése és a lakókörnyezetének jellemzői, illetve az ezzel kapcsolatos intézkedések meghatározó jelentőségű tényezőkén jelennek meg az esélyegyenlőség vizsgálata során. Vasad lakásállománya, mint azt az alábbi ábra is mutatja az elmúlt években alig változott. A 2020. évben az átlagtól eltérően nyolc, míg 2023. évben tizenöt új lakás épült.

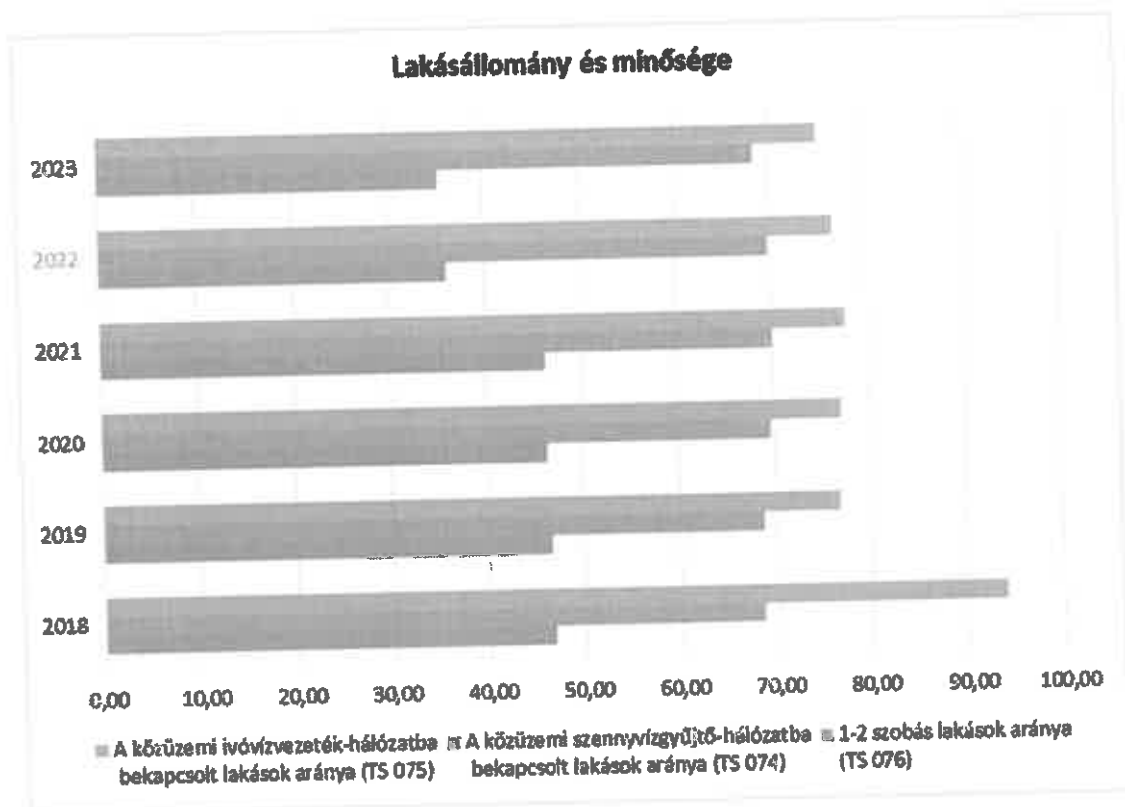
3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2018	753	0	0,00	46,88	68,53	94,02
2019	757	4	5,28	46,63	68,69	76,75
2020	765	8	10,46	46,27	69,54	76,99
2021	766	1	1,31	46,21	69,97	77,55
2022	784	2	2,55	36,10	69,64	76,40
2023	799	15	18,77	35,42	68,34	74,97

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Tábla: 3.4.1.

Félkomfortos az a lakás, üdülő, amely legalább egy 12 m²-t meghaladó alapterületű lakószobával és főzőhelyiséggel, továbbá fürdőhelyiséggel vagy vízöblítéses WC - vel, villannyal, vízellátással és egyedi fűtési móddal rendelkezik. Komfort nélküli az a lakás, üdülő, amely legalább egy 12 m²-t meghaladó alapterületű lakószobával és főzőhelyiséggel, valamint egyedi fűtési móddal rendelkezik. A komfortfokozatok egyikébe sem sorolható lakások a szükség- és egyéb lakások.

A település lakásállománya összesen 799 darab ingatlan (2023. évi adat), mely tizenötöt több, mint a 2018. évet megelőző időszakban volt. A 2020. évben kimagaslóan 8, míg 2023. évben 15 lakás épült. A közszolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítva van (víz, villany, gáz, szennyvíz, szemétszállítás, és a szelektív hulladékgyűjtés). A lakások új építésűek, ivóvíz ellátásra majd 100% - os ellátásúak, a szennyvízhálózatra való rákötés folyamatosan növekszik, 70% - os elérhetőségű. A lakások közel 50% 1 – 2 szobás.



a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2018	753	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	757	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	765	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	766	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	784	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2023	799	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Tábla: 3.4.2.

Az önkormányzati bérlakások száma hazánkban a rendszerváltás óta eltelt időszakban évről-évre csökkent. 1990 és 1999 között a rendszerváltás előtti kb. 850 ezres bérlakás-állomány alig 180 ezerre apadt. 2016-ban már csak 110 ezer, 2018-ra csak a lakások 2,7 százaléka volt önkormányzati bérlakás Magyarországon.

Vasad Község Önkormányzata jelenleg bérlakással nem rendelkezik, szociális lakhatást biztosító lakás és egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan nincs a településen.

b) szociális lakhatás nincs a településen

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok nincs a településen

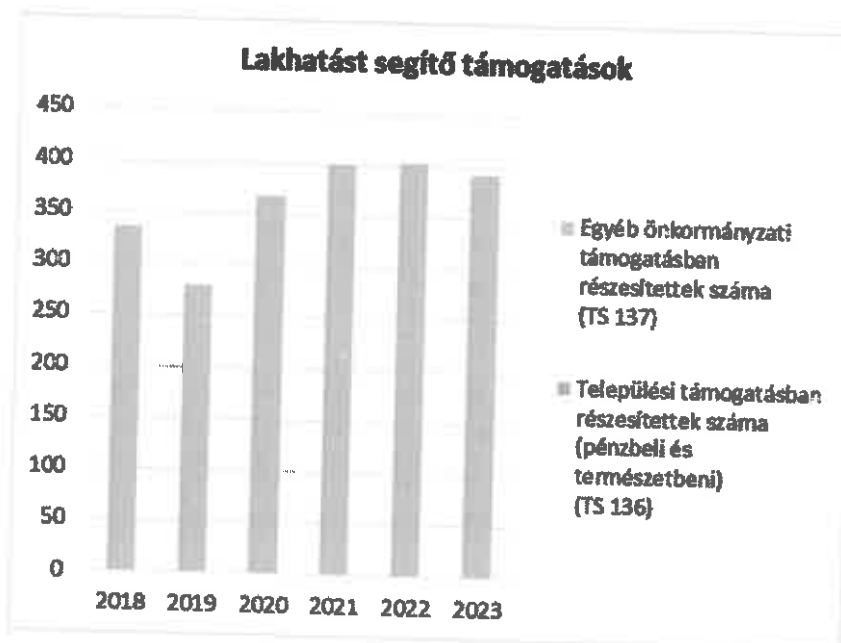
e) lakhatást segítő támogatások

Vasad Község Önkormányzat Képviselő-testületének 2/2025. (II.28.) önkormányzati rendelete a települési támogatásról és az egyéb szociális és gyermekjóléti ellátásokról szóló 5/2022. (VIII.10.) önkormányzati rendelet módosításáról

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2018	n.a.	335
2019	n.a.	279
2020	n.a.	368
2021	n.a.	400
2022	n.a.	402
2023	n.a.	393

Forrás: TeIR, KSH Tstar.
Tábla: 3.4.3.

Az egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma 2018. évhez jelentősen nem változott. A csúcst 2022. évben érte el a 402 esettel.



f) eladósodottság

Az utóbbi években – elsősorban a településen megépült un. lakóparkban élőket érintette a gazdasági válság, ennek következtében a hiteltörlesztő részletek emelkedése. Több család próbálkozik a külföldi munkavállalással, egy-két ingatlan került a pénzintézet tulajdonába. Pár esetről van tudomása az önkormányzatnak, amikor a Követelés kezelő tulajdonába kerül az ingatlan – a tulajdonosi bentlakás mellett.

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Külterület a települési önkormányzatok rendezési tervében meghatározott belterület határán kívül fekvő rész, amely általában mező- vagy erdőgazdasági terület. A KSH a népszámlálási gyakorlatban azt a területet tekinti külterületi településrésznek, ahol legalább egy személyt összeírtak, vagy ahol legalább egy üres (nem lakott), de egyébként használható lakás van.

A település külterületén számos család él, a közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz való hozzáférésük részben megoldott. Az Önkormányzat az eltelt években nagy hangsúlyt fektetett a külterületen élők életminőségének javítására – közvilágítás fejlesztés, tanyavillamosítás, napkollektorok kiépítésével – pályázati forrás igénybe vételével, a szükséges önkormányzati önerő biztosításával valósultak meg. Közösségi közlekedéshez való hozzáférését a tanyagondnoki szolgálat útján igyekeznek kielégíteni.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A KSH meghatározása szerint azok a területek minősülnek szegregátumoknak, ahol az aktív korú népességen belül, a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők, és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya mindkét mutató esetében magasabb, mint 50 százalék.

A szegregáció együtt jár a jövedelmi viszonyok és a települési infrastruktúra lényeges egyenlőtlenségeivel.

Vasad területén nincsenek olyan lakóterületek, amelyek megfelelnek a fenti meghatározásnak, nem található szegregátum a településen.

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Vasad területén szegregátum nem található.

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

Vasad területén szegregátum nem található.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Vasad területén szegregátum nem található.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról, - 2023. július 01. napjától nem önkormányzati feladat,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás. Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzügyi és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az ételmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

A hazai jóléti rendszer meghatározó területei az egészségügy és a szociális ellátás. A szociális és egészségügyi szolgáltatások az egyén alapvető szükségleteinek kielégítését célozzák.

Az egészség fejlesztését, megőrzését és helyreállítását az egészségügy eszközzrendszere csak a szociális ellátórendszerrel kiegészülve képes megvalósítani.

Mind az egészségügyi, mind a szociális szolgáltatások igénybevétele során érvényesülnie kell az esélyegyenlőségnek.

Egészségügyi ellátások

Az egészségügyi ellátások célja, hogy segítsék az egészség fejlesztését, helyreállítását, megakadályozzák az egészségsromlást, valamint hogy könnyítsék a megváltozott egészségi állapotú emberek munkába, illetve a közösségbe való beilleszkedését. Az egészségügyi ellátások rendszerében tartoznak a megelőző ellátások is, amelyek a betegségek megelőzését, illetőleg azok korai felismerését szolgáló ellátásokat foglalják magukba.

Alapellátás

A hazai egészségügyi ellátórendszer első számú védelmi vonala az alapellátási rendszer. Az egészségügyi törvény értelmében a beteg lakóhelyén, illetve annak közelében biztosítani kell számára, hogy hosszú távú, személyes kapcsolaton alapuló, a páciens nemétől, korától és betegségétől függetlenül folyamatos egészségügyi ellátásban részesüljön. Az egészségügyi alapellátás fontosabb intézményei: a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás, a fogorvosi alapellátás, az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás, a védőnői ellátás, az iskola-egészségügyi ellátás.

Járóbeteg-szakellátás

A beteg folyamatos ellátását végző orvos beutalása vagy a páciens jelentkezése alapján, szakorvos által végzett egyszeri, vagy alkalmoszerű egészségügyi ellátás, valamint fekvőbeteg-ellátást nem igénylő krónikus betegség esetén a folyamatos szakorvosi gondozás.

Az általános járóbeteg-szakellátást a beteg egészségi állapotának veszélyeztetése nélkül, rendszeres tömegközlekedés igénybevételével megközelíthetően (lakóhelyének közelében) kell biztosítani. Az egyes betegségek gyakorisága alapján meghatározott lakosságszámra, területi egységenként (általában városokban) biztosítják a járóbeteg-szakellátás különféle formáit.

A járóbeteg-szakellátást nyújtó intézmények tevékenységüket önállóan, vagy más intézményekkel együtt, működési engedély alapján végzik. A járóbeteg-szakellátás igénybevételének általában az a feltétele, hogy a beteget a beutalásra jogosult orvos oda beutalja. A beutaló orvos – saját szakmai javaslata és az egészségügyi államigazgatási szerv beutalásra vonatkozó előírásai alapján – a vizsgálatot és gyógykezelést a beteg egészségi állapota által indokolt szakellátási szinten működő egészségügyi intézménynél kezdeményezheti.

A biztosított az orvosi beutaló nélkül igénybe vehető szakellátásokat – sürgős szükség kivételével - a választása szerinti, az adott járóbeteg-szakellátás tekintetében érvényes finanszírozási szerződéssel rendelkező egészségügyi szolgáltatónál veheti igénybe, azonban a biztosított tekintetében területi ellátási kötelezettséggel nem rendelkező egészségügyi szolgáltató meghatározott esetben megtagadhatja a biztosított ellátását.

Fekvőbeteg-szakellátás

A beteg lakóhelye közelében levő fekvőbeteg-gyógyintézeti keretek között végzett egészségügyi ellátás. Igénybevétele a külön jogszabályban leírtak szerint a beteg ellátását végző orvos, a kezelőorvos beutalása, valamint a beteg jelentkezése alapján történik. A fekvőbeteg-ellátás folyamatos benntartózkodás mellett végzett diagnosztikai, gyógykezelési, rehabilitációs vagy ápolási célú fekvőbeteg-gyógyintézeti ellátás (ideértve a hosszú ápolási idejű ellátásokat is), vagy ilyen célokból meghatározott napszakokban történő ellátás, illetve, olyan egyszeri vagy kúraszerű beavatkozás, amelyet követően meghatározott idejű megfigyelés szükséges, illetve a megfigyelési idő alatt –szükség esetén – a további azonnali egészségügyi ellátás biztosított.

Az egyes fekvőbeteg intézményekben a szakellátási formákat intézményenként, területi egységenként másként alakítják ki. A fekvőbeteg szakellátás különféle formáit a kórházak, klinikák, országos intézetek, szanatóriumok és egyéb intézmények látják el. Ezeket az egyes betegségek gyakorisága alapján, meghatározott lakosságszámra, területi egységenként, általában városokban biztosítják.

Az általános fekvőbeteg-szakellátást az egészségbiztosító által támogatott szolgáltató orvosának, vagy az orvos saját magának/közeli hozzátartozójának kiállított orvosi beutalása alapján lehet igénybe venni.

Egyéb egészségügyi ellátások

A törvényben meghatározott egyéb egészségügyi ellátások körébe tartozik az ügyeleti ellátás, a mentés, a betegszállítás, az ápolás, egyes különleges ellátási igényt kielégítő egészségügyi szolgáltatások, a haldokló beteg gondozása, a rehabilitáció, az orvostechikai eszközellátás, a gyógyszerellátás, a pszichoterápia és klinikai szakpszichológia, a nem-konvencionális gyógyító és

életminőség-javító eljárások, egyéb gyógyászati ellátások, egészségügyi ellátás keretében végzett szakértői tevékenység.

Szociális alapszolgáltatások és szakosított ellátások

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások (Az alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.)

- o falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás
- o étkeztetés,
- o házi segítségnyújtás,
- o családsegítés.
- o jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- o közösségi ellátások
- o támogató szolgáltatás
- o utcai szociális munka
- o nappali ellátás.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások (Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.)

- o az ápolást, gondozást nyújtó intézmény,
- o a rehabilitációs intézmény,
- o a lakóotthon
- o az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény
- o a támogatott lakhatás,
- o az egyéb speciális szociális intézmény

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény értelmében a beteg lakóhelyén, illetve annak közelében biztosítani kell számára, hogy hosszú távú, személyes kapcsolaton alapuló, a páciens nemétől, korától és betegségétől függetlenül folyamatos egészségügyi ellátásban részesüljön. Az egészségügyi alapellátás fontosabb intézményei: a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás, a fogorvosi alapellátás, az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás, a védőnői ellátás, az iskola egészségügyi ellátás.

Vasadon egészségügyi alapellátás a 2211 Vasad, Petőfi Sándor utca 95. szám alatti orvosi rendelőben biztosított. A településen vállalkozásban működő házi felnőtt és gyermekorvos látja el a lakosságot. Monorierdő Iris Gyógyszertár fiókgyógyszertára a vasadi, mely a Kossuth Lajos utcában található hétköznapi nyitvatartással.

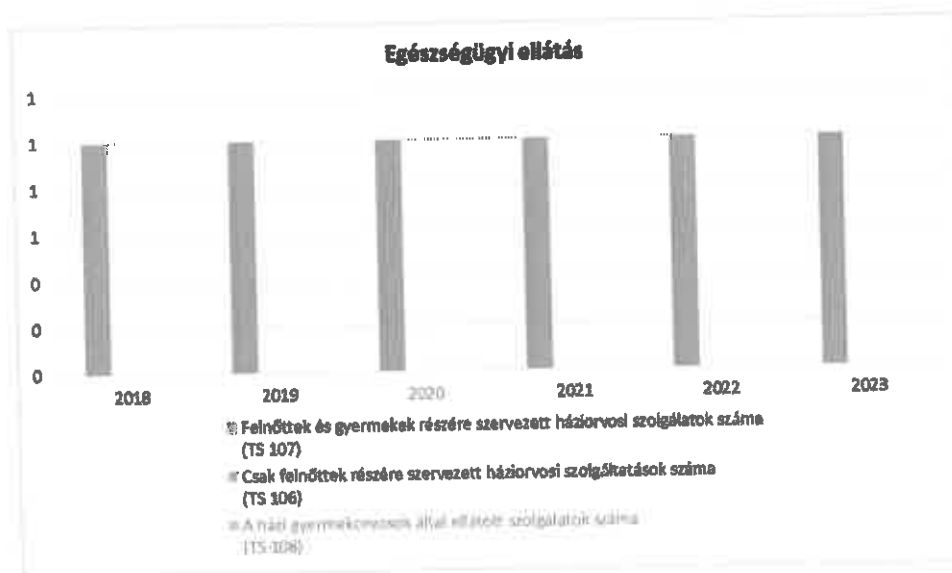
Az anya-, gyermek-, csecsemővédelmi ellátásról a települési védőnő gondoskodik.

A fogorvosi ellátás társulási megállapodás alapján a Monori Szakrendelőben megoldott.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma (TS 108)	Gyógyszertárak és főkégyógyeztetárak száma (TS 110)	Közügyeüellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2018	1	0	0	1	34	13,88
2019	1	0	0	1	35	7,58
2020	1	0	0	1	35	7,31
2021	1	0	0	1	37	7,35
2022	1	0	0	1	39	6,16
2023	1	0	0	1	30	9,00

Forrás: TelR, KSH Tstár

Tábla: 3.6.1.



Közügyeüellátási igazolvánnyal rendelkezők száma a korábbi adatok alapján növekedett, 2022. év kiemelkedően magas, 39 fő jogosult az ellátásra.

A közgyógyellátás hozzájárul a szociálisan rászoruló személy azon kiadásaihoz, amelyek egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához szükségesek. A házi orvos igazolása alapján a kérelmező lakhelye szerinti járási hivatal állapítja meg.

Jogosult:

- az átmeneti gondozásban részesülő, és a nevelésbe vett kiskorú;
- az aktív korúak ellátására jogosult egészségkárosodott személy;
- a pénzellátásban részesülő hadigondozott és a nemzeti gondozott;
- a központi szociális segélyben részesülő;
- a rokkantsági járadékos;

valamint az aki

- a) rokkantsági ellátásban részesül és az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg a 30%-os mértéket,
- b) rokkantsági ellátásban részesül és 2011. december 31-én I. vagy II. csoportú rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra volt jogosult,
- c) öregségi nyugdíjban részesül és 2011. december 31-én I. vagy II. csoportú rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra volt jogosult, vagy öregségi nyugdíjban részesül, és a nyugdíjra való jogosultságának megállapítását megelőző napon az a) vagy b) alpont hatálya alá tartozott;
- d) saját jogon magasabb összegű családi pótlékban részesül, vagy aki után szülője vagy eltartója magasabb összegű családi pótlékban részesül.

Normatív jogcímen jogosult a közgyógyellátásra:

- az a személy, akinek a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét (jelenleg: 28.500,- Ft) és a rendszeres gyógyító ellátások havi költsége meghaladja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 10%-át (jelenleg: 2.850,- Ft), VAGY
- aki egyedülálló és havi jövedelme nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-át (jelenleg: 42.750,- Ft) és a rendszeres gyógyító ellátások havi költsége meghaladja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 10%-át (jelenleg: 2.850,- Ft)

Az ápolási díj egy havi rendszerességgel biztosított pénzbeli juttatás azok számára, akiknek hozzátartozója fogyatékkal él, vagy tartósan beteg, ezáltal folyamatos ellátásra szorul. A juttatás célja, hogy akik a betegápolás miatt nem tudnak kereső tevékenységet folytatni, számukra anyagi támogatást biztosítson.

Az ápolási díjat igényelni szükséges, így célszerű tisztában lenni a folyamat részleteivel. Ápolási díj csak olyan nagykorú személyeknek jár, akinek hozzátartozója egy súlyosan fogyatékos, vagy tartós beteg. Hozzátartozónak számít: a házastárs, az egyeneságbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha- és a nevelt gyermek, az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülő a testvér; az élettárs, az egyeneságbeli rokon házastársa, a házastárs egyeneságbeli rokona és testvére a testvér házastársa.

Ahhoz, hogy az ápolási díjat megkaphassuk azonban több feltételnek is meg kell felelni. Nem jár támogatás abban az esetben, ha a beteg két hónapnál tovább részesül fekvőbeteg-gyógyintézeti, vagy bármilyen bentlakásos és nappali intézmény ellátásában.

Kiskorú beteg esetében nem állapítható meg ápolási díj, ha több mint 5 órát tartózkodik a gyerek az óvodában, vagy bármely közoktatási intézményben.

Bár az ápolási díj nagykorúaknak jár, fontos kitétel, hogy az ápolási díjra jogosult személy nem lehet sem középiskola, sem felsőoktatási intézmény tanulója, továbbá nem lehet olyan kereső tevékenysége, ami meghaladja a napi 4 órát.

Ha az ápolási díjon felül más, az ápolási díj összegét meghaladó rendszeres támogatásban részesül az ápoló fél, úgy nem lehet jogosult a támogatásra.

A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma, nőtt, míg az ápolási díjban részesülők aránya évről évre kis mértékben csökkent. Az Önkormányzat a lakosság egészségi állapotának stabilizálása érdekében, több éve gyógyszer-támogatást is biztosít a közgyógyellátási igazolvánnyal nem rendelkező rászorulóknak részére.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Prevenció és szűrőprogramok egészségmegőrzést, betegségmegelőzést célzó olyan projektek, amelyek az egészségvédelemnek fontos részét képezik. Számos formában jelenhet meg e tevékenység a felvilágosító előadásoktól a szakorvosi vizsgálatokig terjedhet.

Településen szűrőprogramot évente egyszer – a falunap keretében mobil egészségbusszal valósul meg. Vasadi kislabor 2024. év áprilisában kezdte meg működését.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Településen nincs ilyen hozzáférés. Az ellátások a Monori Szakorvosi Rendelőintézetben vehetők igénybe.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az egészséges táplálkozás egyre inkább előtérbe kerülő téma, különösen a gyermekekre vonatkozóan. A szülő házból hozott szokások és élmények jelentősen meghatározzák az étkezési szokásokat. A legkisebbek és fiatalok étkezését befolyásoló szereplők a nappali ellátást biztosító intézmények (bölcsőde, óvoda, iskola), a szülők, és a közétkeztetők.

A közétkeztetést szabályozó rendelet 2015-ben került bevezetésre. A közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet célja, hogy mindenki a szükségleteinek és az egészséges táplálkozás irányelveinek megfelelő ételt kapjon a közétkeztetésben.

A rendelet meghatározza, hogy bizonyos korcsoportban, bizonyos étkeztetési típus mellett mit kell biztosítani a közétkeztetőknek a gyerekek számára (mennyi zöldség, gyümölcs, mennyi tejtermék, gabonaféle szükséges), és megszabta azt is, hogy a sótartalomnak miként kell alakulnia.

A településen a közétkeztetést saját konyhával biztosítja az önkormányzat, melynek üzemeltetése 2018. év őszén átkerült át 100 %-os önkormányzati tulajdonba. A Vasadi Bölcsődében lévő főzőkonyha a Vasadi Portéka Kft. üzemeltetésében az előírásoknak megfelel, mint ahogyan az intézményekben található tálalókonyhák is. A gyermekek egészséges táplálkozására garancia a diabetikus alkalmazása.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen működő sportegyesület működését az Önkormányzat támogatja, ezzel elősegítve a vasadi gyermekek és felnőttek sportolási lehetőségeit. A 2018. év szeptemberében került átadásra – pályázati forrásból és saját erőből megvalósult – sportöltöző és lelátó. Ez a beruházás nem csak a sportolási kedvre, de lakosság szabadidős elfoglaltságára is pozitív hatást gyakorol. A Sportpályán tartja mérkőzéseit a vasadi labdarúgó csapat. Települési Sportegyesület a Vasadi Regionális Sport Club. A település 2025. évben képviseltette magát a Nemzeti Vágtán.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják alapellátás, valamint szakosított ellátások formájában.

Alapellátás formái:

- a falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás,
- az étkeztetés,
- a házi segítségnyújtás,
- a családsegítés,
- a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- a közösségi ellátások,
- a támogató szolgáltatás,
- az utcai szociális munka,
- a nappali ellátás

A személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátást

- az ápolást, gondozást nyújtó intézmény,
- a rehabilitációs intézmény,
- a lakóotthon
- az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény (
- a támogatott lakhatás,
- az egyéb speciális szociális intézmény nyújtja.

Településen a személyes gondoskodás keretében igénybe vehető szolgáltatások:

- az étkeztetés,
- házi segítségnyújtás,

- tanyagondnoki szolgáltatás,
- családsegítés.

A gyermekjóléti alapellátások közül az önkormányzat biztosítja a gyermekjóléti szolgáltatást, és a gyermekek napközbeni ellátását.

g) drogprevenciós szolgáltatások; nincs ilyen szolgáltatás a településen

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Vasad önkormányzatának nincs tudomása arról, hogy a településen bármely személy vagy szolgáltató megsértette az egyenlő bánásmódról szóló törvényben foglaltakat. Hátrányos megkülönböztetésre, az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére vonatkozó bejelentés nem érkezett.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Pozitív diszkrimináción azokat a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentését célzó intézményes beavatkozásokat értjük, amelyek kedvezményezettjei valamely hátrányosan megkülönböztetett csoport tagjai.

Az egyenlő bánásmód követelményét a szociális biztonsággal összefüggésben érvényesíteni kell különösen a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzügyi és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása során. Ezt oly módon kell megtenni, hogy a hátrányos helyzetű állampolgárokat vagy csoportokat meghatározott jogviszonyokban, speciális ellátások nyújtásában vagy a közszolgáltatásokhoz való hozzáférésben előnyben részesítik más, hasonló jogi helyzetű állampolgárokkal, illetőleg csoportokkal szemben – azaz „pozitív diszkriminációt” alkalmaznak az érdekükben.

Vasad Község Önkormányzata a fenti elvek figyelembevételével alakította ki a helyi szociális ellátások és szociális támogatások szabályairól szóló rendeletét, amely – többek között – a programban nevesített célcsoportok hátrányainak kompenzálását is szolgálja.

Az egyenlő bánásmód követelményét az egészségügyi ellátással összefüggésben is érvényesíteni kell az egészségügyi szolgáltatásnyújtás, kiemelten

- a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel,
- a gyógyító-megelőző ellátás,
- a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata,
- az ételmezési és egyéb szükségletek kielégítése során

Az Önkormányzat e téren is igyekszik mindent megtenni annak érdekében, hogy a településen élő hátrányos helyzetű lakosok szolgáltatásokhoz való hozzáférést segítse.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkehán klosztott ételadagok száma (db)
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
2022	n.a.
2023	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

Tábla:3.6.2.

Településen nincs népkehya.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A közösség, mint társas közeg létfontosságú szerepet játszik az ember egész életében. Egy település lakossága közösséget alkot, a lakóhelyi közösségben az egyének kisebb-nagyobb csoportjai példamutatással, az egymással szembeni elvárásaik által hatnak egymásra. E hatás jelentős segítséget jelenthet az esélyegyenlőségi program intézkedéseinek megvalósításában is.

a) közösségi élet színterei, fórumai;

A Vasadi Művelődési Ház és Könyvtár:

Az önkormányzat biztosítja közművelődési tevékenységre az intézmény épületét. Az intézményben folyó tevékenységek:

- o falusi ünnepek bonyolítása,
- o tematikus kézműves foglalkozások – ünnepekhez kapcsolódó játszóházak,
- o társasjáték klub,
- o baba-mama klub,
- o helyi civil szervezetek összejövetelei (nyugdíjasok, dalkör, színjátszók, gyermek és felnőtt néptánc, citera zenekarok)
- o nyári táborok helyszíne

A Könyvtárban elérhető szolgáltatások:

- könyvtári dokumentumok helyben használata,
- könyvtári dokumentumok kölcsönzése,
- könyvtárközi kölcsönzés bonyolítása,
- lakosság részére fénymásolás, nyomtatás.

Civil szervezetink:

Bejegyzett szervezetek

- o Civil Összefogás Vasadért Egyesület,

- Vasadi Hagyományőrző Egyesület,
- Vasadi Polgárőr Egyesület,
- Vasadi Regionális Sport Club.

Nem bejegyzett, de működő szervezetek:

- Vasadi Búzavirág Nyugdíjas Klub,
- Vasadi Dalkör,
- Vasadi Kökényszem Citerazenekar
- Vasadi Lovas kör
- Vasadi Vajákos Színjátszó kör.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2021)			
Tornateremmel, tomaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (Intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsamok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcshözött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	Igen	125	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Tábla: 3.7.1.

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény értelmében a helyi közösség tagjai a helyi önkormányzás alanyaként kötelesek betartani és betartatni a közösségi együttélés alapvető szabályait. Ezek alapján felhatalmazást kap a helyi önkormányzat képviselőtestülete, hogy rendeletben határozza meg a közösségi együttélés alapvető szabályait, valamint ezek elmulasztásának jogkövetkezményeit. Az elmúlt években közösségi együttélés szabályainak megszegésére tekintettel nem kellett eljárást indítani.

- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A kisebb településeken, a falvakban még ma is erősebbek a közvetlen kapcsolatok, ennek köszönhetően nagyobb az esély a lokális közösségek kialakulására, mint a városokban, kisvárosokban. Az alacsonyabb lakónépességű településen élők kapcsolataiból strukturálódó kisközösségek esetében valószínűbb az egymás iránti tolerancia és az ezzel kapcsolatos aktivitás megjelenése. Egy település életében az az ideális, ha a hátrányos helyzetű rétegek tagjaival szembeni szolidaritás kialakul, és állandósul. A helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai közül legjellemzőbb a különböző, nem helyi alapítványok, civil szervezetek támogatása.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A településre nem jellemző a nemzetiségi kulturális sokszínűség, a helyi rendezvények alkalmakhoz, ünnepkörhöz kapcsolódnak.

d) helyi lakossági önszerveződések.

Vasad Község Önkormányzata tevékenysége során minél szélesebb körben igyekszik bevonni a lakosság mellett a helyi civil szervezeteket, valamint a helyi vállalkozásokat.

A civil szféra szereplői, az egyházak és az Önkormányzat együttműködési formái az elmúlt évek alatt alig változott, a kapcsolatrendszer továbbra is bizalmi viszonyra, a kölcsönös együttműködésre és az érdekek képviseletére épül. A sikeres partneri viszony alapvetően hozzájárul a helyi lakosság életminőségének javításához, a település fejlődéséhez.

Feladatainak ellátása során az Önkormányzat az alábbi – Vasad településen működő - szervezetekkel tart fenn partneri kapcsolatot, és nyújt számukra támogatást.

Vasadi Dalkör

Vasadi Hagyományörző Egyesület

Hagyományörző Lovas Klub

Vasadi Polgárőr Egyesület

A Vasad Polgárőr Egyesület 2000. évben alakult, lelkes a közösségért tenni akaró helyi lakosok összefogásával. Az egyesült 2001. évben vált hivatalossá, miután a Pest Megyei Bíróság is nyilvántartásba vette.

Az évek során a változó létszám 2012. év végére 72 fő lett. A kezdeti nehézségeket követően mára már egy jól szervezett, újszerű állapotban lévő szolgálati autóval rendelkező, ütőképes csapatná formálódtak. Természetesen minden polgárőr társadalmi munkában vállalta, hogy Vasad község területén, és ha szükséges néha még azon kívül is felügyeli a közbiztonságot, vigyázza, a lakosság nyugalma, védi értékeit. A Vasadi Polgárőrség megalakulása óta elsődleges céljának tekinti a közbiztonság, a lakosság szubjektív biztonságérzetének javítását, a hatóságok munkájának segítését, a bűnmegelőzési tevékenység erősítését, és a közvetlen lakóhelyi környezetünk védelmét. Az elsődleges cél ma is a bűnmegelőzés és a rendvédelmi feladatok, de ezek mellett karitatív szolgálatot is ellátnak, és egyre nagyobb az igény arra is, hogy a szociális gondoskodási tevékenységben is részt vegyenek. A megelőző évekhez hasonlóan továbbra is szükségesnek tartják az idős, egyedülálló beteg emberekkel való törődést, valamint azt, hogy az esti órákban az utcákon tartózkodó, hangoskodó fiatalokat féken tartsák, a község valamint lakóinak érdekeit, a játszóteret, az intézményeket, az emlékművet, a buszmegállót megóvják a rongálásoktól, ezzel is elősegítve a lakosok nyugodt pihenését.

Búzavirág nyugdíjasklub

A klub 23 éve folyamatosan működik. Tagjai az Életet az Éveknek Országos Szövetségnek. Korosztályukat meghazudtoló módon lendületes, tevékeny kör, mely éke a település közösségének. Nélkülözhetetlen előadói a Falunapnak, ahol nem csupán kellemes dalaikkal, hanem humoros szórakoztató színi előadásokkal kápráztatják el a nagyközönséget. Rendszeres kirándulók bel- és külföldön.

Civil Összefogás Vasadért Egyesület

Az Egyesületet 2006. június 7.-ei alapszabály keltezéssel, majd annak szeptemberi módosításával, 13 alapító taggal, a Pest Megyei Bíróság a TE 4649 szám alatt nyilvántartásba vette. Megalakulásuk közvetlen oka, hogy egy olyan szellemi műhely hozzanak létre, ahol a Vasadért cselekedni akaró civilek kifejtetik tevékenységüket. Tagjaik között megtalálható a fizikus, a mérnök, az orvos, a lelkész, a cukrász, a földműves, az erdész, a vállalkozó is, így látható, hogy a község szinte valamennyi foglalkozásbeli ágazata képviselteti magát.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Településen nem működik roma nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A prevenció és szűrőprogramokhoz való korlátozott hozzáférés	Több szűrővizsgálat elérhetőségének biztosítása
Jelentősen csökkent, de még így is jelentős a munkanélküliek, a nem bejelentett munkavállalók száma, ami tovább generálja az elszegényedést	Közfoglalkoztatás tovább folytatása, helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása, álláskereső klub/ tréningek tartása
Növekedett a lakhatási költségek és a hiteltörlesztések elmaradása miatti eladósodás, ingatlanok/albérletek	elvétele Tájékoztatás az igénybe vehető ellátásokról, életvezetési tanácsok nyújtása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A gyermekek helyzetének elemzéséhez kapcsolódóan szükséges e témakört érintő fogalmak meghatározása (a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény – továbbiakban Gyvt.- meghatározása alapján).

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

Védelembe vétel: ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevitelével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhivatal a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

Gyermekek védelme: a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt.-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Pénzügyi és természetbeni ellátások:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- a gyermekétkeztetés,

- a gyermektartásdíj megelőlegezése, - az otthonteremtési támogatás.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a gyermekjóléti szolgáltatás,
- a gyermekek napközbeni ellátása, - a gyermekek átmeneti gondozása, - Biztos Kezdet Gyerekház.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- az otthont nyújtó ellátás,
- az utógondozói ellátás,
- a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása,
- a védelembe vétel,
- a családba fogadás,
- az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- a nevelésbe vétel,
- a nevelési felügyelet elrendelése,
- az utógondozás elrendelése, - az utógondozói ellátás elrendelése, - a megelőző pártfogás elrendelése.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: a jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára.

Kedvezményes gyermekétkeztetés: a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (4. számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 010	1 015	2025	49,88%	50,12%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			79	3,60%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	173	160	333	8,54%	7,90%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	41	37	78	2,02%	1,83%

Forrás: TelR, KSH Tstár

Tábla:4.1.

A gyermekek esélyegyenlőségi problémái alapvetően nem a korukból, hanem főként az egyéb kockázatok koncentrációjából fakadnak. Ilyen tényező például az alacsony iskolai végzettsége, munkanélkülisége, esetleg leszázalékolt volta, vagy az egészségtelen lakáskörülmények, nevelési hiányosságok, a család erkölcsi helyzete, életvitele, értékrendje, valamint a szolgáltatásokhoz való hozzáférés korlátozottsága. Ezek az életviszonyok a születés pillanatától olyan negatív hatást gyakorolnak a gyermekek szocializációjára, és már az első életévekben olyan hátrányok kialakulásához vezetnek, amelyeket a későbbiekben nehéz - de nem lehetetlen - mérsékelni. Az esélyegyenlőség elősegítése, és a fent említett hátrányok csökkentése egyaránt állami és önkormányzati feladat.

Vasad lakosságának kor szerinti megoszlását prezentáló diagram 2021. évre vonatkozó adatai szerint 18 év alatti lakosok a teljes lakosság 23,89%-át tették ki. Ez a számarány közel 4%-kal több a 60 év felettiek arányánál.

Az esélyegyenlőség megteremtésének egyik fontos intézménye az iskola a településen működő Vasadi Általános Iskola.

Az iskola 1960 óta működik. 2011-ben az épületet felújították és kibővítették az üvegkupolás aulával, és a tornacsarnokkal. A korszerű és esztétikus épületben barátságos és tágas tantermek, modern természettudományi előadó, jól felszerelt számítógépes terem, nagy tornaterem segíti színvonalas oktatást. A település lakóinak, és a pedagógusoknak több évtizedes álma valósult meg az új épület, a tornaterem, a lifttel felszerelt, és akadálymentesített közösségi terek létrejöttével. Az iskola a méretét tekintve a családiás, kis iskolákhoz tartozik, biztosítva ezzel a közvetlenebb és személyesebb kapcsolatot a tanárok, a diákok, és a szülők között. Tanulóik létszáma évek óta 182 és 202 fő közötti, évfolyamonként egy-egy párhuzamos osztállyal, kivéve a hatodik évfolyamot.

Az intézmény szakmai munkája az iskola fenntartója, és működtetője a Monori Tankerületi Központ. A fenntartó által kiadott szakmai alapidokumentum szerinti alapfeladat, a beiskolázási körzetbe tartozó tanköteles korú gyermekek általános műveltségének megalapozása, a középiskolai tanulmányok előkészítése az 1. évfolyamtól a 8. évfolyamig. A nappali rendszerű képzés keretében feladatuk az érzékszervi, mozgásszervi és enyhe értelmi fogyatékkal élő, sajátos nevelési igényű tanulók integráltan történő oktatása. A beiskolázási körzetben élő családok szociális, anyagi és kulturális helyzete egymástól nagymértékben eltér, ezért nevelő és oktató munka ehhez a helyzethez igazodik. A tanórán és tanórán kívül is megpróbálják segíteni a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló tanulók felzárkóztatását, ugyanakkor kiemelt fontosságú feladatnak tekintik a tehetséges, jó képességű gyermekek fejlesztését is. Az Iskola Akkreditált Tehetségpontként működik a 2021/22-es tanévtől. Aktívan vesznek részt a tehetségpontok hálózatának építésében, a tehetségígéretes tanulók feltérképezéséhez szükséges mérőanyagok (e-dia mérések) kidolgozásában. Az intézmény arculata a 2016/2017-es tanévben tovább színesedett, elnyerve az ÖKOISKOLA címet. Átgondoltan, rendszerszerűen és intézményesítetten foglalkoznak a környezettudatos magatartásra neveléssel, és a fenntarthatóság pedagógiájának gyakorlati megvalósításával.

Mindennapi munkájuk alapvető célja, hogy tanulók tudását felszabadult légkörben megalapozzák, és felkészítsék őket a középiskolára. A beiskolázási adatok azt bizonyítják, hogy nyolcadikosaik teljes létszámmal sikeres felvételi vizsgát tesznek, és továbbtanulnak. (Forrás: az iskola Pedagógiai Programja)

A már kialakult iskolai hagyományokat szeretnék megőrizni és megerősíteni. Minden évben visszatérő rendezvényeket tartanak: Gólya-buli, Szüreti felvonulás, Adventi kirándulás, Karácsonyi műsor, Farsang, Fordított nap, Falunap. Programjaikat úgy szervezik, hogy a diákok és tanárok mellett a szülők is részt vehessenek benne, megteremtve ezzel az iskola kultúra közvetítő és közösségformáló szerepét.

Az intézményben művészi torna (RSG), foci, önvédelem (Safe kids – defendo), és hip-hop tánc foglalkozások folynak. Választható a különböző hittanoktatás is. Szakköreik – régészet, fotó és néptánc - is színesítik a szabadidős programokat. A 2019-es tanévtől bővült az intézmény kínálata a diáksport és a zenei nevelés (szolfézs, furulya, zongora) területén.

Az intézmény a 2014/2015-ös tanévtől Regisztrált Tehetségpontként működik. A Szegedi Tudományegyetem partner intézményeként részt vesznek az E-dia mérésekben, segítséget nyújtanak a tehetségek azonosítását segítő tesztek kidolgozásában. 2017 őszén elnyerték az ÖKOISKOLA címet, ezért nagy hangsúlyt fektetnek a környezettudatos- gondolkodásmód és magatartás kialakítására.

Biztosítják minden gyermek számára az életkorának és képességeinek megfelelő alapokat. Segítik a felzárkózást, de fontosnak tartják a tehetségek támogatását is.

A település másik intézménye a Vasadi Napközi Otthonos Óvoda, mely az önkormányzat által finanszírozott. A település központjában elhelyezkedő épület, szerves részét képezi a kicsiny falunak. Az első óvoda az 1950-es évek elején nyílt meg egy csoporttal. Az 1970-es években új, korszerű intézményt építettek a régi mellett. Itt 1976 – 77. évben már két csoporttal nyílt meg a község óvodája. Jelenleg az intézmény már három csoporttal működik maximális létszám 75 fő. Tágas, fákkal övezett udvaruk a szabványnak megfelelő játékokkal van telepítve. A közeli erdő motiválja a gyermekeket a természet – és a környezetvédelem, ill. az egészségvédelem iránti fogékonyságukban. Nyitva tartás: 06 órától-17.30 óráig

Az óvoda épülete mellett helyezkedik el az orvosi rendelő, a védőnői tanácsadó, és a bölcsőde is. Az általános iskola az óvodától 2-3 percnyi sétára található.

Vasadi Bölcsőde egy korszerű, újonnan megépített 3 csoportszobás 36 férőhellyel rendelkező intézmény. A csoportszobákat modern bútorok és játékok töltik fel, falaikat gyönyörű mesefigurák festményei teszik még otthonosabbá. Tágas udvara sok lehetőséget ad a kinti játékokhoz. Az intézmény saját közétkeztetésű konyhával rendelkezik, akik különösen odafigyelnek a kisgyerekek életkorának megfelelő étkeztetésére.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A 1997. évi XXXI. a gyermekek védelméről szóló törvény (Gyvt.) határozza meg a veszélyeztetettség fogalmát: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

A Módszertani Gyermekjóléti Szolgálatok Országos Egyesülete által összeállított fogalomtár szerint - Veszélyeztetett gyermek: az a gyermek, aki családjában vagy környezetében, ismétlődő vagy tartós fizikai, lelki bántalmazásnak, szexuális zaklatásnak, erőszaknak, elhanyagolásnak van kitéve és/vagy fejlődésében családja, közvetlen környezete károsan befolyásolja.

- Testi vagy pszichés fejlődését ártalmas környezeti hatások, rossz interperszonális kapcsolatok akadályozzák, károsítják. A veszélyeztetettség nem akut helyzet, hanem veszélyeztető folyamat következtében kialakult állapot.

- Akut vészhelyzet: – a gyermek vagy más személy által tanúsított - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amelyben a gyermek/várandós anya helyzete miatt azonnali intézkedés szükséges;

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek (fiatal felnőtt) fogalma és e tény fennállásának megállapítása, mint a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági intézkedések egyike szintén a fent említett törvényben került szabályozásra. A szabályozás célja a gyermek hátrányainak kompenzálása, esélyeinek növelése koragyerekkortól fiatal koráig, minél sikeresebb társadalmi beilleszkedésének elősegítése érdekében.

A Gyvt. 67/A. §-a értelmében a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet szempontjából meghatározó tényezők a következők:

- a szülő, a családba fogadó gyám (a továbbiakban: gyám) iskolai végzettsége alacsony; legfeljebb alapfokú végzettség (8 általános);
- a szülő, gyám alacsony foglalkoztatottsága;
- az elégtelen lakáskörülmények; wdd
- a nevelésbe vétel, valamint a tanulói, hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt számára nyújtott utógondozói ellátás.

A gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006 (XII.23.) Kormányrendelet határozza meg a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet jegyzői hatáskörben való megállapításának hatáskörét.

Ezzel párhuzamosan Gyvt., illetve annak végrehajtási rendelete részletesen meghatározza a megállapítás feltételeit. Ennek értelmében hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

□ a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

□ a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

□ a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

A veszélyeztetettséget a jelzőrendszer széleskörű, minden jelzőrendszeri tag bevonásával kell meghatározni. A veszélyeztetettség helyzetének felismerése gyakran az együttműködésre kötelezett szakemberek hiányos jelzései miatt maradnak rejtve. A rendelet szerint definiált veszélyeztetettség – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot - gyakran igen nehezen felismerhető helyzetekből adódik. Igen nagy a látencia a gyermekek bántalmazása, a szexuális abúzus, gyerek és/vagy szülő alkohol- vagy drogfogyasztása kapcsán. A látencia okai között szerepel, hogy a sértett gyermek gyakran nem tudja, hová fordulhat segítségért, illetve a bántalmazott gyermek és családja nem kerül a gyermekvédelmi rendszer látókörébe, nem kerül kapcsolatba olyan szakemberekkel, akik a bántalmazás gyanújára felfigyelhetnének.

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a védelembe vétel kezdeményezése a gyermekjóléti szolgáltatás feladata.

Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi.

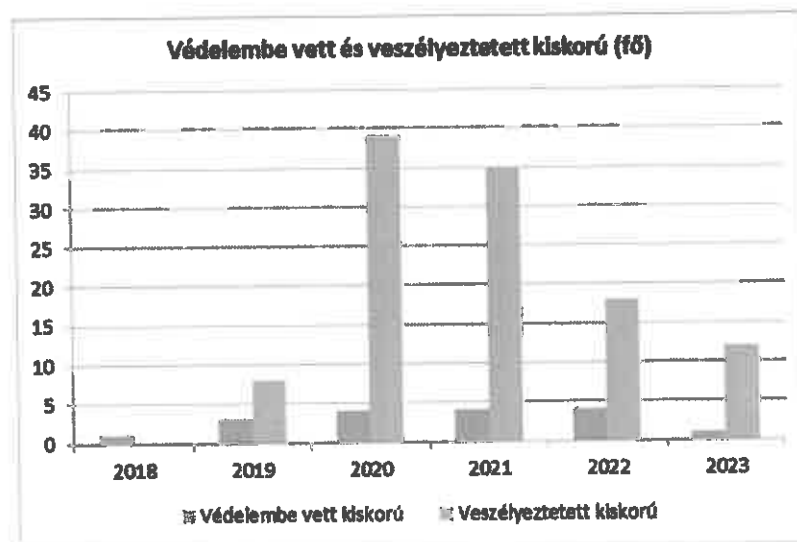
A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek, helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt.-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A település önkormányzata a gyermekjóléti szolgálat működését a Monor és Térsége Integrált Család – és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat Vasadi Szakmai Egysége alapján biztosítja. A központ beszámolója alapján elkészített statisztika szerint 2018 - 2023 év között védelembe vett gyermek 1 – 4 fő. Veszélyeztetett kiskorú 2019-ben 8 fő, 2020 – 2021. évben 39 - 35 fő, majd 2022 – 2023. évben 18 – 12 fő volt. A Covid járvány idejére eső adatok kiemelkedően magasak.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2018	1	0
2019	3	8
2020	4	39
2021	4	35
2022	4	18
2023	1	12

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Tábla: 4.1.1.



b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a gyermekétkeztetési kedvezmények, gyermekvédelmi törvényben meghatározott pénzbeli támogatásnak, illetve a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

A települési önkormányzat jegyzője megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi nettó jövedelem összege nem haladja meg

1) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 145 %-át (41.325.-Ft)

- ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy

- ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy

- ha a nagykorúvá vált gyermek megfelel az egyéb feltételeknek

2) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 135 %-át (38.475.-Ft) az 1) pont alá nem tartozó esetekben.

A törvény differenciáltan állapítja meg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság jövedelmi feltételeit, elismerve és támogatva a gyermeket egyedülállóként gondozó családoknak, valamint a tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermeket gondozó szülőknek az átlagostól eltérő élethelyzetét, ezáltal biztosítható, hogy a rászorult gyermekek természetbeni támogatása továbbra is biztosított legyen, és ne essenek ki a gyermekvédelem védőhálójából.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása a jegyző hatásköre. A jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult:

- meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek,
- meghatározott természetbeni támogatásnak,
- egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

A településen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma az elmúlt években csökkent, a vizsgált időszakban alábbiak szerint alakult:

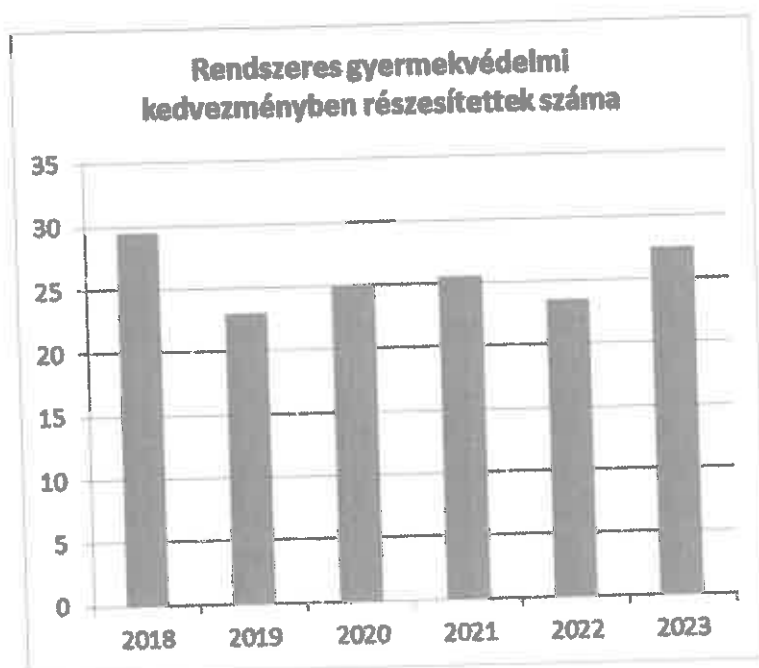
4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2018	30
2019	23
2020	25
2021	26
2022	24
2023	28

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Tábla: 4.1.2.

Vasad községben rendszeres gyermekvédelmi kedvezménybe a vizsgált időszakban 23 – 31 fő gyermek került. A családok felében egy szülő neveli gyermekeit.

Vasad Község Önkormányzata rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesíti azokat, akik megfelelnek a jogszabályi előírásoknak. Ez annak feltételezhető, hogy a gyermekétkeztetési kedvezmény, ingyenes étkezés meghatározott egy főre jutó jövedelem esetén – bölcsődében és óvodában – szülői nyilatkozat alapján is igénybe vehető.



c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

Árvaellátásra az a gyermek jogosult – ideértve a házasságban vagy az élettársi közösségben együtt élők egy háztartásában közösen nevelt gyermekét is –, akinek szülője öregségi nyugdíjasként halt meg, vagy a haláláig a nyugdíjjogosultsághoz szükséges szolgálati időt megszerezte.

Az árvaellátás - a jogosultsági feltételek megléte esetén - legkorábban a jogszerző halála napjától kezdődően a gyermek 16. életévének betöltése napjáig jár.

Ha azonban a gyermek nappali rendszerű oktatás keretében iskolában, szakképző intézményben vagy felsőoktatási intézményben nappali képzésben vesz részt, akkor az árvaellátás a tanulmányok tartamára, de legfeljebb a huszonötödik életév betöltéséig jár.

Iskolai tanulmányok címén azt a gyermeket is megilleti az árvaellátás, aki betegsége, testi vagy értelmi fogyatékosága, várandóssága, gyermekszülés vagy három évesnél fiatalabb gyermekének gondozása miatt a tanulmányait egyéni munkarenddel, illetve egyéni tanulmányi renddel rendelkező tanulóként végzi, huszonöt évesnél fiatalabb, és felnőttképzésben vesz részt, feltéve, hogy a felnőttképzés nem távoktatási formában folyik, és a képzés heti átlagos óraszámát eléri a hét órát.

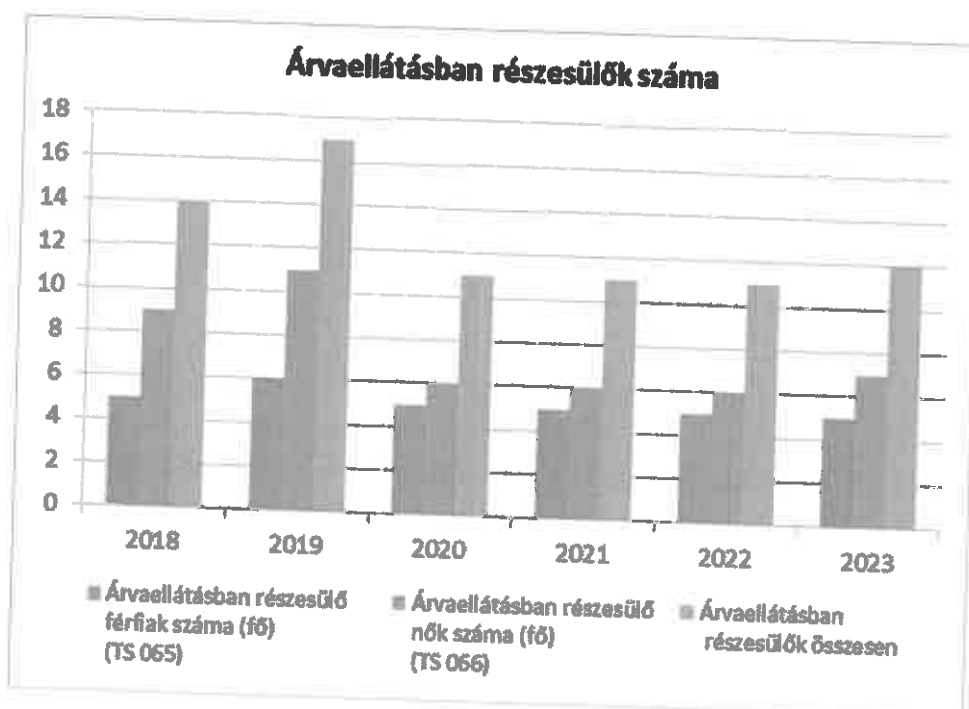
Ha a jogosultság megszűnése előtt a gyermek megváltozott munkaképességűvé válik, akkor az 50 százalékot elérő egészségkárosodás tartama alatt az árvaellátás életkorra tekintet nélkül megilleti.

Nem szűnik meg az árvaellátásra való jogosultság, ha a gyermeket örökbe fogadják. Az elmúlt években tizenegy - tizenhét fő kapott árvaellátást.

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2018	5	9	14
2019	6	11	17
2020	5	6	11
2021	5	6	11
2022	5	6	11
2023	5	7	12

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Tábla: 4.1.3.



Az ingyenes vagy kedvezményes támogatások nagyobbik hányada a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény jogosultságához kötődik. Ilyen támogatás többek között az eseti pénzbeli támogatás (Erzsébet utalvány formájában), azon gyermek részére folyósítható, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-én, és november 1-én fennáll.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás megállapítására vizsgált időszakban nem került sor.

Óvodáztatási támogatásra irányuló kérelem a vizsgált időszakban nem érkezett a hivatalhoz.

Rendkívüli – pénzbeli – gyermekvédelmi támogatásokra irányuló kérelem a vizsgált időszakban nem érkezett az önkormányzathoz.

Vasad Község Önkormányzata a 3/2007.(III.18.) születési támogatásról szóló önkormányzati rendelet alapján születési támogatást nyújt annak a szülőnek, aki a településen bejelentett lakóhellyel rendelkezik és tényleges életvitelszerűen itt él, az

újszülött gyermekéről saját háztartásában gondoskodik. A településen állandó lakóhellyel rendelkező, és életvitelszerűen itt élő újszülöttek részére egyszeri 40.000.- Ft összegű települési támogatás keretében születési támogatást biztosít.

Az önkormányzat települési támogatásként a településen állandó lakóhellyel rendelkező és életvitelszerűen itt élő nappali tagozatos – általános iskolai és középfokú oktatásban tanulók részére évente kétszer iskolakezdési támogatást nyújt.

Az Önkormányzat évente kiírja a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj pályázatot felsőoktatási hallgatók és felsőoktatási tanulmányokat kezdeni kívánó fiatalok számára.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai / uttatásokban részesülők száma						
Év	Ingyenes étkezésben részesülők száma óvoda	Ingyenes étkezésben részesülők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tatar, Önkormányzati adatok

Tábla:4.1.4.

A gyermekétkeztetést az óvodai és iskolai intézményekben biztosítja az önkormányzat. Az óvodai és iskolai étkeztetést a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő gyermekek részére – a törvényi szabályozás alapján – az önkormányzat ingyenesen biztosítja. Az étkeztetést igénybe vevő három vagy több gyermekes családok esetében 50%-os díjkedvezmény biztosított.

Az ingyenes vagy a kedvezményes támogatások köre kiszélesedett az elmúlt években:

- ingyenes étkeztetés óvodában, általános iskolában,
- 50 százalékos mértékű kedvezményes étkezés,
- ingyenes tankönyvellátás,
- szünidei gyermekétkeztetés

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

A településen élő gyermekek valamennyien magyar állampolgárságúak.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

A nem magyar állampolgárságú gyermekek esélyegyenlőségének biztosítása esetén az elsődleges cél, hogy a gyermekek bejussanak a számukra megfelelő közoktatási intézményekbe, illetve oktatásuk során az interkulturális pedagógiai program megszervezésének feltételei biztosítottak legyenek. A köznevelési törvény minden Magyarországon élő vagy tartózkodó gyermek számára előírja az oktatásban történő kötelező részvételt, a magyar menedékjogi törvény pedig kifejezetten hivatkozik a

gyermek mindenkifelett álló érdekének elvére. A településen minden óvodás és iskoláskorú gyermek magyar állampolgár, nincs tudomás arról, hogy külföldről hazatért lenne.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Itt a külterületen élő gyermekek helyzetét kell megemlítenünk. Oktatási és nevelési intézménybe szállításukat az önkormányzat tanyagondnoki szolgálat útján biztosítja.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A vonatkozó jogszabály az oktatási esélyegyenlőség szempontjából hátrányos helyzetű (HH) és halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) gyerekeket, tanulókat különböztet meg. A törvényi meghatározásban a hátrányok legfontosabb eredői a gyermek családjának szegénysége és a szülők alacsony iskolázottságából adódó hátrányos társadalmi helyzete. A két jogi fogalom tartalma 2013 szeptemberében jelentősen megváltozott a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény módosításával.

2013. szeptember 1-től hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű

- a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az előzőekben felsorolt a)–c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

- b) a nevelésbe vett gyermek,

- c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát és az ily módon előállított statisztikai adatokat minden évben megküldi az illetékes kormányhivatal részére.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekkel kapcsolatos rendelkezések során, a védelemben vétel elrendelése esetén, illetőleg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, továbbá a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapításáról szóló határozat meghozatalával egyidejűleg tájékoztatni kell a szülőt azokról a kedvezményekről, juttatásokról, pályázati lehetőségekről, amelyek a gyermeket megilletik. Tájékoztatni kell továbbá a szülőt arról is, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek mikor minősül halmozottan hátrányos helyzetűnek.

Konkrét adattal nem rendelkeznek a fogyatékkal élő gyermekek számáról. Helyi ismereteikre alapoznak akkor, amikor azt mondják, hogy van olyan gyermek, akinek családi körülményei miatt a szolgáltatásokhoz való hozzáférése biztosított. Van egy-két fogyatékkal élő gyermek, akinek családja csak nehézségek árán tudja biztosítani a szolgáltatást. Az Önkormányzat helyi szociális rendeletében szabályozta a tartós beteg, vagy fogyatékkal élő gyermek támogatását. Ez havi ellátás, mellyel az önkormányzat a fogyatékkal élő gyermekkel kapcsolatos többlet kiadásokhoz kíván hozzájárulni. A közoktatási törvény biztosítja a hátrányos helyzetű, a speciális nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyermekek jogait a megfelelő oktatáshoz, fejlesztéshez. A megváltozott szabályozás miatt Vasadon is csökkenés mutatkozik a HH-HHH gyermekek számában.

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A hazai szabályozás szerint a védőnő szakmai tevékenységét önállóan végzi együttműködve a házi orvossal, házi gyermekorvossal valamint a család- és gyermekjóléti szolgálattal és központtal, amelynek célja a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése.

A területi védőnői ellátást az egészségügyi főiskolai karon védőnői oklevelet szerzett, vagy azzal egyenértékűnek elismert oklevéllel rendelkező védőnő nyújthat.

A védőnők feladataival részletesen az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXIII. törvény és a 49/2004 ESzCsM rendelet foglakozik, amely szerint a legfontosabb védőnői feladatok a következők:

- a család- és nővédelem, ezen belül a tanácsadás, a családgondozás
 - a 25-65 év közötti nők részére jogszabályban meghatározott feltételek szerinti szűrővizsgálatok végzése (pl. méhnyak-szűrés);
 - a várandós, gyermekágyas és szoptató anyák gondozása;
 - gyermekek gondozása az újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig;
 - védőnői feladatok végzése az óvodában és az oktatási intézményben;
 - az otthonukban gondozott tanköteles korú gyermek gondozása;
 - együttműködés a szociális, köznevelési, család- és ifjúságügyi, civil és egyházi a kulturális és a további érintett ágazatokkal;
 - a gyermekvédelmi jelzőrendszerben való részvétel.
2023. július 1-től állami feladat.

Vasadon a védőnői feladatokat évek óta 1 fő látja el. A lakosság részére preventív gondozófeladatokat biztosít, emellett terhes tanácsadást, gondozást végez.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	1	n.a.	-
2022	1	n.a.	-
2023	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Tábla: 4.3.1.

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXIII. törvény (továbbiakban: Ebtv.) 5. §-a szerint a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik: a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról, a fogorvosi alapellátásról, az alapellátáshoz kapcsolódó háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi ügyeleti ellátásról, a védőnői ellátásról és az iskola-egészségügyi ellátásról.

A háziorvosi és gyermekorvosi ellátás alapvető célja – az orvostudomány, elsősorban a belgyógyászat és a gyermekgyógyászat fejlődése által biztosított lehetőségek kihasználásával – a felnőttek, a gyermekek egészségügyi igényeinek minél teljesebb, és minél magasabb szintű kielégítése.

A településen egy felnőttek és gyerekek részére szervezett háziorvosi szolgálat működik.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt háziorvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2018	1	0	0	n.a.	n.a.
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.
2022	1	0	0	n.a.	n.a.
2023	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Tábla: 4.3.2.

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi – szociális - oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A település óvodája külön nem rendelkezik gyógypedagógiai csoporttal. Az intézményben a feltételek nem adták a sajátos nevelési igényű gyerekek szakszerű ellátására, fejlesztésére, ezt az ellátást a Pest Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Monori tagintézménye biztosítja a település gyermekei részére különböző vizsgálatok és terápiák formájában. A gyermekek csak több hónap várakozási idővel jutnak el a pedagógiai szakszolgálat vizsgálataira. Fejlesztő foglalkozásra, pszichoterápiára szintén hónapokat kell várni. Tartós és nagyszámú szakember hiány jellemző a szociális szférára.

Helyi szinten a 2015. évtől működő Vasadi Bölcsőde, amely egy korszerű, újonnan megépített 3 csoportszobás 36 férőhellyel rendelkező intézmény. A csoportszobákat modern bútorok és játékok töltik fel, falakat gyönyörű mesefigurák festményei teszik még otthonosabbá. Tágas udvara sok lehetőséget ad a kinti játékokhoz.

A Vasadi Napközi Otthonos Óvoda 3 csoportban biztosítja szakszerűen az óvodás korú gyermekek napközbeni ellátását. Az óvoda 75 férőhelyes, több településről is érkezhetnek a gyermekek. Ebben az időszakban a gyerekeknek a játék a legfontosabb, ezért a fejlesztést is játékokra építik. A képességek fejlesztése a gyermekek tevékenységében történik. Kezdeményezésekre játékos jelleggel kerül sor.

Vasad Általános Iskolájában az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vételével évente egy alkalommal a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálaton vesznek részt. Ez fogászati, szemészeti és általános szűrővizsgálatot jelent

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Az alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez.

Az alapellátás hozzájárul a gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének feltárásához, és a gyermek szocializációs hátrányának csökkentésével annak leküzdéséhez.

Az alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást – lehetőség szerint – a jogosult lakóhelyéhez, tartózkodási helyéhez legközelebb eső ellátást nyújtó személynél vagy intézményben kell biztosítani.

A gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások rendszerét a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló szabályozza. A gyermekjóléti alapellátások célja a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének megelőzése.

A gyermekjóléti alapellátások részei: a gyermekjóléti szolgáltatás, a gyermekek napközbeni ellátása, a gyermekek átmeneti gondozása és a Biztos Kezdet Gyerekház.

A településen a gyermekjóléti alapellátást Monor és Térsége Integrált Családsegítő és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat Vasadi Szakmai Egysége nyújtja. A gyermekjóléti szolgálat feladatait 1 fő családgondozó látja el heti 40 órában.

A gyermekjóléti alapellátások körébe tartozó napközbeni kisgyermek ellátások biztosítása alapvető tényezője a szülők (nők) munkába állásának, továbbá fontos szerepet tölt be a hátrányos helyzetű gyermekek korai szocializációjában.

Településen a következő gyermekjóléti alapellátási formák biztosítottak: bölcsőde, óvoda, általános iskola.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A bölcsődék működését a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet határozza meg

Településünkön 2015. évtől működik a Vasadi Bölcsőde, amely egy korszerű, újonnan megépített 3 csoportszobás 36 férőhellyel rendelkező intézmény. A 19 vasadi gyermek mellett 17 fő más településről érkezik. A csoportszobákat modern bútorok és játékok töltik fel, falakat gyönyörű mesefigurák festményei teszik még otthonosabbá. Tágas udvara sok lehetőséget ad a kinti játékokhoz. Településen családi napközi nem működik. A három csoportszobában 2 – 2- 2 kisgyermekgondozó és két fő dadus tevékenykedik. Az intézmény közalkalmazotti létszáma 9 fő.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.

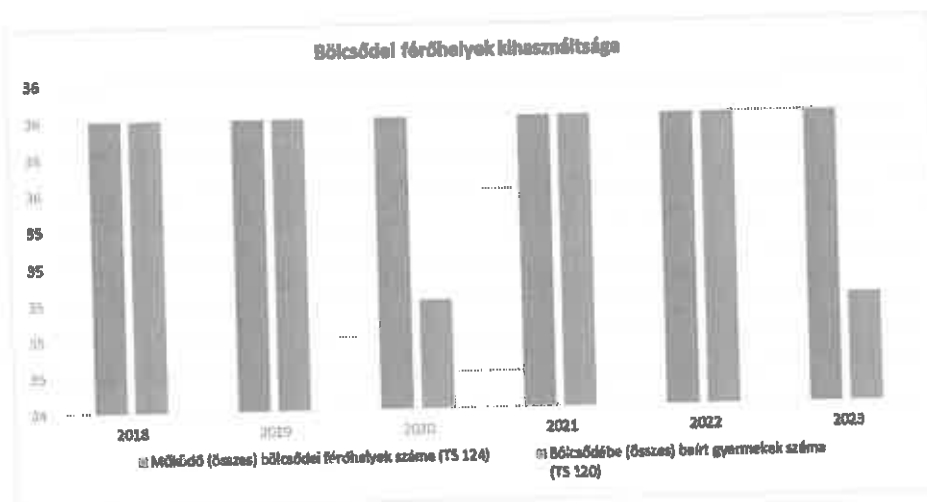
Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Tábla: 4.3.3.a)

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődél férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődél férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődél férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődél férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2018	0	0	0	0	0	0	36	36
2019	0	0	0	0	0	0	36	36
2020	0	0	0	0	0	0	36	35
2021	0	0	0	0	0	0	36	36
2022	0	0	0	0	0	0	36	36
2023	0	0	0	0	0	0	36	35

Forrás: TeIR, KSH Tstár

Tábla:4.3.3. b)



f) gyermekvédelem;

A gyermekek védelmének általános szabályait, rendszerét a „Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény” határozza meg.

Az ENSZ Gyermekjogi Egyezményével összhangban a törvény a gyermek érdekeit és jogait helyezi előtérbe, elsőbbséget adva a családban történő nevelkedésnek. Ennek érdekében a különböző támogatások széles körét biztosítja a család és a gyermek számára és csak utolsó eszközként teszi lehetővé a családból való kiemelés, azonban ebben az esetben is kiemelt feladatként határozza meg a családba történő visszagondozást.

A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat, melyben részt vehetnek civil szervezetek, egyházi szervezetek, egyéni vállalkozók is.

A fenti szervezeteken túl számos más szervezetnek is feladata a gyermekek védelme, melyek veszélyeztetettség észlelése esetén kötelesek jelezni ezt a gyermekjóléti szolgálatnak. E szervek közé tartozik többek között a gyermek-egészségügyi szolgálat; a különböző közoktatási intézmények; a családsegítő szolgálatok; a rendőrség; az ügyészség; az áldozatsegítő szolgálat; a gyerekekkel kapcsolatba kerülő civil szervezetek; de bármely állampolgár is tehet, sőt köteles is bejelentést tenni, ha gyerekbántalmazást vagy más módon történő veszélyeztetést tapasztal.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek

felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

A gyermekjóléti szolgáltatás fő feladatai: hivatalos ügyek intézésének segítése, szabadidős programok szervezése, tanácsadás, a veszélyeztetettséget észlelő rendszer működtetése, a jelzőrendszer tagjaival való együttműködés, családi konfliktusok megoldásának elősegítése. A veszélyeztetettség okai: anyagi, gyermeknevelési, gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség, magatartás és teljesítményzavar, családi konfliktus, szülők vagy család életvitele, szülői elhanyagolás.

A gyermekvédelemmel összefüggő önkormányzati feladatokat a már említett 1997. évi XXXI. törvény határozza meg. E törvény biztosítja a gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeli és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint hatósági intézkedések keretében.

Önkormányzati, illetve jegyzői feladatok:

Pénzbeli ellátásokon belül:

- a.) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény
- b.) a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás
- c.) óvodáztatási támogatás

Személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a.) a gyermekvédelmi szolgáltatás (gyermekvédelmi szolgálat működtetése)
- b.) a gyermekek napközbeni ellátása (bölcsőde, családi napközi, házi gyermekfelügyelet)
- c.) a gyermekek átmeneti gondozása (helyettes szülő, gyermekek átmeneti otthona, családok átmeneti otthona)

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó gyámhivatali, illetve család- és gyermekjóléti központi hatósági intézkedések:

- a.) a védelembe vétel, az igazolatlan iskolai hiányzásokkal összefüggő gyámhatósági eljárás b.) a családba fogadás
- c.) az ideiglenes hatályú elhelyezés

A fenti adatok alapján érzékelhető a gyermekek napközbeni ellátására való igények növekedése. A település fiatalodásának visszafordítása hosszútávon az intézményi férőhelyek számának bővítését is szükségessé teszi, amelyre önkormányzatnak már jó előre fel kell készülnie.

Gyermekjóléti alapellátás: Vasad település a térségben gyermekek veszélyeztetettsége szempontjából alacsony kockázatúnak minősül. A nehéz helyzetekbe kerülő felnőtt lakosság helyzetének kezelése gondozással, segélyek, adományok nyújtásával, szociális-egészségügyi intézményekbe való közvetítéssel valósult meg. A településen súlyos szociális, illetve lakáskörülmények, mélyszegénység kis számban jelent meg. A

Monor és Tésztje Városi Szakmai Egység						
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Alapellátás	17	17		52	114	114
felzárkóztató ellátás	21	27	25	24	18	15
Ellátottak száma		113	235		92	31
					1+2csfoglalt	
Szociális munka					4	
Veszélyeztetettség			25		26	26
veszélyeztetettség - anyagi					2	4
veszélyeztetettség - magatartási					4	2
veszélyeztetettség - végzetlen lakos					2	2
Védőmunka		3	2	4	7	7
Bármunka					6	6
Bármunka	15000FT	300000ft				
Napközi otthoni ellátás						
Napközi otthoni ellátás iskolai						
Házi segítségnyújtás						
Ellátottak száma	18	25	20	20	29	30
Ellátottak száma	30					
Ellátottak száma	69	60	62	62	61	65
Ellátottak száma						
Ellátottak száma	43	14	15	17	11	16
Ellátottak száma	40	25	31	31	19	33
Ellátottak száma						
Szociális munka	6 átl+1kl	7kl	15kl	15kl	15kl	9kl
Szociális munka	3 átl	9kl	17kl	16kl	12kl+5ovl	5kl+4ovl
Szociális munka						
Szociális munka	13 átl+1kl+2 ovl+2bolcs	43+12kl+2ov	17kl	1kl	11kl	6kl
Szociális munka	7átl	10kl	17kl	16kl	0	5kl
Alapellátás	409	419	408	430	431	423
Alapellátás						
Alapellátás	340000 FT	340 000 Ft				
Alapellátás	11	17	20	26	14	13
Rendkívüli ellátás				11+2 beteg	8ala+15emelt	1
Rendkívüli ellátás	985 000 Ft	13+2 beteg	11+2 beteg	23(3alp+24emelt)	31(17,5alp+10emelt)	
Rendkívüli ellátás						
Rendkívüli ellátás	29	23	24	23	31	

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Amennyiben pedig krízishelyzet áll elő a helyi családsegítő és gyermekjóléti szolgálatnál hozzáférhető az azon igénybe vehető szolgáltatások elérhetőségei, amelyek a gyermekek veszélyeztetettsége esetén segítséget jelentenek, például

anya/gyermekotthonok, családok átmeneti otthonának elérhetőségei, illetve a helyi szakemberek megteszik a szükséges intézkedéseket a helyzet megoldása érdekében. Szakmai munkát nehezíti, hogy a térségben rendkívül nehezen elérhető, vagy nem áll rendelkezésre anyaotthon, családok átmeneti otthona, idősek otthona, pszichiátriai betegek otthona, hajléktalan szálló.

A krízishelyzetben lévőknek a Monor és Térsége Integrált Család-és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat munkatársai tudnak segítséget nyújtani.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Az egészségfejlesztés, sport és szabadidős tevékenység egyik legnépszerűbb helyszíne településünkön a Sportpálya valamint azok a helyszínek, amelyek a mozgást, a rekreációt és a szabadidő hasznos eltöltését szolgálják.

A gyermekek részére szervezett kereteken belül a bölcsőde, az óvoda és iskola által nyújtott programok, rendezvények is biztosítanak sportolási és szabadidős elfoglaltságot.

A gyermekek számára szabadidős és szünidei programok szervezésében a településen kiemelkedő szerepe van a Vasadi Regionális Sport Clubnak, a Református, és Katolikus Egyházközségnek. Több éve az Önkormányzat támogatásával a családsegítő szolgálat is szervez nyári tábor a hátrányos helyzetű gyermekek részére. A Művelődési Ház és Könyvtár az ünnepek előtti játszóházak szervezésével kínál programot a gyerekeknek. A Hagyományőrző Egyesület, a tánccsoportba, a citerazenekarba igyekeznek bevonni a középiskolás korú fiatalokat. A Vajákos színjátszókör szintén összefog egy csapat fiatal- és gyermekkorút.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei);

Az egészséges táplálkozás egyre inkább előtérbe kerülő téma, különösen a gyermekekre vonatkozóan. A szülő házból hozott szokások és élmények jelentősen meghatározzák az étkezési szokásokat. A legkisebbek és fiatalok étkezését befolyásoló szereplők a nappali ellátást biztosító intézmények (bölcsőde, óvoda, iskola), a szülők, és a közétkeztetők.

A közétkeztetést szabályozó rendelet 2015-ben került bevezetésre. A közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet célja, hogy mindenki a szükségleteinek és az egészséges táplálkozás irányelveinek megfelelő ételt kapjon a közétkeztetésben.

A rendelet meghatározza, hogy bizonyos korcsoportban, bizonyos étkeztetési típus mellett mit kell biztosítani a közétkeztetőknek a gyerekek számára (mennyi zöldség, gyümölcs, mennyi tejtermék, gabonaféle szükséges), és megszabta azt is, hogy a sőtartalomnak miként kell alakulnia.

Vasad község közintézményeiben étkezést biztosító szolgáltatóknak is a rendeletben foglaltak és az életkori sajátosságok figyelembevételével kell elkészítenie az ételeket. A bölcsőde épületében található a konyha, mely ellátja a kicsiket.

Az egészséges táplálkozáshoz kapcsolódó alábbi programok szervezésére került sor a település iskolájában, bölcsődéjében és óvodájában:

Iskolai programok:

- Iskolagyümölcs programban való részvétel (heti 2x gyümölcs, 1x dobozos gyümölcslé)

- Zöldségköstöltetés az iskolagyümölcs program keretében
 - Egészségnap (gyümölcs és zöldség saláták készítése és elfogyasztása a gyerekek bevonásával)
 - Iskolatej programban való részvétel (heti 4x dobozos tej, kakaó, ízesített tej)
- Óvodai programok:
- Víz világnapja
 - Föld napja
 - Minden héten gyümölcsnap
- Iskola „rendőre” program
- Továbbá a környezet megismerése nevelési tevékenységen belül szó esik az egészséges táplálkozásról

Az önkormányzat a bölcsődés, az óvodás, és az iskoláskorú gyermekek étkeztetését biztosítja. Valamint a rászoruló gyermekek intézményen kívüli szünidei étkeztetését is.

A gyermekszegénység elleni program egyik eleme a rászorult gyermekek meleg étellel való ellátása a tavaszi, nyári, őszi, illetve téli szünet idejére. A Gyermekvédelmi törvény 2016. január 1-től hatályos rendelkezései alapján önálló gyermekvédelmi természetbeni ellátásként kerül meghatározásra a szünidei gyermekétkeztetés, amelynek ellátása bizonyos ellátotti kör vonatkozásában kötelező önkormányzati feladatként jelent meg. Az új szabályok szerint a települési önkormányzat szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja.

Az ingyenes tankönyv ellátásban részesülők számáról nincs adatunk.

- j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;
- Önkormányzathoz nem érkezett jelzés arra vonatkozóan, hogy a településen felnőtteket vagy gyermekeket érő hátrányos megkülönböztetés történt volna.
- k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;
- Hátrányos megkülönböztetés nem történt, az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről jelzés nem érkezett.
- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Az esélyegyenlőség előmozdítása kapcsán a társadalom egyes tagjai javára történő pozitív diszkrimináció, az egyenlő feltételek, az esélyegyenlőség biztosítása nemcsak megengedett, hanem el is várható, mind a szociális, mind a testi és lelki különbségekből adódó hátrányok enyhítése terén. A gyermekek esetében alkalmazott hátránykompenzáló módszerek lehetnek a helyi támogatások, ösztöndíjak mellett, azok a helyi szolgáltatások, amelyek biztosítják számukra az életkoruknak megfelelő igényeik kielégítését. Vasadon a gyermekek részére juttatható pénzbeli, és nem pénzbeli ellátásokon túl elérhetők különböző ingyenes szabadidős programok és rendezvények, valamint iskolai szinten logopédiai foglalkozás, iskolai korrepetálás valamint gyógypedagógiai szolgáltatás is.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

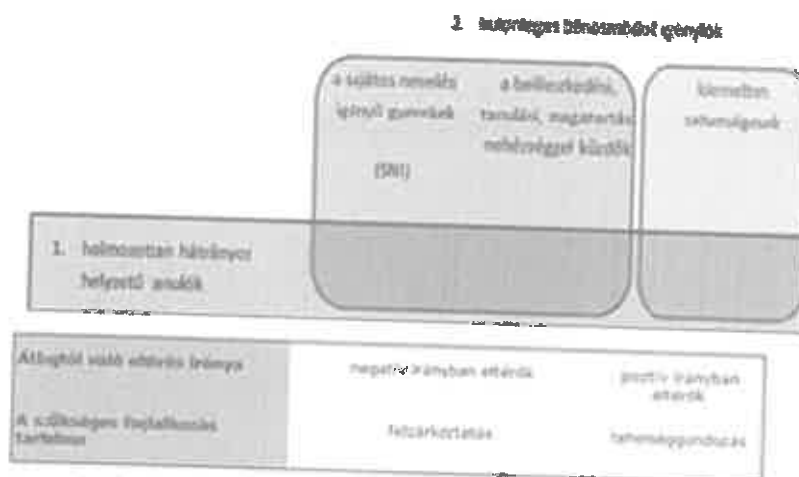
A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 4. §-a értelmében kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló: aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,
b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló

Mint azt a törvény, valamint a tábla is mutatja kiemelt figyelmet nem csupán átlagtól negatív irányban eltérő gyermekek igényelnek, hanem különleges bánásmódot igényelnek a tehetséges gyermekek is.

A köznevelési törvény a köznevelés kiemelt feladataként rögzíti az iskolát megelőző kisgyermekkorai fejlesztést, továbbá a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók speciális igényeinek figyelembevételét, egyéni képességeikhez igazodó, legeredményesebb fejlődésük

elősegítését, a minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségeinek megteremtését.



bánásmódot igénylő, a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, illetve a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 4. §-a értelmében kiemelt figyelmet igénylő kategóriába tartozik a különleges

A községben működő Vasad Általános Iskola, a Vasad Napközi Otthonos Óvoda és Vasad Bölcsőde pedagógiai programja egyaránt tartalmaz egyéni bánásmód és differenciált fejlesztésre vonatkozó tervezést, befogadó attitűd, a különbségek elfogadásának természetessé tételét a gyermekek számára. A különbségek tiszteletét, elfogadását, sajátosságainak megismerését, kezelését egymáshoz való alkalmazkodással, egyénhez igazított fejlesztéssel.

Fejlesztő és rehabilitációs ellátás a vasadi gyermekek számára a helyi szolgáltatáson túl Monoron a Pest Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Monori Tagintézményében is biztosított az alábbi területeken:

- Pedagógiai vizsgálat
- Komplex pedagógiai-pszichológiai szakértői vizsgálat
- Gyógypedagógia, fejlesztőpedagógia
- Pszichológia
- Logopédia
- Gyógytestnevelés
- Korai fejlesztés

Halmazottan hátránnyal rendelkező óvodás gyermek a 2018 – 2022. év között 1 - 4 fő, általános iskolások korcsoportjában 2018. évben 11 fő, míg 2021 – 2022. évben 1 fő volt. Középiskolások közül nincs információ.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmazottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmazottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmazottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2018	59	1	1,69
2019	71	1	1,41
2020	72	3	4,17
2021	78	2	2,56
2022	76	4	5,26
2023	0	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2018	n.a.	11	5,61
2019	n.a.	0	0,00
2020	n.a.	0	0,00
2021	n.a.	1	0,60
2022	n.a.	1	0,69
2023	n.a.	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és Intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű középiskolai tanulók

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2018	3	16
2019	4	11
2020	12	11
2021	12	9
2022	10	5
2023	10	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Tábla: 4.4.-es 4 db tábla



A nagykorúvá vált gyermekek között hátrányos helyzetben 2018. évben 3 fő, majd folyamatos emelkedést mutat. Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek vagy nagykorúvá vált gyermek tekintetében csökken 2018.évben 16 fő, míg 2023é évben 2 fő.

- b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Az új iskola a következő helyiségekkel épült fel: 8 tanterem, 3 szaktanterem /természettudományi, informatika, technika/, 1 csoportfejlesztő szoba, 1 tornaterem, irodák, szertárak, ebédlő, konyha, aula, 1 sportudvar és 1 belső udvar, valamint mellékhelyiségek. A berendezések, az oktatási eszközök a 15 éve működő iskolai alapítvány pénzéből kerültek megvételre.

Több évtizedes álom valósult meg az új épület, a tornaterem, és a közösségi terek létrejöttével. Vasad község képviselőinek, vezetőinek, a szülőknek, a Vasad Iskoláért-Kultúráért - Sportért Közalapítványnak, az iskola dolgozóinak áldozatos munkája, az elnyert pályázat és a minisztériumi támogatás tették mindezt lehetővé. A településen a Vasadi Általános Iskolában gyógytorna, a beszédhibás tanulónak logopédiai foglalkozás, és minden „fontosabb” tantárgyból, korrepetálás segíti a tehetségeket, ill. a lemaradókat. Szakképzett gyógypedagógus is foglalkozik a tanulási nehézségekkel küzdő tanulókkal.

Célok	Feladatok	Sikerkritériumok
, nevelési céljaink, a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladataink		
Sajátos nevelési igényű tanulók integrációja	Biztonságot adó, elfogadó légkör megteremtése, egyéni bánásmód biztosítása, egészséges énkép, önbizalom kialakítása megerősítéssel, önállóságra nevelés, több cselekvéses tanulási helyzet megteremtése, a számonkérés, értékelés, minősítés egyéni szükségletek és sajátosságokhoz való igazítása, együttműködés	A tanuló képessé válik a kortárs csoportba való beilleszkedésre, nem alakul ki deviáns viselkedés, sikerélményekhez jut, saját képességeinek ismeretében magabiztosabbá válik, énképe fejlődik, a tanulás aktív részesévé válik, készségei és képességei fejlődnek, sikeresen beiskolázzuk és továbbtanul.

(Forrás: Iskola Pedagógiai Program)

Az iskola pedagógiai végcéljai, alapelvei összecsengenek a Boldogságóra Programban megfogalmazott célokkal.

A nemzeti köznevelési törvény értelmében kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló: • A különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

o sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló:

o beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló

o kiemelten tehetséges gyermek, tanuló

• a gyermekek védelméről és a gyámsági igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek.

Intézmény fontos feladatának tekinti a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelését, a tanulási, beilleszkedési nehézségekkel küzdő gyermekek fejlesztését és a kiemelkedően tehetséges tanulók támogatását. Kiemelt feladatnak tekintik a tanulási kudarcnak kitett és a lemorzsolódásban veszélyeztetett diákok segítségét, a tanulási kudarcból, a szociális hátrányból eredő lemaradás csökkentését; a tanuló egyéni képességének kibontakoztatását; tanulási, továbbtanulási esélyének növelését. Pedagógiai munkában egyszerre kap hangsúlyos szerepet a tehetséggondozás és a felzárkóztatás. Iskola a tehetséggondozást és a felzárkóztatást tantárgyi órakeretben az alábbiakkal segíti:

- az 1-8. évfolyamon a tanulók képességeinek fejlesztésére fejlesztő órát biztosítanak,
- a tehetségígéreteknek, jól teljesítő diákjainknak tehetséggondozó, versenyfelkészítő órákat tartanak,
- az alsó tagozaton magyar nyelv és irodalomból, valamint matematikából 2-2 gyakorló órát építenek be a helyi tantervbe a választható órák terhére,
- 5. évfolyamon matematikából, 6-8 évfolyamon magyarból 1-1 gyakorló órát építenek be a választható órák terhére,
- a 6. és a 8. évfolyamon a tananyagba építetten kiemelten foglalkoznak a szövegértés és a matematikai gondolkodás fejlesztésével. Felzárkóztató és tehetséggondozó tevékenységük a tanórán kívüli és az iskolán kívüli tevékenységekre is kiterjed.

A sajátos nevelési igényű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Sajátos nevelési igényű az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Intézmény szakmai alapidokumentuma alapján a nappali rendszerű képzés keretében feladatuk az érzékszervi, mozgásszervi és enyhe értelmi fogyatékkal élő, sajátos nevelési igényű tanulók integráltan történő oktatása.

A sajátos nevelési igényű tanulók ellátásához szükséges feltételek gyógypedagógus alkalmazása, vagy a sajátos nevelési igény típusának és súlyosságának megfelelő utazó gyógypedagógus, a szakértői bizottság által meghatározott fejlesztési terület.

Az óvoda szakmai programja tartalmazza az, „óvodai élet alatt a Pedagógiai szakszolgálatok (Nevelési Tanácsadó, Pedagógiai Szolgáltató Központ, Logopédiai Szakszolgálat, Tanulási képességeket vizsgáló Szakértői Bizottság) egészségügyi szolgáltatók (orvos, szakorvos, védőnő) a Gyermekjóléti szolgálat és családsegítő) a gyermekek nevelését speciális szakismereteikkel segítik. A Kárpát-medence magyar nyelvű oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda a külföldi magyar óvodákkal kapcsolat építésre törekszik, és – lehetőségei szerint- szakmai kapcsolatot tart fent. (Tanulmányút megvalósítása, jó gyakorlatok megosztása, kirándulás.) A közművelődési intézmények (könyvtár, múzeum) a gyermekek érdeklődését és életkori sajátosságait figyelembe véve látogatják csoportosan pedagógus vezetésével, vagy egyénileg szüleikkel. Az iskolával való kapcsolattartás célja az óvoda-iskola átmenet megkönnyítése.”

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai		
ÓVODAI ELLÁTOTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	1	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	90	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6	17 30
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	n.a.	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	6	n.a.
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	1	n.a.
Gyógypedagógusok létszáma	n.a.	n.a.
Dajka/gondozónő	3	n.a.
Kisegítő személyzet	1	n.a.
Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés		

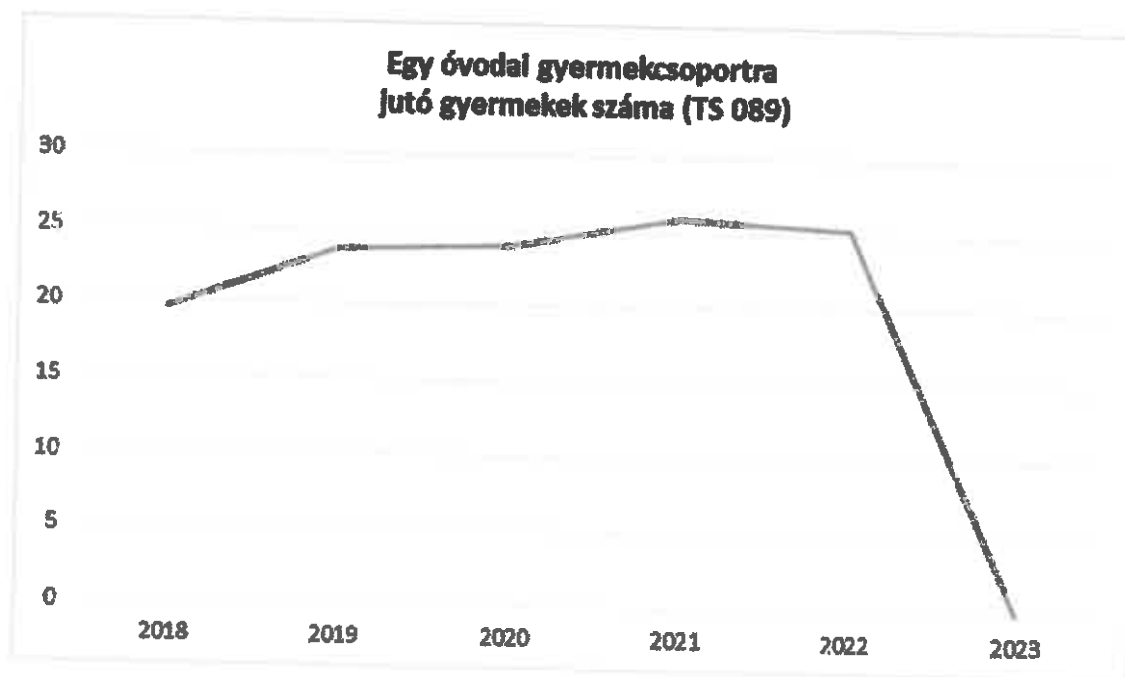
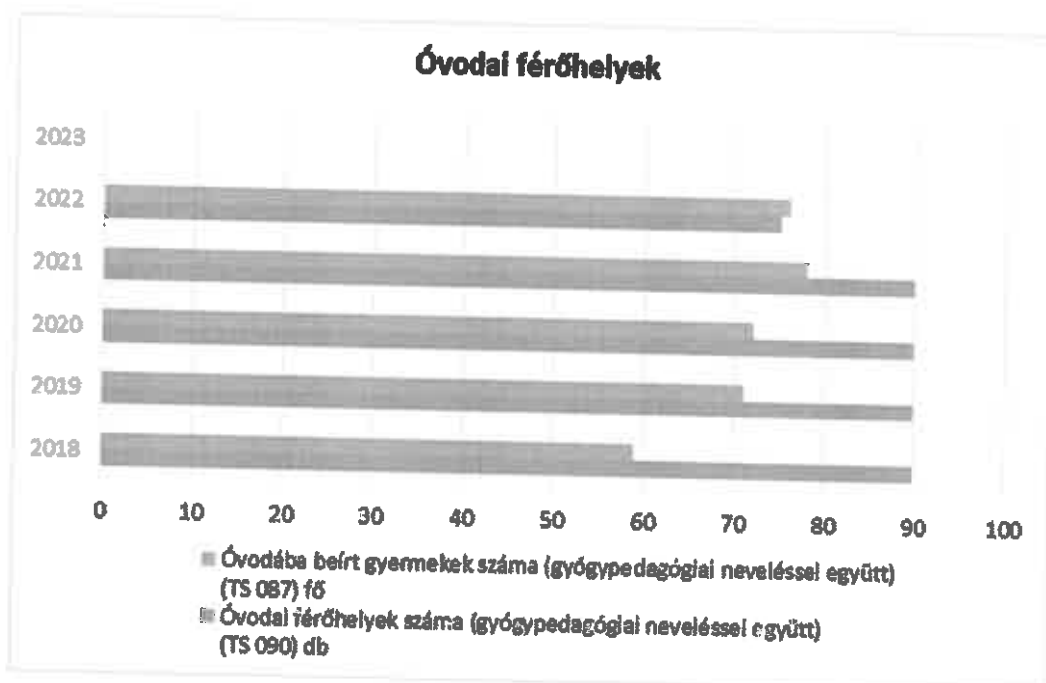
Tábla: 4.4.1

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermek száma az integráltan oktatott SN gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2018	n.a.	3	90	1	59	0	0	20
2019	n.a.	3	90	1	71	0	0	24
2020	n.a.	3	90	1	72	0	0	24
2021	n.a.	3	90	1	78	0	0	26
2022	n.a.	3	75	1	76	0	0	23
2023	n.a.	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tettár, Önkormányzati adatgyűjtés

Tábla: 4.4.2.



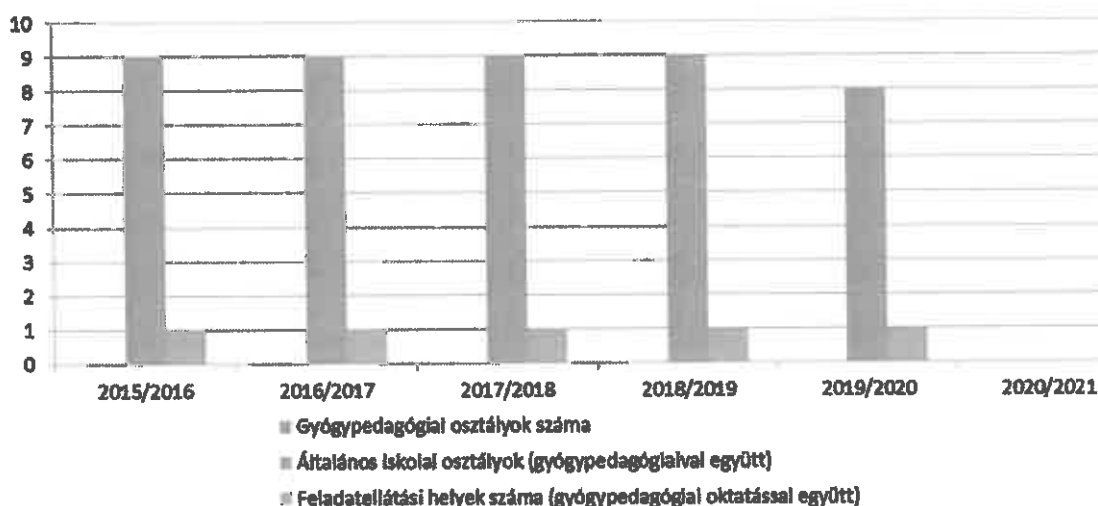
4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2018	0	9	1	21,78	6,63
2019	0	9	1	20,11	8,84
2020	0	9	1	19,00	11,70
2021	0	9	1	18,67	11,31
2022	0	8	1	18,13	15,17
2023	0	0	0	0,00	0,00

Forrás: TelR, KSH Tstar

Tábla: 4.4.4.

Általános iskolák adatai - gyógypedagógia

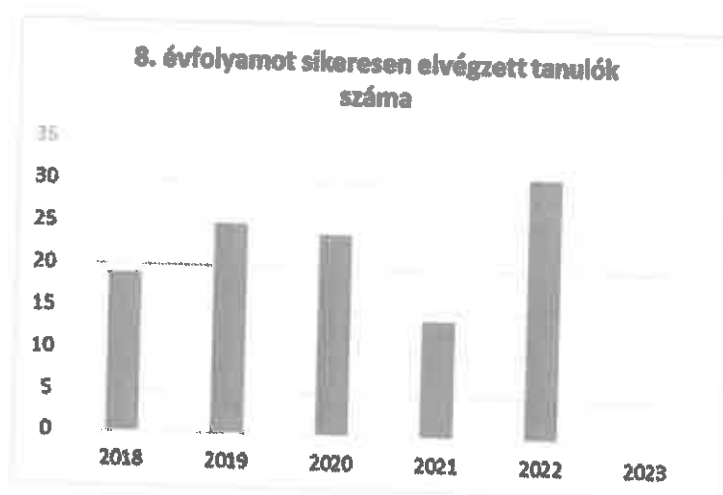


4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2018	19
2019	25
2020	24
2021	14
2022	31
2023	0

Forrás: TelR, KSH Tstar

Tábla: 4.4.5.

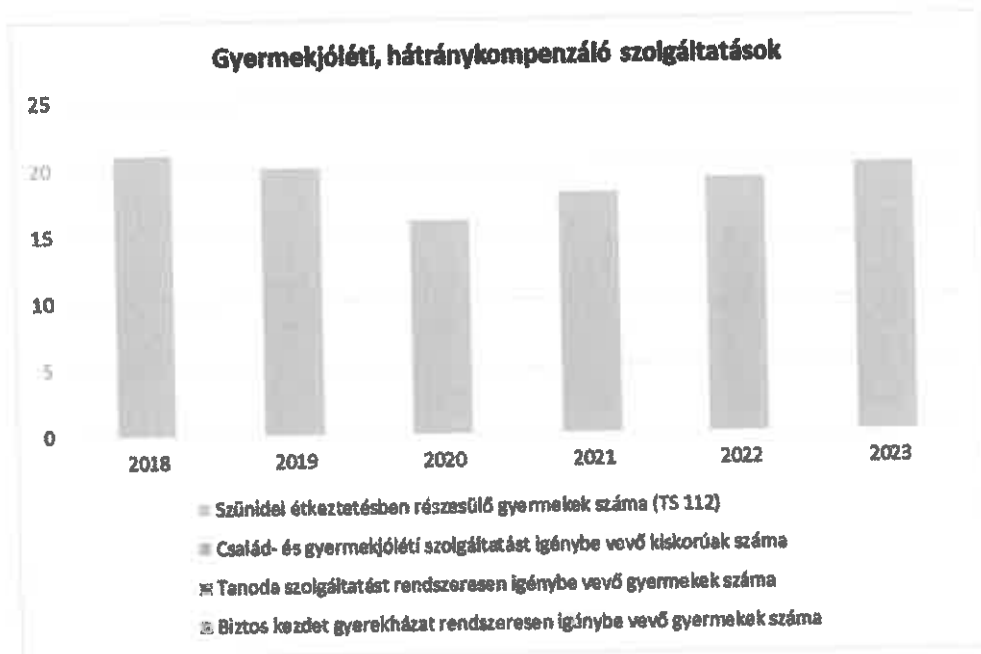


- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;
A település nevelési intézményeiben hátrányos megkülönböztetés, jogellenes elkülönítés nincs a gyermekek között
- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;
A településen egy köznevelést végző általános iskola működik. Ennek megfelelően intézmények közötti tanulói iskolai eredmények mérése nem lehetséges.
- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermejkölési, hátránykompenzáló szolgáltatások

Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2018	n.a.	n.a.	n.a.	21
2019	n.a.	n.a.	n.a.	20
2020	n.a.	n.a.	n.a.	16
2021	n.a.	n.a.	n.a.	18
2022	n.a.	n.a.	n.a.	19
2023	n.a.	n.a.	n.a.	20

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok
Tábla: 4.4.6.



A szünidei étkezést az önkormányzat biztosítja a rászoruló gyermekek részére. Az igénybevevők száma évente húsz fő körüli.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Kevés a tájékoztató előadás	Drogprevenciós előadások szervezése, Közlekedés biztonságáról szóló előadások, oktatások szervezése
A gyermekek nehezen tudnak dönteni a pályaválasztással kapcsolatban	A gyermekeknek a környező potenciális munkalehetőségek, hozzájuk kapcsolódó szakmák bemutatása
A gyerekek és a szülők a biztonságos internethasználattal kapcsolatban nem eléggé tájékozottak	Tájékoztató előadások szervezése
A gyermekeket érintő súlyos egészségügyi problémák	3-14 éves korosztály egészségfejlesztése, egészségtudatosság ösztönzése (pl. egészség-sportnapok)
Óvodának nincs megfelelő játszótere	MFP 2021- Játszótér építés MFP-OJKJF/2021

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nők és férfiak közötti esélyegyenlőség biztosítása az Európai Unió egyik legfontosabb politikai célja. Az egyenlő esélyek biztosítására irányuló közösségi politika, változó tartalommal ugyan, de az európai integráció kezdete óta a Közösség napirendjén szerepel.

Különbséget kell tenni az egyenlő bánásmód biztosítása és az esélyegyenlőség politikája között. A nők és férfiak közötti egyenlő bánásmód biztosítása a nőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetés, azaz a diszkrimináció tilalmát jelenti. Az egyenlő bánásmóddal szemben az esélyegyenlőségi politika azt kívánja meg a tagállamoktól, hogy tegyenek lépéseket a nők tényleges egyenjogúsítása érdekében az élet legkülönbözőbb területein - oktatás, egészségügy, munkaerőpiac, szociális biztonság stb. A nők hátrányos helyzetének legfőbb oka elsősorban a mélyen rögződött előítéletekben, a nők és az esélyegyenlőség előítéletes társadalmi megítélésében keresendő. A szocializáció, társadalmi-kulturális sztereotípiák és elvárások, valamint az ezekből fakadó pszichológiai nyomás mind hozzájárul a nők háttérbe szorulásához, a felettük húzódó üvegplafon szindrómához. A nők esélyegyenlőségével kapcsolatban konkrét valós adatokkal nem rendelkezünk.

A nemek közötti egyenlőség azt jelenti, hogy mindkét nem egyenlő mértékben van jelen hatalom, részvétel és láthatóság szempontjából a közélet és magánélet minden sférájában. Amikor a nemek közötti egyenlőségről van szó, azt nem a nemek közötti különbözőség, hanem sokkal inkább a nemek közötti egyenlőtlenség ellentétéként kell látni. Célja az, hogy elősegítse a nők és férfiak teljes részvételét a társadalomban. Nők és férfiak társadalmi egyenlősége elsősorban azonos jogokra vonatkozik az élet minden területén. A diszkrimináció tilalma azt jelenti, hogy neme alapján senkit ne érhesen hátrányos megkülönböztetés. Ma az egyenlőség helyett egyre inkább az egyenlő jogok, esélyek és bánásmód kifejezéseket használják: rendelkezzen a két nem egyenlő lehetőségekkel a társadalmi és a magánéletben, a munkavállalás területén, a képzésben való részvételben, az előmenetelben, a politikai döntéshozatalban, a gyereknevelésben, a szolgáltatásokhoz való hozzáférésben.

A közösségi esélyegyenlőség akcióprogram céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára.

Általánosságban elmondható, hogy a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit.

A nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel.

Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják.

A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges az gyermekellátást nyújtó intézmények megléte. Az állandó népesség táblázat szerint a 65 év feletti nők 3,9 %-k különbséggel többen élnek a településen, mint az ugyanebbe a korcsoportban levő férfiak.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A női esélyegyenlőség egyik kardinális területe a munkaerő-piacon betöltött szereptük. A női munka csupán a házi munkára és gyermeknevelésre történő korlátozódása Európa és a korabeli fejlett országokban az ipari és szolgáltatási tevékenységek háztartásból történő kiválásával, elkülönülésével kezdődött. A munkaerő-szükséglet növekedésével, egyre több nő került – többnyire vezető állásokat kivéve – a férfiak helyére. Ma már Európában és a világ fejlett részén több nő végez egyetemet, mint férfi. Ennek következtében a nők a férfiakkal nagyjából egyenlő eséllyel foglalják el helyüket a gazdasági életben, de még mindig kis eséllyel a vezető állásokban, továbbá a politikai pozíciókban. A bérkülönbségek csökkentek az évtizedek során a nők magasabb képzettsége és a foglalkoztatottságuk nagyobb térnyerése következtében, de bérszínvonaluk még az azonos foglalkozási kategóriákban is elmarad a férfiakétól. Az „Egyenlő munkáért egyenlő bér” elve sem hazánkban sem Európa többi államában nem érvényesül, bár érzékelhető némi javulás.

A magyar jog kifejezett rendelkezéssel és közvetett módon is tiltja az egyenlő munkáért egyenlő bér elvének megsértését. Az Alkotmány 70./B § (2) bekezdése szerint: „az egyenlő munkáért mindenkinek, bármilyen megkülönböztetés nélkül, egyenlő bérhez van joga”. Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény pedig a védett tulajdonságok alapján tiltja nők ez irányú hátrányos megkülönböztetését.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

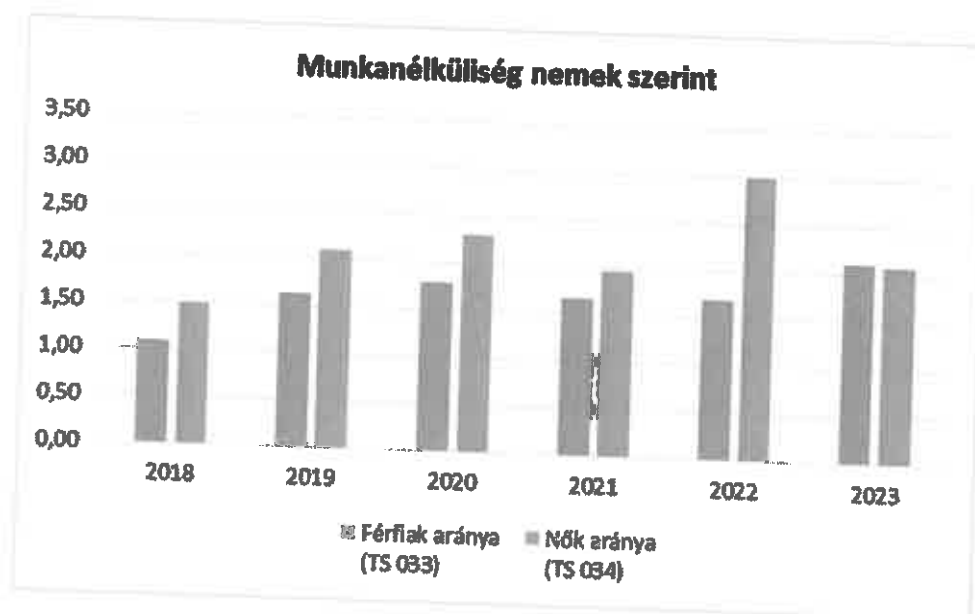
A munkavállalási korú nők száma jelentős mértékben nem változott a vizsgált időszakokban. A nők többsége naponta ingázik a munkahelyére, mert helyben kevés a munkahelyek száma.

A nők foglalkoztatottságát kevésbé lehet megítélni, mivel a gyermekvállalási státuszban lévő vagy több gyermeküket nevelő nők nagy része nem jelenik meg álláskeresőként a munkaerőpiacon, a munkanélküliség helyett inkább a gyese-t, gyete-et választja, így például három gyermek esetén a gyermek 8 éves kora után jelenik meg a rendszerben, mint álláskereső, vagy munkanélküli ellátást igénylő személy. Társadalmi elvárás, az idős vagy beteg hozzátartozók ápolása is a nők feladata, mely szintén a munkába-állást nehezíti meg. A 2020. év kiemelkedő a Covid járvány hatására munkahelyek zártak be, illetve az oktatási, nevelési intézmények bezárása miatt az anyák elveszítették munkájukat.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2018	1,09	1,49	1,29%
2019	1,63	2,1	1,87%
2020	1,79	2,3	2,05%
2021	1,66	1,96	1,81%
2022	1,69	3	2,35%
2023	2,11	2,09	2,10%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Tábla:5.1.1



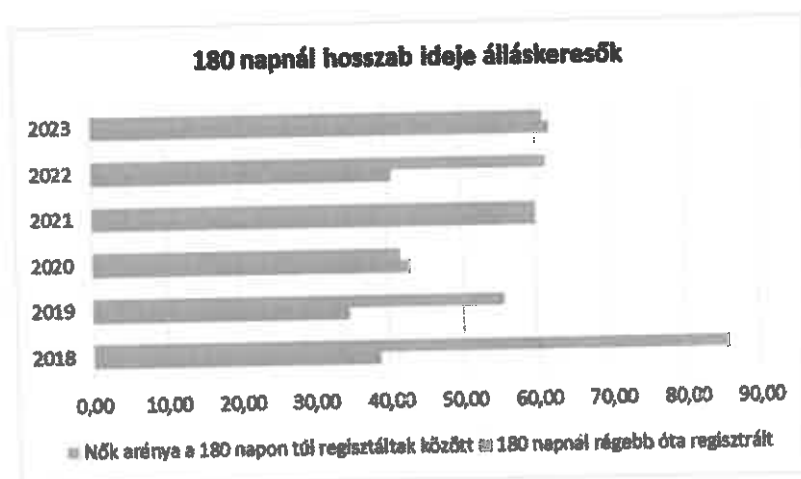
A nyilvántartott álláskeresők arányában az aktív korúak között is a nők munkanélküliségi rátája magasabb. Kiemelkedő év a 2022. év, duplája a férfiakhoz képest. A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek közül a nők felülreprezentáltak, a gyermekek mellett nehezebb megoldani a napi szintű ingázást, helyben kevés munkalehetőség adódik.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélültek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túl nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2018	38,89	85,71
2019	34,62	55,56
2020	42,86	41,67
2021	60	60
2022	40,63	61,54
2023	62,07	61,11

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Tábla: 5.1.2.



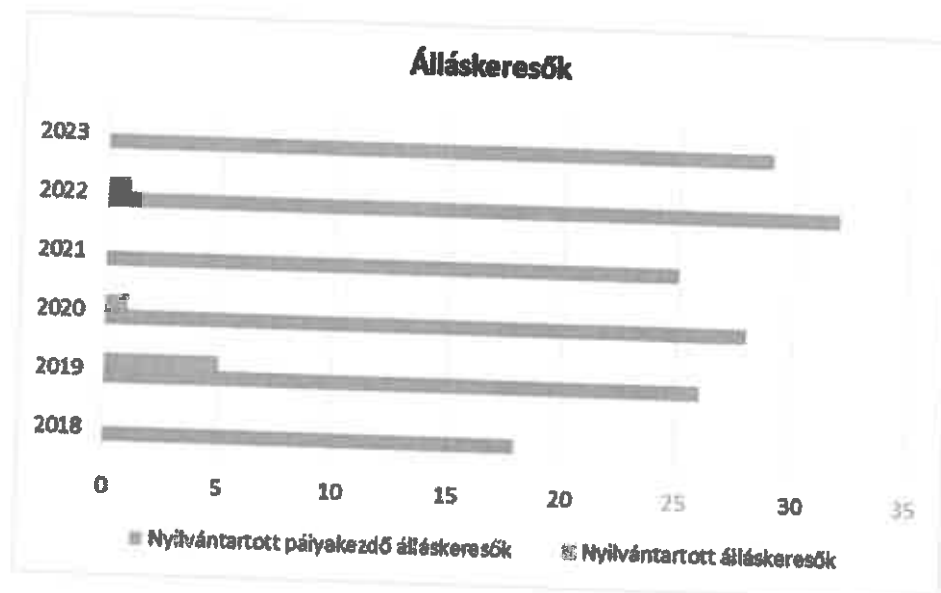
5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskereső száma (a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskereső száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskereső száma (TS 053)
	fő	Fő
2018	18	0
2019	26	5
2020	28	1
2021	25	0
2022	32	1
2023	29	0

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Tábla: 5.1.3.

A nyilvántartott álláskeresők számához viszonyítva a nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma elenyésző.



b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Helyi szinten foglalkoztatást segítő és képzési programok nem állnak rendelkezésre. Foglalkoztatást segítő programok a Monori Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályának szervezésében, piaci alapú képzési lehetőségek pedig legközelebb Monoron érhetők el az érintettek részére.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Alacsony iskolai végzettségűnek tekinthetjük egyrészt azokat, akik még az általános iskolát sem fejezték be, másrészt a munkaerőpiac szereplőinek azon tagjait, akik ugyan elvégezték az általános iskolát, de ezen kívül semmilyen végzettséget nem szereztek, és szakma nélkül szintén kevés esélyük van az elhelyezkedésre.

A magasabb iskolai végzettség általában nők esetében is jobb munkaerő-piaci helyzettel társul. A kimutatás adatai szerint a nők alapvetően minden esetben jóval kisebb arányban találnak munkát, mint a férfiak. Ez hatványozottan igaz a befejezetlen általános iskolai végzettséggel rendelkezők csoportjára. E körben a férfiaknál a foglalkoztatottak aránya több mint kétszerese a nőkének.

A kimutatások alapján megfigyelhető, hogy minél alacsonyabb a végzettség, annál inkább a fizikai, illetve a szakképesítést nem igénylő munka dominál. A szellemi munka alapfeltételeként pedig megjelenik az érettségi.

Vasad női lakosságának iskolai végzettségére vonatkozóan nem áll rendelkezésre – végzettséget igazoló dokumentummal alátámasztott, releváns adat. A települési nők végzettsége nem ismert. Az alacsony iskolai végzettségű nők foglalkoztatási lehetőségei a településen nagyon csekély eredményt mutatnak. A foglalkoztatási lehetőségek a közfoglalkoztatásban merülnek ki.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Az Önkormányzat nem rendelkezik a foglalkoztatás területén megvalósult hátrányos megkülönböztetésre irányuló adatokkal egyik célcsoport tekintetében sem, így a nőkre vonatkozóan sem.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A felmérések szerint az egyik leginkább problémát jelentő nőket érintő terület a munkahelyi és családi elvárásoknak való egyidejű megfelelés. A „kettős elvárás” feszültsége negatív hatással van a gyermekvállalásra is. A gyermekek számának alakulását meghatározóan befolyásolja az, hogy a nők hogyan tudják összeegyeztetni a családi szerepeiket a munkahelyi elvárásokkal. Az összehangolás sokféle tényezőtől függ. Például attól, hogy rendelkezésre állnak-e a kisgyermekek ellátását biztosító intézmények; mennyire rugalmas a munkapiac és teszi lehetővé a rész-, vagy egyéb atipikus foglalkoztatást, milyen a férfi és a nő közötti szerep-, feladat- és munkamegosztás.

Vasadon munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások közül a bölcsődés, az óvodás, és az iskolás gyermekek nappali ellátása megoldott. A 3-7 év közötti gyermekek napközbeni ellátását a Vasadi Napközi Otthonos Óvoda biztosítja

A családi és munkahelyi feladatok megfelelő összeegyeztetésének egyik megoldása az atipikus munkavégzés formák bevezetése. A település közintézményeinek vezetése nyitott az alternatív/atipikus foglalkoztatás alkalmazására, a foglalkoztatottak élethelyzetének megfelelően rugalmasságot mutatnak a munkaidő felhasználás, a rugalmas munkavégzés tekintetében (lehetőségekhez mérten).

A település további munkáltatóinál alkalmazott atipikus munkavégzési formákra vonatkozóan nem áll rendelkezésre adat.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	1	n.a.	-
2022	1	n.a.	-
2023	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Tábla: 5.2.1.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődél férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés
Tábla: 5.2.2.a)

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődél férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődél férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődél férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődél férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2018	0	0	0	0	0	0	36	36
2019	0	0	0	0	0	0	36	36
2020	0	0	0	0	0	0	36	35
2021	0	0	0	0	0	0	36	36
2022	0	0	0	0	0	0	36	36
2023	0	0	0	0	0	0	36	35

Forrás: TelR, KSH Tstar

Tábla: 5.2.2. b)

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Tudatos családtervezés esetén nagyobb az esély egészséges, a társadalom számára is hasznos gyermek megszületésére, felnevelésére. A családtervezéshez azonban szükség lehet segítségre, akár felvilágosítás, akár egyéb irányú segítségnyújtás tekintetében. Az anyai/apai szerepre való felkészítést már a gyermekkorban a családi példa és felvilágosító beszélgetés megalapozhatja. A későbbiekben az iskolai felvilágosító előadások, majd a ténylegesen jelentkező problémákat, kéréseket az erre kialakított gondozó, ellátó hálózat munkatársai segítik.

Vasad a helyi védőnői szolgálat kiterjed a várandós tanácsadásra, valamint a csecsemő-, gyermek-, és ifjúsági tanácsadásra is. A védőnő a leendő szülők gyermekgondozással kapcsolatos felkészítését már várandós korban megkezdi, elsősorban beszélgetések, családlátogatások formájában, kiemelt figyelmet fordítva a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyákra, gyermekekre.

Várandós tanácsadást heti rendszerességgel tart a védőnő, és koordinálja a terhesség idejének megfelelő vizsgálatok megtörténtét, illetve otthonában is meglátogatja a várandós anyákat.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak fogalma alatt azokat az eseteket értjük, amikor az egyik családtag, házastárs-élettárs vagy expartner kísérletet tesz, vagy meg is valósít olyan magatartásokat, amelyekkel a másik fél (családtag, élettárs stb.) fölött hatalmat – testi, lelki, anyagi vagy jogi dominanciát – tud gyakorolni. A családon belüli erőszak kifejezés mellett használatos a párkapcsolati erőszak és gyermekbántalmazás elnevezések is. A családon belüli erőszak körébe sorolható az is, ha harmadik személy követi el család egy tagja ellen - csupán a családban betöltött szerepe mellett.

Az erőszakot a gyakorlatban tágan kell értelmezni: beletartozhat a lelki terroron túl szidalmazás, verekedés, súlyos testi sértés, életveszélyes fenyegetés stb. A családon belüli erőszak fogalomkörébe tartozik a partner-partner közti, illetve az idősebb családtag bántalmazása és a gyermekbántalmazás is. A családforma lehet egyszülős család is. A családon belüli erőszak elkövetőit és a bántalmazás elszennvedőit a statisztikák főként a nemi és korcsoport szerinti megoszlás alapján vizsgálják.

A nemi alapú erőszak oka és következménye is a nők és férfiak közötti egyenlőtlenség. Ma háromból egy nő válik fizikai és/vagy szexuális erőszak áldozatává 15 éves kora után. (forrás: Factsheet: Istanbul Convention: Combatting Violence against women, 2016)

Vasadon az elmúlt években emelkedett a jelzések száma, amely a nőkre, családon belüli erőszakra irányult. Ez a családon belüli erőszak, mivel a családban, az otthon falai mögött folyó erőszak a privát szféra sérthetetlenségénél fogva gyakran marad láthatatlan, ami az áldozat számára jelentősen megnehezíti a segítségkérést, a környezet számára pedig a segítségnyújtást. Bízunk abban, hogy nők és gyermekek számára biztosított szolgáltatások szakmai szereplőinek felkészültsége, a jelzőrendszer megfelelő működése képes az ezirányú problémákat időben feltárni és az érintetteknek megfelelő segítséget nyújtani a megoldásukhoz

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Vasadon sem anyaothton, sem családok átmeneti otthona nem található. A család és jóléti szolgáltatást végző Monor és Térsége Integrált Család – és Gyermejjóléti Központ és Szolgálat Vasad Szakmai Egység munkatársai mindent megtesznek a krízishelyzetek megelőzéséért. Amennyiben mégis krízishelyzet áll elő, a központ helyi munkatársánál hozzáférhetők azon igénybe vehető szolgáltatások elérhetőségei, amelyek a gyermekek és családok veszélyeztetettsége esetén segítséget jelentenek, például anyaothtonok, családok átmeneti otthonának elérhetőségei, illetve a helyi szakemberek megteszik a szükséges intézkedéseket a helyzet megoldása érdekében.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Egy, a nők helyzetéről, a háztartáson kívüli gazdasági és társadalmi életben betöltött szerepéről végzett kutatás szerint a női népesség 50–70 százaléka dolgozik a háztartásokon kívüli gazdasági életben. Bérük széles skálán, 8–37 százalékos terjedelemben marad el a férfiakétól. Vasad település 7 fős képviselő-testületének egy női tagja van. A közintézményekben nagyobb hányadban van jelen a női munkaerő. A település jegyzője, a bölcsőde, az óvoda, az iskola és a művelődési ház és könyvtár vezetője szintén nő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A Friedrich-Ebert-Stiftung budapesti képviselete felmérést végzett 2017-ben a magyar nőket érintő legégetőbb, valós problémákra vonatkozóan. Az eredmények azt mutatták, hogy specifikusan női problémák közül a munka - magánélet feszültsége a legsúlyosabb, azaz hogy az otthoni és munkahelyi feladatoknak egyszerre kell megfelelniük. A második helyen a megkérdezettek a nők és a férfiak közti társadalmi egyenlőtlenségeket nevezték meg, a harmadik

legégetőbb probléma pedig a szülés utáni munkaerőpiacra való visszatérés, a kisgyerekekkel való elhelyezkedés nehézsége.

Vasad esetében e téma kapcsán meg kell említeni, hogy nem történtek olyan kutatások és felmérések, amelyek célzottan a nők problémáira fókuszáltak. Ezen oknál fogva nem ismertek a nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák. Továbbá a településen működő civil szervezetek között sem található olyan, amelynek tevékenysége között szerepel célzottan a nőket érintő társadalmi problémák feltárása, felszámolása, a női esélyegyenlőség elősegítése.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota romolhat, hanem családi konfliktusokhoz is vezethet	Szabadidős programok szervezése, „beszélgetőkör” fenntartása, igény szerinti módosítása
Alacsony jövedelemmel rendelkező gyermekét egyedül nevelő vagy több gyermeket nevelő család esetében magas az elszegényedés kockázata.	Szociális és gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során az érintettek informálása az egyes ellátásokról, prevencióra kell nagyobb hangsúlyt fordítani.
Nők elhelyezkedési nehézségei	Munkahelyteremtés elősegítése
Részmunkaidő hiánya, munkahelyek hiánya, vidékre utazás, ingázás nehézségei,	Foglalkoztatók megkeresése, közlekedés javításának elősegítése
A gyermekek napközbeni felügyelete az iskolai szünetekben nem megoldott	Nyári gyermekétkeztetés, és nyári gyermekfelügyelet
Nők mentális és egészségi állapotának romlása	Szűrővizsgálatok kibővítése, számának növelése

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Egy ENSZ által végzett kutatás szerint 2025-re Európa népességének mintegy egyharmada eléri, vagy meghaladja 60. életévét, ezen belül is a 80 évesnél idősebbek száma különösen jelentős mértékben nő majd. Demográfiai előrejelzések szerint valamennyi idős korú csoport aránya növekedni fog, de a legidősebbek, azon belül pedig a nők részaránya emelkedik legintenzívebben.

Az öregedő társadalom közegészségügyi és szociális vonatkozása mellett számos gazdaságpolitikai problémát válthat ki, ezért is került az elmúlt évtizedben e téma az érdeklődés középpontjába.

Hazai viszonylatban az idősök közel harmada mondható szegénynek, ebből közel 10 % lakik rossz lakás és anyagi körülmények között. Az idősök társadalmi státuszát, életkörülményeit leginkább a nyugdíjazásukat megelőző munkaerő-piaci pozíciójuk határozza meg, de alapvető módon befolyásolja egészségi állapotuk is.

Általánosan elmondható, hogy az idősök gyakrabban veszik igénybe az egészségügyi szolgáltatásokat, korukból, és az ezzel együtt járó hanyatló egészségügyi állapotukból következően.

Az idősebb generáció tagjai között jelentős mértékben jelentkezik az intenzív egészségügyi és szociális gondoskodás, a szociális ellátások iránti igény.

Az említett jellemzők Vasad idős lakosai tekintetében is elmondhatók. A település népességének lassú öregedése észlelhető. A 14 év alattiak száma évről évre stagnál. A 2022. év kiemelkedő a 0 – 14 éves korosztály esetében, ez összefügg a településre történő beköltözés idejével, az adatok itt is magasabbak.

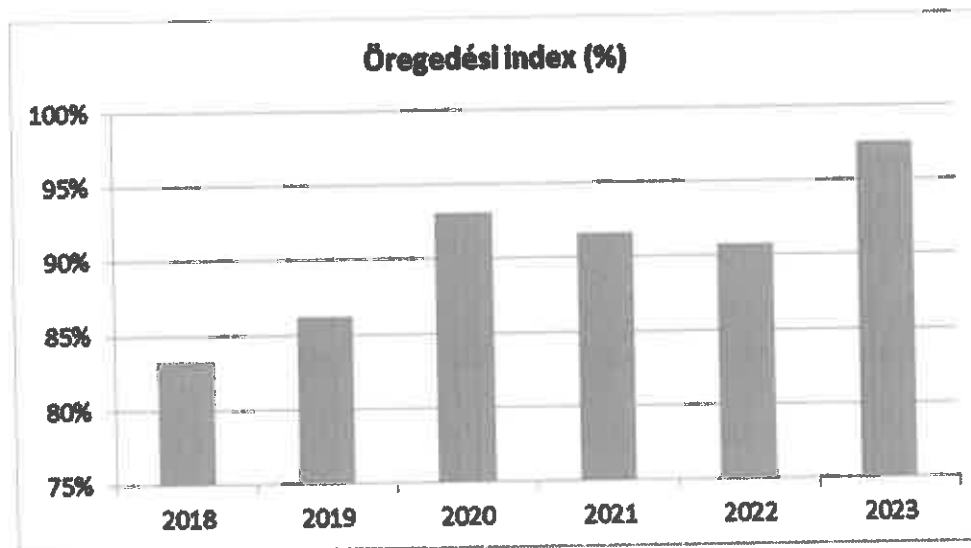
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Egy társadalom fontos értékmérője, hogyan bánt az idősökkel. E téren hazánk nem áll jó helyen, sem az idősök tiszteletében, megbecsülésében, gondozásban, sem az idősök foglalkoztatásában nem vagyunk példamutatók.

6.1. számú táblázat - Öregedési Index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési Index % (TS 030)
2018	277	333	83,18%
2019	275	319	86,21%
2020	297	319	93,10%
2021	305	333	91,59%
2022	305	336	90,77%
2023	312	320	97,50%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Tábla:6.1.



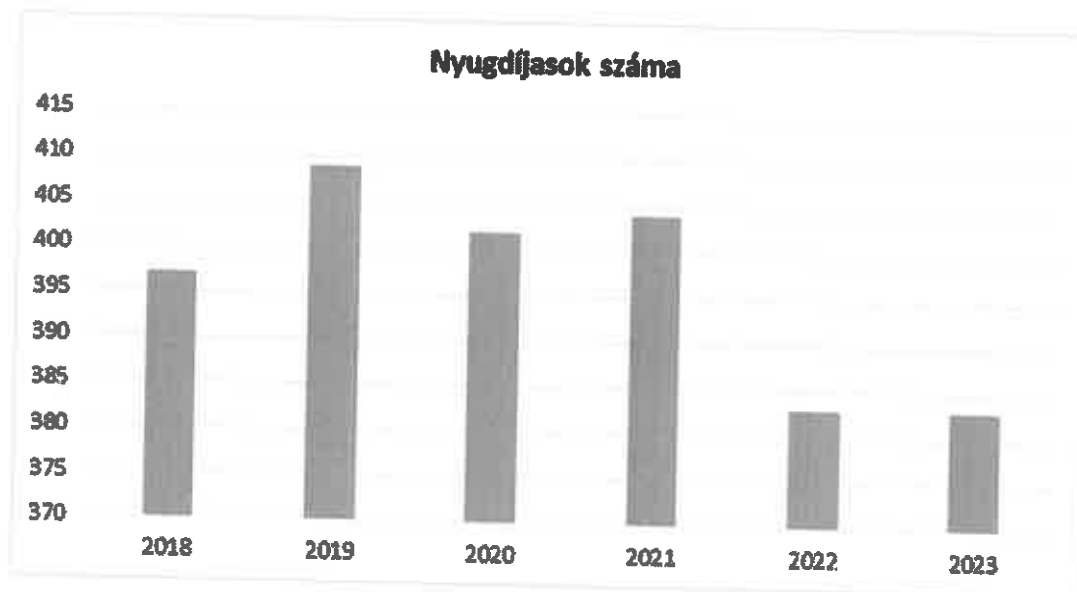
6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

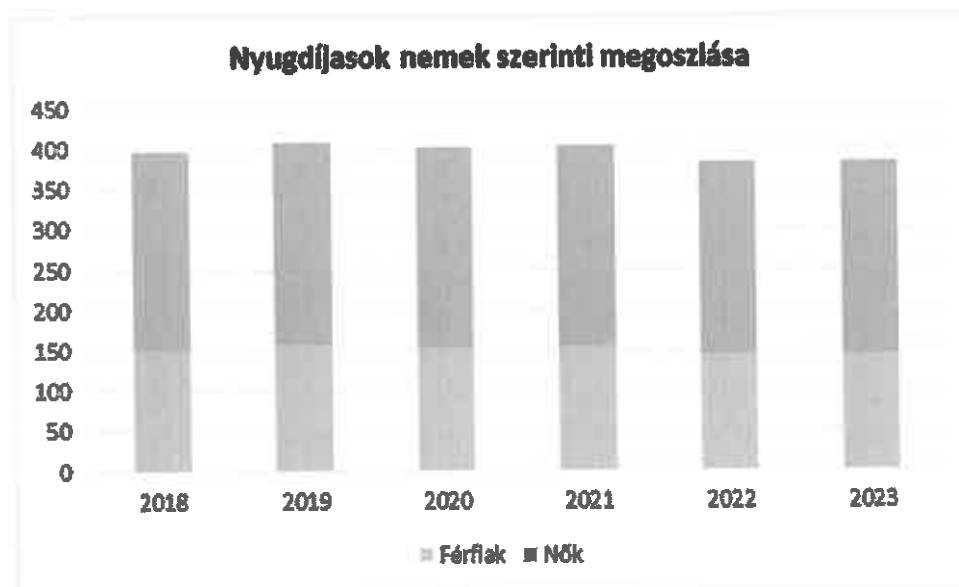
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	151	246	397
2019	158	251	409
2020	153	249	402
2021	154	250	404
2022	145	238	383
2023	143	240	383

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Tábla: 6.1.1.

A településen közel 100 fős eltérés van a női és férfi nyugdíjasok számadata között, a hölgyek részére.





Életkoron alapuló ellátások (korhatár alattiaknak járó ellátások): a nyugdíjkorhatárt be nem töltött személyek részére folyósított ellátások, melyek a 2012 előtti különféle korai öregségi nyugdíjakat váltották fel. Az ide tartozó ellátások (korhatár előtti ellátás, szolgálati járandóság, átmeneti bányászjáradék, balettművészeti életjáradék) a nyugdíjkorhatár betöltése után korbetöltött öregségi nyugdíjjá alakulnak át. Település esetében a férfiaknál 4 – 6 fő, míg a nőknél egy ilyen ellátás volt

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjkorhatár alatti ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2018	6	2	113	183	0	13	3
2019	6	1	119	190	1	11	3
2020	5	1	112	195	1	8	3
2021	6	1	112	198	1	10	3
2022	5	1	109	195	1	6	3
2023	4	1	110	195	1	7	2

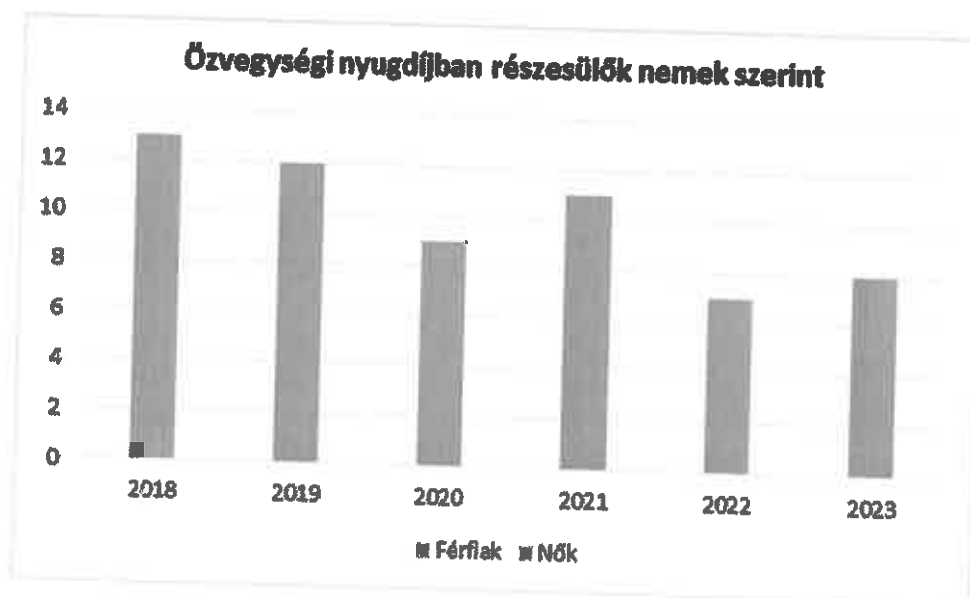
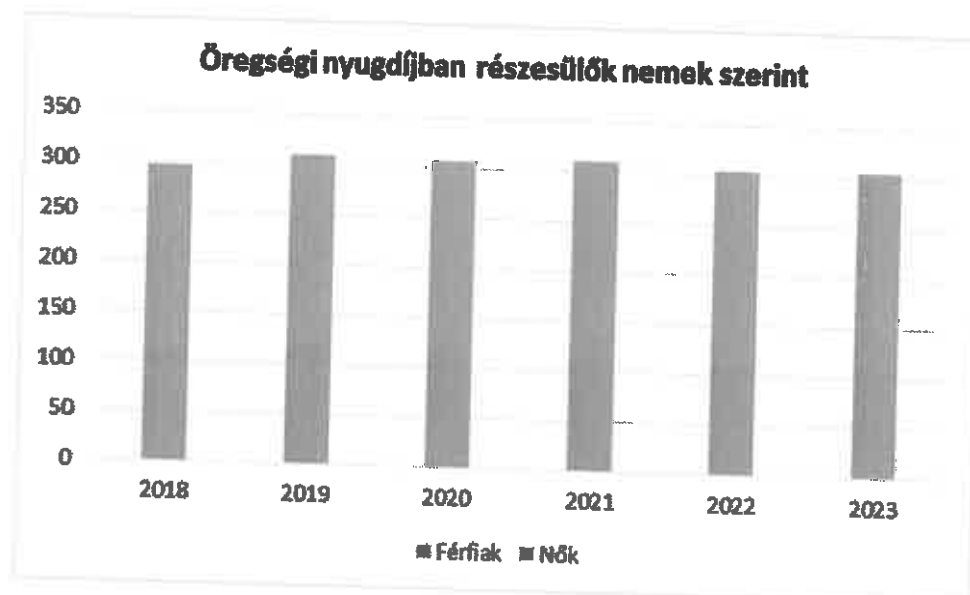
Forrás: TelR, KSH Tétel

Tábla:6.1.2.



Öregségi teljes nyugdíjra az jogosult, aki a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte és legalább húsz év szolgálati idővel rendelkezik. A korbetöltött öregségi nyugdíjasok mellett nem korbetöltöttként az öregségi nyugdíjasok közé sorolódnak a legalább 40 év jogosultsági idő alapján nyugdíjban részesülő nők és az 1955. előtt született, 2012 előtt szolgálati nyugdíjban részesült volt fegyveresek, akik a korhatár betöltése után átkerülnek a korbetöltött öregségi nyugdíjasok közé.

Öregségi nyugdíjat a nők magasabb számban veszik igénybe, ez összefüggésben lehet a korfa alapján lévő magasabb életkorral. Ezzel összefüggésben, az özvegyi nyugdíjban is a nők felülreprezentáltak. Özvegyi nyugdíjat a házastárs, a bejegyzett élettárs, az elvált házastárs és az élettárs kaphat a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvényben meghatározott feltételek teljesülése esetén.



6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Egyes szakmai álláspontok szerint a nyugdíjas munkavállalók foglalkoztatása csökkenthetné a munkaerőhiányt. Ebből kiindulva az utóbbi években számos olyan intézkedés történt hazánkban, amely az idősebb korosztály és a nyugdíjasok foglalkoztatását segíti. A nyugdíjas szervezetek létrejöttének támogatása nem hozott igazi áttörést, ezért 2019-től a döntéshozók adókedvezményekkel igyekeznek ösztönözni az idős korosztály foglalkoztatását.

2019. január 1-től foglalkoztatóknak nem kell szociális hozzájárulási adót, és szakképzési hozzájárulást fizetniük. A munkavállaló nyugdíjasnak pedig nem kell majd egészségbiztosítási- és nyugdíj-járulékot fizetnie, csak a 15 százalékos személyi jövedelemadót. Továbbá eltörlésre kerül az a korlátozás, amely szerint, aki megkereste a minimálbér tizenkétszeresét, annak megszüntették a nyugdíj folyósítását.

Az említett kedvezmények a remények szerint a jövőben növelni fogják az idős korosztály foglalkoztatását.

Vasadon a nyugdíjas lakosság tagjaiból csupán néhányan dolgoznak munkahelyi körülmények között. Jellemzőbb a saját földterületen, háztájiban történő munkavégzés. Legtöbbjük a ház körüli teendőkben, a nyugdíjasklub keretein belül foglalja el magát, megelőzve ezzel az időseket oly gyakran fenyegető elmagányosodást

a) idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma Összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	18	26	28	25	32	29
41-45 év (TS 042)	Fő	3	2	1	3	1	2
	%	16,67%	7,69%	3,57%	12,00%	3,13%	6,90%
46-50 év (TS 043)	Fő	5	5	3	3	0	3
	%	27,78%	19,23%	10,71%	12,00%	0,00%	10,34%
51-55 év (TS 044)	Fő	2	4	6	6	8	6
	%	11,11%	15,38%	21,43%	24,00%	25,00%	20,69%
56-60 év (TS 045)	Fő	2	0	2	6	6	4
	%	11,11%	0,00%	7,14%	24,00%	18,75%	13,79%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3	4	5	3	4	8
	%	16,67%	15,38%	17,86%	12,00%	12,50%	27,59%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Tábla: 6.2.

A munkaadók a munkavállalókat az életkor előrehaladtával egyre kevésbé szeretik foglalkoztatni. A nyugdíjasok szívesen vállalnának kereset kiegészítő tevékenységet. Kevés esély van rá, mert jelenleg nincs olyan munkaadó, aki foglalkoztatni tudna nyugdíjasokat. A táblázat adatai alapján látható, hogy a kor emelkedésével nő az álláskeresők száma

b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen; Egyre növekszik azoknak az idősöknek a száma, akik a nyugdíjba vonulás utáni életszakaszban is a társadalom teljes jogú tagjai szeretnének maradni, tevékeny idősorkort szeretnének élni. A megoldás az, hogy a nyugdíjba vonulás után a korábbi családhoz, munkahelyhez kötődő aktív életet újfajta aktivitások kialakításával váltsák fel. Az aktív idősödés kereteinek megteremtése az egyénen túl a szűkebb közösségén és az állami közpolitikán is múlik. Alapfeltétele egy olyan egészségtudatos szemlélet és magatartás, mely a „harmadik életkorban” is lehetővé teszi a társadalmi kapcsolatok ápolását és az intenzív társadalmi jelenlétet. Ehhez elengedhetetlen olyan preventív szemlélet terjesztése, ami az egészségmegőrzésre ösztönöz és felkészíti az idősödőket arra, hogyan kezeljék az életvitelükben bekövetkező változásokat.

Az idős korosztály aktív életszakaszának meghosszabbítása segíti a kapcsolati háló fenntartását, növeli a szubjektív elégedettségérzetet. E kettő pedig hat az egészségi állapotra, és csökkentheti az egészségügyi szolgáltatások iránti igényt. Településen az idősök foglalkoztatását támogató programok nem működnek.

Önkormányzat is fontos feladatának tartja az idős korúak aktivitásának segítését, megőrzését, szellemi és fizikai frissességük megtartását és fejlesztését. A sportintézmények lehetőségei a kondíció megtartását célozzák, a kulturális intézmények által biztosított programok és szolgáltatások pedig hozzájárulnak az ismeretek bővítéséhez az autodidakta módon történő tanuláshoz.

A szenior korosztály tagjainak a település programjainak szervezésébe, lebonyolításába való bevonása is segíthet abban, hogy az érintettek a társadalom fontos tagjának érezzék magukat.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Önkormányzatnak nincs tudomása arról, hogy e célcsoport bármely tagját hátrányos megkülönböztetés érte a foglalkoztatás területén

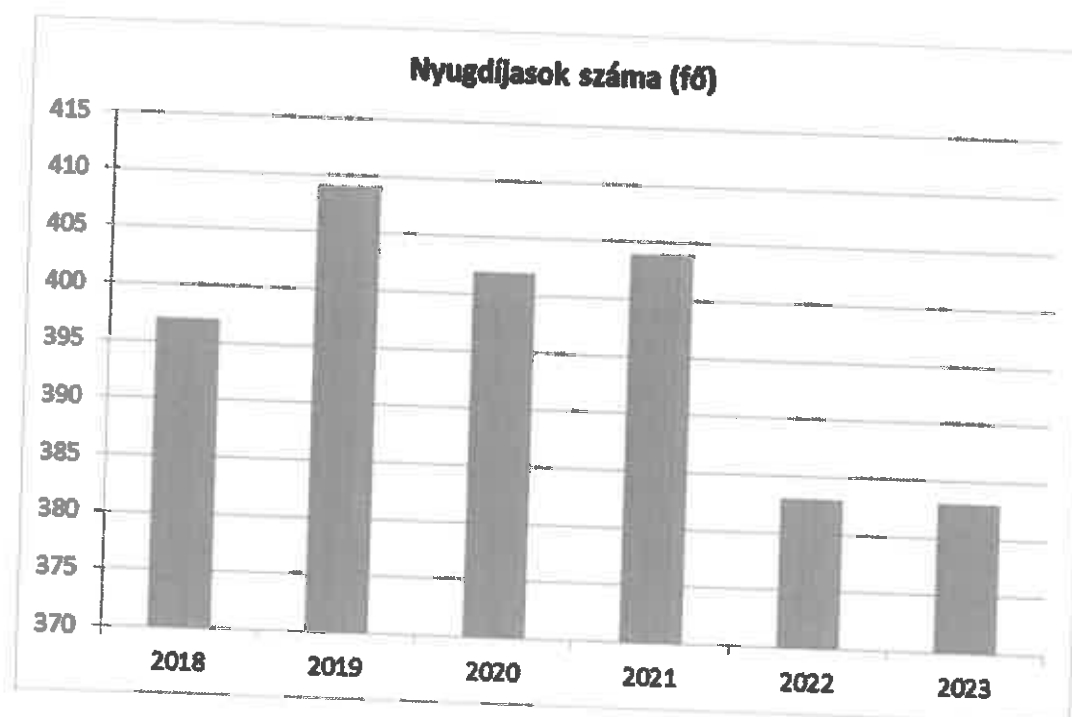
6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma
(Meg egyezik a 6.1.1-es táblázattal)

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	151	246	397
2019	158	251	409
2020	153	249	402
2021	154	250	404
2022	145	238	383
2023	143	240	383

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Tábla: 6.3.



A település nyugdíjasainak közel 80% - a 65 év feletti korosztályhoz tartozik.

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

A népesség öregedése okán fokozódó figyelmet kell fordítani az időseket ellátó jóléti rendszerekre. Fontos a szolgáltatások minőségének, illetve a megfelelő és egyenlő hozzáférés biztosítása. Kiemelt figyelmet kell fordítani a kifejezetten az időskorban kialakuló akadályozottság okozta problémák megoldására, illetve gondozási igény kielégítésére, az ápolási, gondozási feladatokra. Az egészségügyi alapellátás a településen az idős korosztály számára is biztosított. Igény esetén a háziorvos a beteg lakásán, tartózkodási helyén nyújt szolgáltatást.

A nappali ellátás szociális szolgáltatás, amely lehetőséget biztosít a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére a hajléktalan személyek és a saját otthonukban élő, következőkben felsorolt személyek részére:

- a) tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek,
- b) tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek, illetve szenvedélybetegek,
- c) harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek.

A szociális alapszolgáltatások egyik formája a házi segítségnyújtás, melyet valamennyi önkormányzat – a lakosságszámtól függetlenül – köteles biztosítani.

A házi segítségnyújtás formái:

- szociális segítség (lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködés, háztartási tevékenységben való közreműködés, veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzése és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtás, szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése)

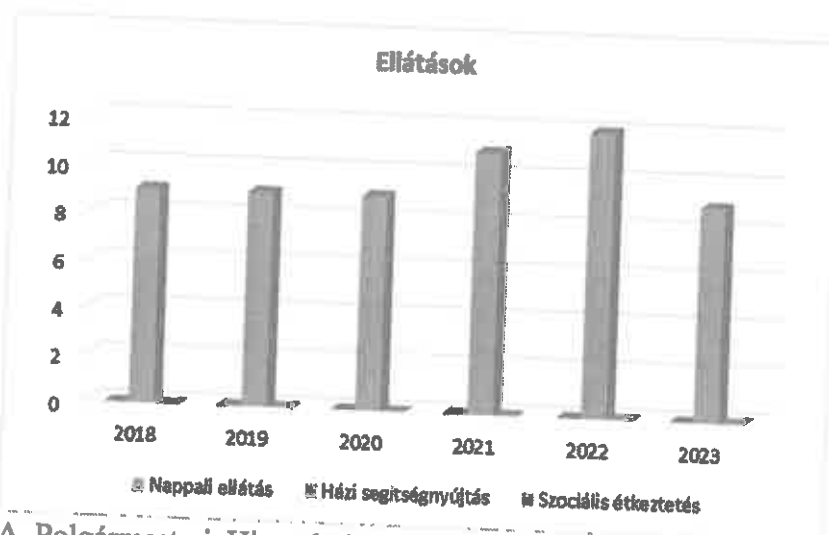
- személyi gondozás (az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása, gondozási és ápolási feladatok elvégzése, szociális segítség keretében elvégzendő feladatok)

A szolgáltatásokat a településen a Monor és Térsége Integrált Család – és Gyermejjóléti Központ és Szolgálat Vasad Szakmai Egysége és a Monor Gondozási Központ házi segítségnyújtó szolgálatával együttműködve végzi.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő Időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő Időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2018	277	0	9	0
2019	275	0	9	0
2020	297	0	9	0
2021	305	0	11	0
2022	305	0	12	0
2023	312	0	9	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Tábla: 6.3.1.



A Polgármesteri Hivatal dolgozói a rászorulóknak részére segítséget nyújtanak a különböző szociális támogatásokhoz való hozzáférési lehetőségek megismeréséhez, a szükséges dokumentumok kitöltéséhez.

Az idősok bentlakásos ápolását - gondozását végző intézmény nincs a településen.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A szabadidő hasznos eltöltésére irányuló idősfoglalkoztatás, igényeikhez igazodó programok szervezése fontos része az izoláció elleni küzdelemnek, környezeti változást és emberi kapcsolatokat hozva az elszigetelt, ingerszegény környezetben élő emberek számára. Idős emberek ritkán mennek nyaralni, mert általában nem tudnak megfizetni egy hagyományos üdülést, vagy önállóan nem képesek megszervezni, lebonyolítani azt. Az önkormányzatnak kiemelt felelőssége van abban, hogy az idős polgárok életminőségét javítsa, megfelelő szolgáltatásokat nyújtson számunkra a szabadidő hasznos eltöltéséhez.

A település legfontosabb, nyugdíjasok számára közösségi életet biztosító civil szervezete a Búzavirág Nyugdíjas Klub fogja össze a szórakozni, kikapcsolódni vágyó nyugdíjasokat.

Az egyesület különböző programokkal, rendezvényekkel gondoskodik arról, hogy tagjai ne érezzék magukat egyedül és hasznosan töltsék el az idejüket.

Településen a kulturális és közművelődés egyik legfontosabb színtere a művelődési ház és könyvtár, amely az érdeklődők legszélesebb köre számára biztosítja a magyar és az egyetemes kultúra kincseinek megismerését, a folyamatos önművelést, a színvonalas szórakozást, a szabadidő hasznos eltöltését. A könyvtár leltári állománya évről-évre növekszik.

b) idősok informatikai jártassága;

Az Európai Bizottság szerint az, hogy az idősok mennyire lesznek képesek a társadalom teljes értékű, aktív tagjai maradni, nagymértékben függ informatikai ismereteiktől. Az elmúlt évtizedekben európai és hazai szinten egyaránt számos olyan program került meghirdetésre, amely az idősok informatikai tudásának fejlesztését szolgálta (2012: "Aktív idősok európai éve" kezdeményezés, „Kattints rá nagy!” program, stb.).

A digitális írástudás hozzájárul az idősok életminőségének javításához, a családtagok idősgondozásból eredő terheinek csökkentéséhez, munkavállalásuk elősegítéséhez, továbbá a szellemi frissesség megőrzéséhez.

Vasadon az idősok, és valamennyi egyéb korosztályhoz tartozók számára a település könyvtára biztosít ingyenes számítógép használatot, illetve internet hozzáférést. Nagyon sok az egyedül élő idős ember, akik családtagjaikkal telefonon tudnak kapcsolatot tartani. Szükség esetén a könyvtár dolgozói segítséget nyújtanak az infokommunikációs eszközök használatához is.

d) a generációk közötti programok.

A település vezetése által szervezett rendezvényeket úgy szervezi, hogy minden korosztály megtalálja érdeklődésének megfelelőit.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idősek napjához kapcsolódóan az idős lakosságot köszöntik az általános iskolában, mely évente kerül megrendezésre. A Búzavirág Nyugdíjas Klub és a Dalkör tagjai hetente összejönnek, és nincs olyan helyi rendezvény, melynek ne lennének aktív részesei.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A célcsoportra jellemző betegségek gyakorisága (megelőzése, késleltetése)	Aktivitást, mozgást fejlesztő (gyógytorna) programok szervezése, Mobil szűrővizsgálat biztosítása, Képzések, tanácsadások igény szerinti bővítése
Bűnelkövetők számára leginkább veszélyeztetett korosztály	Tanácsadás, tájékoztatás, figyelemfelkeltő íráskészítés, Polgárőrség fokozott járőrözése
Az idősebbek, nyugdíjba vonulóknak nehezen kezelik az életvitelükben bekövetkező változásokat	Felvilágosító programok, tréningek szervezése a témában
Idősebb korosztályba tartozók munkanélkülisége	Allaskereső klub kiszélesítése, tanácsadás, felvilágosítás, közérdekű önkéntes munka biztosítása, megszervezése
Kevés tájékoztatást kapnak az idősek a felelősségteljes pénzgazdálkodás, az elektronikus hivatali ügyintézés, a számítástechnikai eszközök és az internet használatának témájában	Tájékoztató előadásorozatok, gyakorlatias programok szervezése a könyvtárban, vagy a közösségi házban (közösségfejlesztő alkalmazása).

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékosagra vonatkozóan a fogalmak sokféleségéből és az egyes szakterületeken való eltérő használatból fakadó problémák merülhetnek fel.

1998. évi XXVI. törvény értelmében fogyatékos személy: az a személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással - illetve ezek bármilyen halmozódásával - él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja.

A 2011-es népszámlálás definíciója szerint fogyatékos az a személy, akinek saját bevallása szerint végleges, egész életére kiható testi, szellemi, mentális illetve érzékszervi fogyatékosága van, függetlenül attól, hogy ez akadályozza-e társadalmilag elvárható tevékenységek végrehajtásában. A megváltozott munkaképességű személy definícióját 1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról (Ft.) határozza meg. E szerint megváltozott munkaképességű személy „aki testi vagy szellemi fogyatékos, vagy akinek az orvosi rehabilitációt

követően munkavállalási és munkahely-megtartási esélyei testi vagy szellemi károsodása miatt csökkennek”.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékoság esetén még jelentősebb.

Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előfeltétele mellett a közlekedési eszközök használata is nehezíti helyzetüket.

A fogyatékoság az érintetteket elsősorban a mindennapi életben, a közlekedésben, illetve a tanulásban és a munkavállalásban akadályozza. A leggyakoribb fogyatékoság a mozgásszervi, a hallás- és a látássérült. A hatályos jogszabályoknak és a pályázati feltételeknek megfelelően, a felújítások, az új közintézményi beruházások már akadálymentesítve készülnek.

A „Helyi Esélyegyenlőségi Program” e célcsoportja tekintetében is tárgítani kell a csoport tagjainak körét. E kategóriába kell sorolni a krónikus betegségben szenvedőket, az egészségkárosodottakat, valamint a megváltozott munkaképességűeket is.

A fogyatékoságra vonatkozó meghatározás területenként eltérő szóhasználatára tekintettel e programban a „fogyatékkal élők” kifejezést az előbbieken felsorolt problémákkal küzdőkre vonatkozó gyűjtőfogalomként használjuk.

7.1 A településen fogyatékosággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Az esélyegyenlőség szempontból a fogyatékkal élők különösen hátrányos helyzetben vannak, hiszen egészségügyi, testi, értelmi, vagy éppen érzékszervi hátrányuk megnehezíti, esetleg teljes mértékben gátolja a társadalmilag megszokott, illetve elvárt életvitel folytatását.

A fogyatékkal élők számára problémát jelenthet a közlekedés, a köz- és magánszolgáltatások igénybevétele, bekapcsolódás az iskolai oktatásba, egy adott képzettség megszerzése, amely egyben a munkaerő-piaci integráció korlátját is jelentheti.

Hazánkban, hasonlóan a többi gazdaságilag fejlett országhoz, tendenciózusan emelkedik a fogyatékkal élők száma, aránya. Ezen folyamat mögött számos tényező húzódik meg, gondoljunk csak a társadalom előregedésére, a jóléti társadalom fejlett szociális és egészségügyi ellátó rendszerére, a fejlett idősellátásra. A legutóbbi népszámlálás adatai alapján a fogyatékkal élők több dimenzióban is markáns eltérést mutatnak a társadalom egészétől.

A fogyatékkal élők körében a fiatalok aránya elmarad, az idősebb korosztályok részesedése pedig meghaladja a teljes népességre jellemző arányokat, alátámasztva azt a nézetet, hogy a fogyatékkal élők számának növekedése mögött jelentős részben a társadalom előregedése húzódik meg.

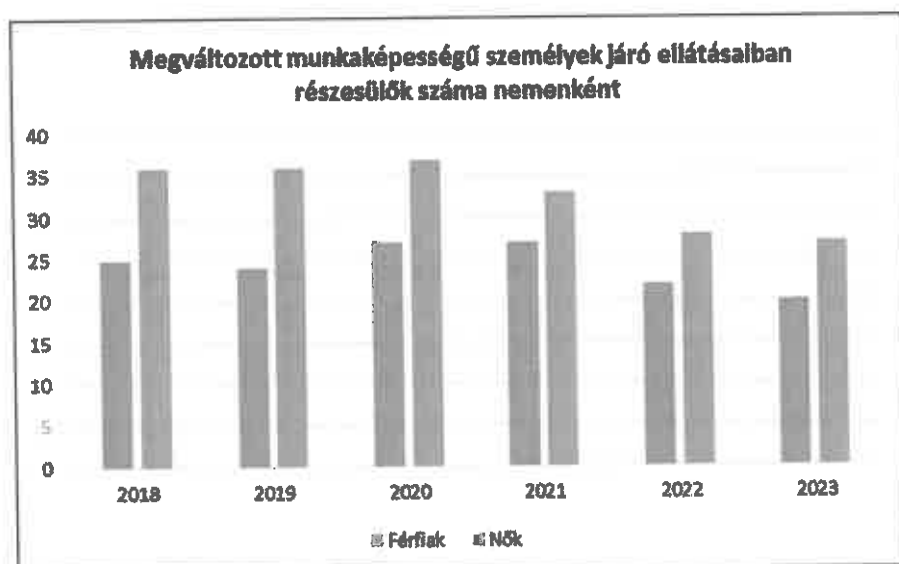
Vasadra vonatkozóan a megváltozott munkaképességű személyek számának változását illetően megállapítható, hogy a nők felülreprezentáltak.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2018	25	36	61
2019	24	36	60
2020	27	37	64
2021	27	33	60
2022	22	28	50
2023	20	27	47

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Tábla: 7.1.1.



7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

Tábla: 7.1.2.

A településen fogyatékos személyek nappali ellátórendszere nem kiépített, tekintettel a község lélekszámára, és a fogyatékkal élők alacsony számára.

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló, 2006-ban aláírt ENSZ-egyezmény szerint a résztvevők – köztük Magyarország – elismerik a fogyatékossgal élőknek a szabadon választott és elfogadott munka által nyerhető megélhetés lehetőségének jogát a nyitott, befogadó és hozzáférhető munkaerőpiacon.

Általános uniós cél, hogy minél több fogyatékkal élőket integráljanak a munkaerőpiacra az aktív politikák révén, valamint az, hogy csökkentsék a segélyezési rendszerek terheit.

A magyar szabályozás különbséget tesz a fogyatékkal élő és a megváltozott munkaképességű személyek között. A fogyatékkal élők esetében egyfajta speciális munkahelyek létrehozását és működtetését szorgalmazza, míg a megváltozott munkaképességűek esetében inkább egy atipikus munkavégzési formára fókuszál.

A fogyatékkal élők, megváltozott munkaképességűek foglalkoztatása valamennyi EU-s tagállamot foglalkoztató probléma. Számos elvek és célok fogalmazódtak meg, irányelv látott napvilágot e témában, az Európa 2020 stratégiában megfogalmazott célkitűzések rendszerébe is szervesen illeszkedik.

Vasad Község Önkormányzatának nincsenek releváns információi arra vonatkozóan, hogy a település fogyatékkal élő / megváltozott munkaképességű lakói közül hányan rendelkeznek munkaviszonnyal vagy foglalkoztatáshoz kapcsolódó jogviszonnyal. Fogyatékkal élő személyek a községében, gazdasági vállalkozásnál jelenleg nem dolgoznak.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Ahhoz, hogy a munkaerőpiac nagy számban alkalmazzon fogyatékkal élőket, egyfajta szemléletváltásra lenne szükség. A jelenlegi támogatási rendszer kibővítése is fontos, de igazi eredményt a foglalkoztatók hozzáállásának megváltozása hozna.

A tartós egészségügyi problémákkal, illetve fogyatékkal élő emberek munkaerő-piaci lehetőségei erősen behatárolódtak. A tartósan egészségkárosodottak, valamint a fogyatékossgal élők elsődleges jövedelmi forrása a rokkantsági nyugdíj, a rokkantsági járadék és a fogyatékossgai támogatás

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A 2000/78/EK foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmódról szóló irányelv értelmében a munka világában tilos a valláson, meggyőződésen, fogyatékossgon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló hátrányos megkülönböztetés. Az irányelv meghatározza többek között a fogyatékossgon alapuló hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem általános kereteit, és azon szükséges intézkedéseket, amelyeket a munkaadóknak meg kell tenniük, hogy a fogyatékos személy számára lehetővé váljon a munkához jutás, a munkában való részvétel, az előmenetel, az át- vagy továbbképzés, kivéve, ha az ilyen intézkedés aránytalanul nagy terhet ró a munkáltatóra.

A településen és vonzáskörzetében működő foglalkoztatóknál alkalmazott fogyatékkal élőkre vonatkozóan csupán a TEIR rendszer adatai állnak rendelkezésre.

Az Önkormányzat nem rendelkezik adatokkal arra vonatkozóan, hogy a fogyatékkal élőket hány esetben és milyen hátrányos megkülönböztetés érte a foglalkoztatás területén a településen.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A 2000/78/EK foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmódról szóló irányelv értelmében, a munka világában tilos a valláson, meggyőződésen, fogyatékossgon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló hátrányos megkülönböztetés. Az irányelv meghatározza többek között a fogyatékossgon alapuló hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem általános kereteit, és azon szükséges intézkedéseket, amelyeket a munkaadóknak meg kell tenniük, hogy a fogyatékos személy számára lehetővé váljon a munkához jutás, a munkában való részvétel, az előmenetel, az át- vagy továbbképzés, kivéve, ha az ilyen intézkedés aránytalanul nagy terhet ró a munkáltatóra.

A településen és vonzáskörzetében működő foglalkoztatóknál alkalmazott fogyatékkal élőkre vonatkozóan csupán a TEIR rendszer adatai állnak rendelkezésre.

Az Önkormányzat nem rendelkezik adatokkal arra vonatkozóan, hogy a fogyatékkal élőket hány esetben és milyen hátrányos megkülönböztetés érte a foglalkoztatás területén a településen

Az Önkormányzat kiemelt figyelmet fordít honlapjának akadálymentes elérésére, ezért annak teljes tartalma akadálymentes változatban is elérhető legyen. Az akadálymentes honlap jóvoltából a szellemi, érzékszervi és fizikai fogyatékossgal élők részére is elérhetővé válhat a tartalom. Településen nincsenek ilyen intézmények, szolgáltatások és programok.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élők számára a lakóhelye szerint illetékes Járási Hivataltól az alábbi támogatások igényelhetők:

- időskorúak járadéka,
- foglalkoztatást helyettesítő támogatás,
- egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás, (korábban rendszeres szociális segély),
- közgyógyellátás, ápolási díj,
- súlyosan fogyatékos személy, valamint a 18 év alatti tartósan beteg gyermek után alap összegű ápolási díjat,
- a súlyosan fogyatékos személy fokozott ápolási igénye esetén járó emelt összegű ápolási díj, valamint
- kiemelt ápolási díj

Természetbeni szociális ellátásként pedig a járási hivatal: alanyi közgyógyellátást, normatív közgyógyellátást, és egészségügyi szolgáltatásra való jogosultságot állapíthat meg.

Helyi szinten pedig a fogyatékkal élőket is – jogosultságuk esetén - megilletik mindazok a juttatások, amelyeket az önkormányzat a helyi szociális ellátások és támogatások szabályairól szól.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Az Európai Unióhoz történő csatlakozás egyik feltétele, hogy az állampolgárok – köztük a fogyatékossgal élő emberek – számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén; a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és foglalkoztatottsági, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás

területén is. Kiemelt prioritásként a minőségi szolgáltatások egyenlő hozzáféréseinek megteremtése fogalmazható meg.

Biztosítani kell az esélyegyenlőséget az intézményes ellátások szolgáltató jellegének erősítésével, az intézmények kiépítésével, korszerűsítésével és átalakításával, illetve a lakókörnyezeti és az integrált formában történő ellátásszervezés erősítésével.

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékosági csoporthoz tartozó ember – azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, az autista és a súlyosan halmozottan fogyatékos emberek – speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök, és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. (Hangos térkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek, stb.) A kulcs az, hogy ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét.

A népesség mintegy 6-8%-a él valamiféle fogyatékosággal. A nemzetközi, EU-s és hazai irányelvek, jogszabályok mellett a társadalom érdeke és alapvető erkölcsi követelmény a lehetőségekhez mérten számukra is biztosítani a közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférést.

A különféle fogyatékosággal élő csoportok közszolgáltatásokhoz, közigazgatáshoz, munkahelyekhez való hozzáféréseinek érdemi segítése, valamint a fogyatékos és megváltozott munkaképességű emberek társadalmi és munkaerő-piaci integrációjának sikeres megvalósítása nem képzelhető el társadalmi szemléletváltás és összefogás nélkül. A szemléletváltás egyik alappillére a tényleges segíteni akarás, azoknak az intézkedéseknek a támogatása, amely a hátrányok csökkentését szolgálják. Ilyen intézkedés lehet az akadálymentesítés, vagyis azoknak az akadályoknak a megszüntetése, amelyek lehetővé teszik a közösségi életben való részvételt. A fogyatékkal élők, az időskorú vagy megváltozott munkaképességű emberek esetében nem csupán a közszolgáltatásokhoz való hozzáférést, hanem a társadalom többségétől való elszigetelődést is erősíti az akadálymentesítettség hiánya, a komplex, illetve a szociális rehabilitáció szakmai hátterének kialakulatlansága

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Az akadálymentesítés definíciója:

- Komplexen akadálymentes, azaz teljes körűen, az egész épületre kiterjedően a fizikai és az infó-kommunikációs akadálymentesítés megoldott. A fogyatékosággal élők bármelyike egyenlő eséllyel fér hozzá minden olyan szolgáltatáshoz, amelyet az intézmény nyújt, és amelyet a többség használhat.
- Részben akadálymentes megjelölést akkor alkalmazunk, ha az épület nem komplexen akadálymentes, azonban vannak akadálymentes részelemei.
- Egyáltalán nem akadálymentesített.

A települési önkormányzat tulajdonában lévő épületek egy része az épületek adottságai miatt akadálymentesen megközelíthetőek, a hiányzó akadálymentesítés megvalósítása ütemterv alapján történik.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége sajnos nem teljes körű.

	Igen/nem								
	Lift	Vakvezető sáv	Mozgáskorlátozottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
Köznevelési intézmények	részben	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem
Orvosi rendelő	nem	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem
Művelődési Ház és Könyvtár	nem	nem	nem	igen	nem	nem	nem	nem	nem
Községháza	nem	nem	nem	igen	nem	nem	nem	nem	nem
Bölcsőde	nem	nem	nem	igen	nem	nem	nem	nem	nem

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Akadálymentesítésen értjük mindazon akadályok elhárítását, amelyek gátat szabnak annak, hogy a fogyatékossgal élő emberek a többségi társadalom tagjaihoz képest egyenlő esélyekkel vehessen részt a társadalmi élet minden szegmensében.

Az akadálymentesség formái:

a.) Fizikai akadálymentesség. Ezen fogalom alatt a klasszikus akadálymentességet értjük, azaz az épített környezet konform kialakítását (rámpa, lift, akadálymentes mosdó, küszöb nélküli ajtó, stb.).

b.) Információs és kommunikációs („infokommunikációs”) akadálymentesség alatt pedig az információnak a fogyatékos személy számára hozzáférhető, érthető megjelenítését értjük. Ez utóbbi gyakran az épített környezet részét képezi (pl.: hangjelzést kiadó közlekedési lámpák, indukciós hurok), de más, személyi-, tárgyi feltétel által biztosított (pl. jeltolmács alkalmazása, alternatív és augmentatív kommunikációs eszközök igénybevétele).

Településünkön az intézmények nem teljeskörűen akadálymentes.

Az önkormányzat által szervezett kulturális programok elérhetősége azonban mindenki számára biztosított.

A sportprogramokhoz való hozzáférés egyik helyszíne a sportpálya, amely mindenki számára lehetőséget tud biztosítani a szabadidő hasznos eltöltésére.

További sportolási lehetőségek a Monoron érhetők el.

A település lakóépületeinek akadálymentesítettségéről nem áll rendelkezésre adat.

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzat, mint munkáltató által fenntartott munkahelyek esetében sajnos nem megoldott a teljes körű akadálymentesítés.

A település további foglalkoztatói tekintetében nem rendelkezünk adatokkal az akadálymentesítést illetően.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Az akadályokkal teli környezet használata nem csupán a betegséggel, egészségkárosodással élők számára jelenthet problémát, hanem az idősek, a gyerekek, a kisgyerekekkel, babakocsival, vagy csomagokkal közlekedőknek is. A közösségi közlekedés során pedig számos olyan akadály áll fenn, amely leginkább a fogyatékkal élőket sújtja. Az autóbuszokra, vonatokra való fel- és leszállás, az eligazodás, az információkhoz való hozzájutás nem mindenki számára biztosított. A busztársaságok egyre több útvonalon állítanak be alacsonypadlós járművet, melyek középső ajtajánál akadálymentesen szállhatnak fel az utasok kerekesszékekkel, vagy babakocsival is.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Település nem rendelkezik fogyatékosok nappali ellátását biztosító intézménnyel.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A jog egyes hátrányos helyzetű célcsoportok védelme érdekében pozitív diszkriminációt tartalmazó szabályok kialakítására ad felhatalmazást. A pozitív diszkrimináció előnyben részesítést, előnyösebb elbánást jelent. Ilyen pozitív megkülönböztetést szolgáló eszköz például a magyar jogszabályban is rögzített - fogyatékkal élők foglalkoztatását célzó – u.n. kötelező foglalkoztatási kvóta. (e kvótarendszer úgy kívánja bővíteni a fogyatékossgal élő emberek foglalkoztatását, hogy kötelezi a 25 fő feletti munkavállalót foglalkoztató munkaadókat bizonyos számú (5%) fogyatékos munkavállaló alkalmazására)

Továbbá a pozitív diszkrimináció fogalomkörébe tartoznak mindazon – kimondottan fogyatékkal élők és megváltozott munkaképességűeket célzó – támogatási formák, amelyekről az előzőekben már szó esett.

Az Önkormányzatnál bevett gyakorlat, hogy azon lakosok számára, akik nehezen tudják megközelíteni a hivatali helyiségeket vagy szolgáltatási pontokat, szükség esetén és szabad kapacitás függvényében a hivatali dolgozók „házhoz viszik” a szolgáltatást.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A településen nincsen fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítést célzó programok.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Helyi szinten nem merültek fel fogyatékossgal élőket érintő társadalmi problémák, így a felszámolásukra irányuló kezdeményezések sincsenek.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nem teljeskörűen akadálymentesek az intézményeink, közterületeink	Intézmények és közterületek akadálymentesítése
Egészségügyi szűrésekre nehezen mennek be a Szakorvosi Rendelőintézetbe	Mobil szűrőállomás biztosítása évente Felhívások, tájékoztatások szervezése
A munkavállalók nem szívesen alkalmaznak fogyatékkal élő munkavállalót	Szemléletformálás, felvilágosító előadások szervezése

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Rosszak a település járdái, felújításra szorulnak	MFP 2020- Járdaépítés anyagtámogatás MFP-BJA/2021
Temető és ravatalozó felújításra szorul	MFP 2021- Temető infrastruktúra MFP-ÖTIF/2021
Rosszak/nincsenek a település külterületi utak felújításra szorulnak	MFP 2021- Külterületi útépítés MFP-UHK/2021

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Nevelési és oktatási közfeladatot ellátó szervezet:

Vasadi Napközi Otthonos Óvoda
Vasadi Bölcsőde
Közművelődési közfeladatot ellátó szerv:
Vasadi Művelődési Ház és Könyvtár

Civil szervezetink:

Bejegyzett szervezetek

- o Civil Összefogás Vasadért Egyesület,

- Vasadi Hagyományőrző Egyesület,
- Vasadi Polgárőr Egyesület,
- Vasadi Regionális Sport Club.

Nem bejegyzett, de működő szervezetek:

- Vasadi Búzavirág Nyugdíjas Klub,
- Vasadi Dalkör,
- Vasadi Kökényszem Citerazenekar
- Vasadi Lovas kör
- Vasadi Vajákos Színjátszó kör.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A civil szervezeteken túl az egyházak is fontos szerepet töltenek be a településen az esélyegyenlőség megteremtésében, egyfajta önkormányzást támogató civil humán erőforrásként működnek. Az egyházaknak és az egyházközösségeknek a közösségteremtésben, az együttműködés erősítésében és a karitatív jellegű tevékenységekben jelentős a szerepük. Ennek megfelelően az önkormányzat partneri viszonyt tart fenn a Vasadi Római Katolikus Egyházközséggel és a Vasadi Református Egyházközséggel is.

Az önkormányzati és a civil szféra együttműködése különösen az esélyegyenlőség területén meglehetősen fontos. A közsztéma és a társadalom közötti párbeszéd különösen a legkiszolgáltatottabb helyzetűek számára jelenthet előnyöket. Az esélyegyenlőségi program megvalósítása során az erőforrások és a felelősség megosztása az önkormányzat és a civil társadalom szereplői között nagymértékben növelheti a helyi érdekeltek aktivitását, sőt az egyes szolgáltatások közös megteremtésére is lehetőséget teremti.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A képviselő-testületek megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat-és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatás feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.

A „Helyi Esélyegyenlőségi Program” több olyan célcsoportot és célterületet érint, amelyre vonatkozó szolgáltatások megvalósítására Vasad község esetében társulások keretében kerül sor. Ezen területek az orvosi ügyeletrre, a hulladék és környezetvédelemre, a gyermekjóléti szolgáltatásra, házi segítségnyújtással kapcsolatos ellenőrzési feladatokra, valamint a településfejlesztési tevékenységekre irányulnak. Vasad Község Önkormányzata nem vesz részt olyan társulásban, mely érintené az esélyegyenlőségi programot.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Településen nem működik nemzetiségi önkormányzat.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

Vasadot jól működő partnerség jellemzi a civil szektorral, az egyházakkal. Minden évben támogatást nyújt az önkormányzat az egyházi és civil szervezeteknek, melyek aktívan részt vesznek a község életében, rendezvényein.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A településen kevés vállalkozás működik, saját lehetőségeikhez mérten vesznek részt az esélyegyenlőség megvalósulásában.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;
- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.
- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A prevenció és szűrőprogramokhoz való korlátozott hozzáférés Jelentősen csökkent, de még így is jelentős a munkanélküliek, a nem bejelentett munkavállalók száma, ami tovább generálja az elszegényedést Növekedett a lakhatási költségek és a hiteltörlesztések elmaradása miatti eladósodás, ingatlanok/albérletek elvesztése	Több szűrővizsgálat elérhetőségének biztosítása Közfoglalkoztatás tovább folytatása, helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása, álláskereső klub/ tréningek tartása Tájékoztatás az igénybe vehető ellátásokról, életvezetési tanácsok nyújtása
Gyermekek	Kevés a tájékoztató előadás A gyermekek nehezen tudnak dönteni a pályaválasztással kapcsolatban A gyerekek és a szülők a biztonságos internethasználattal kapcsolatban nem eléggé tájékozottak A gyermekeket érintő súlyos egészségügyi problémák Óvodának nincs megfelelő játszótere	Drogprevenció előadások szervezése, Közlekedés biztonságáról szóló előadások, oktatások szervezése A gyermekeknek a környező potenciális munkalehetőségek, hozzájuk kapcsolódó szakmák bemutatása Tájékoztató előadások szervezése 3-14 éves korosztály egészségfejlesztése, egészségtudatosság ösztönzése (pl. egészség- sportnapok) MFP 2021- Játszótér építés MFP-OJKJF/2021
Nők	A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota romolhat, hanem családi konfliktusokhoz is	Szabadidős programok szervezése, „beszélgető-kör” fenntartása, igény szerinti módosítása

	vezethet Alacsony jövedelemmel rendelkező gyermeket egyedül nevelő vagy több gyermeket nevelő család esetében magas az elszegényedés kockázata Nők elhelyezkedési nehézségei Részmunkaidő hiánya, munkahelyek hiánya, vidékre utazás, ingázás nehézségei, A gyermekek napközbeni felügyelete az iskolai szünetekben nem megoldott Nők mentális és egészségi állapotának romlása	Szociális és gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során az érintettek informálása az egyes ellátásokról, prevencióra kell nagyobb hangsúlyt fordítani Munkahelyteremtés elősegítése Foglalkoztatók megkeresése, közlekedés javításának elősegítése Nyári gyermekétkeztetés, és nyári gyermekfelügyelet Szűrővizsgálatok kibővítése, számának növelése
Idősek	A célcsoportra jellemző betegségek gyakorisága (megelőzése, késleltetése) Bűnelkövetők számára leginkább veszélyeztetett korosztály Az időseddők, nyugdíjba vonulók nehezen kezelik az életvitelükben bekövetkező változásokat Idősebb korosztályba tartozók munkanélkülisége Kevés tájékoztatást kapnak az idősek a felelősségteljes pénzgazdálkodás, az elektronikus hivatali ügyintézés, a számítástechnikai eszközök és az internet használatának témájában	Aktivitást, mozgást fejlesztő (gyógytorna) programok szervezése, Mobil szűrővizsgálat biztosítása, Képzések, tanácsadások igény szerinti bővítése Tanácsadás, tájékoztatás, figyelemfelkeltő íráskészítés, Polgárőrség fokozott járőrözése Felvilágosító programok, tréningek szervezése a témában Álláskereső klub kiszélesítése, tanácsadás, felvilágosítás, közérdekű önkéntes munka biztosítása, megszervezése Tájékoztató előadássorozatok, gyakorlatias programok szervezése a könyvtárban, vagy a közösségi házban (közösségfejlesztő alkalmazása).
Fogyatékkal élők	Nem teljeskörűen akadálymentesek az intézményeink, közterületeink Egészségügyi szűrésekre nehezen mennek be a Szakorvosi Rendelőintézetbe A munkavállalók nem szívesen alkalmaznak fogyatékkal élő	Intézmények és közterületek akadálymentesítése Mobil szűrőállomás biztosítása évente Felhívások, tájékoztatások szervezése Szemléletformálás, felvilágosító

	munkavállalót	előadások szervezése
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	Rosszak a település járdái, felújításra szorulnak	MFP 2020- Járdaépítés anyag támogatás MFP-BJA/2021
	Temető felújításra szorul	MFP 2021- Temető infrastruktúra MFP-ÖTIF/2021
	Rosszak/nincsenek a település külterületi utak felújításra szorulnak	MFP 2021- Külterületi útépités MFP-UHK/2021

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák a nem romákkal azonos értékek mellett együtt tudnak élni, dolgozni, minden területen egyenlő esélyeket kapnak.
 Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők felzárkóztatása.
 Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek testi, lelki, szellemi fejlődését.
 Folyamatosan odafigyelünk az idősek igényeire, biztonságára.
 Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az esélyegyenlőséget család és munkavállalás között.
 Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők akadálymentes közlekedésére, szolgáltatások hozzáférésehez

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	
B	Feltárt probléma megnevezése	
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	
G	Az intézkedés felelőse	
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felölése	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Településszintű probléma												
1	MFP-BJA/2021	Rosszak a település járdái, felújításra szorulnak	MFP 2020- Járdaépítés anyagtámogatás MFP-BJA/2021	pályázati dokumentáció	pályázati dokumentáció	Több út, járda, híd felújítása, vízelvezetés	projekt menedzser	2030.06.30	a felújított út hossza	humán, pénzügyi	folyamatos	nem releváns
2	MFP-ÖTIF/2021	Temető felújításra szorul	MFP 2021- Temető infrastruktúra MFP-ÖTIF/2021	pályázati dokumentáció	pályázati dokumentáció	ravatalozó felújítása és temető a temető rendbetétele	projekt menedzser	2029.12.31	kegyeleti szolgáltatás	pénzügyi, humán, technikai	folyamatos	nem releváns
3	MFP-UHK/2021	Rosszak/nincsenek a település külterületi utak felújításra szorulnak	MFP 2021- Külterületi útépítés MFP-UHK/2021	pályázati dokumentáció	pályázati dokumentáció	Több út, járda, felújítása, vízelvezetés	projekt menedzser	2030.06.30	a felújított út hossza	humán, pénzügyi	folyamatos	nem releváns
...												
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Egészségcsen	A prevenció és szűrővizsgálatokhoz való korlátozott hozzáférés	Több szűrővizsgálat elérhetőségének biztosítása	Egészségügyi terv	nem releváns	Lehetőséget biztosítani a településen szűrővizsgálatokra	házi orvos a asszisztense	2027.06.30	Szűrővizsgálaton részt vettek száma	humán, pénzügyi, technikai	folyamatos	nem releváns

2	Munkában	Jelenősen csökkent, de még így is jelentős munkaméltóságok, a bejelentett munkavállalók száma, ami tovább generálja az elszegényedést	Közfoglalkoztatás tovább folytatása, helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása, álláskereső klub/tréningek tartása	Közmunkaprogram	nem releváns	Munkaméltóság csökkentésére lévő kezdeményezések	művelődési ház, könyvtár vezetője, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Monori Foglalkoztatási Hivatal	2027.06.30.	Megjelentek száma	humán, pénzügyi, technikai	folyamatos	nem releváns
3	Biztos otthon	Növekedett a lakhatási költségek és a hitel törlesztések emaradása miatti eladósodás, ingatlanok/albérletek elvesztése	Tájékoztató az igénybe vehető ellátásokról, életvezetési tanácsok nyújtása	Gazdasági program	nem releváns	Stratégia kidolgozása az eladósodás miatt	Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Onkológiai Szociális osztály, jegyző	2027.06.30.	Esetszám csökkentése	humán, pénzügyi, technikai	folyamatos	nem releváns
...												
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Szer nélkül!	Kevés a tájékoztató előadás	Dropprevenciók előadások szervezése, Közlekedés biztonságáról szóló előadások, oktatások szervezése	helyi dokumentum	nem releváns	A gyermekek részére előadások a veszélyekről	Család Gyermekjóléti Szolgálat bevonva a Monori Rendőrkapitányság Ifjúságvédelmi Osztályát	2027.06.30.	Programon résztvevő gyerekek száma	Humán, technikai	folyamatos	nem releváns
2	Edukáció	A gyermekek nehezen tudnak dönteni a pályaválasztással kapcsolatban	A gyermekeknek a környező potenciális munkalehetőségek, hozzájuk kapcsolódó szakmák bemutatása	iskolai program	nem releváns	Potenciális munkalehetőségek bemutatása, kompetencia mérés	Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, iskola	2027.06.30.	Programban résztvevő gyerekek száma	Humán, pénzügyi, technikai	folyamatos	nem releváns
3	Internet fogásában	A gyermekek és a szülők a biztonságos internethasználatról nem elég tájékozottak	Tájékoztató előadások szervezése	könyvtári program	nem releváns	Szakemberek előadása a témában, Monori Rendőrkapitányság	Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, iskola, könyvtár	2027.06.30.	Programban résztvevők	Humán, technikai, pénzügyi	folyamatos	nem releváns

4	Épp tesztben állnak!	A gyermeknek érinthető egészségügyi problémák	3-14 éves korosztály egészségfejlesztése	éves	egészség program	nem releváns	Programok szervezése az egészség táplálkozása, mozgás ösztönzése	házi orvosi asszisztens, óvoda, iskola, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Védőnő	2026.06.30	Programban résztvevők	Humán, technikai, pénzügyi	folymatos	nem releváns
5	MFP- OJKJF/2021	Óvodának nincs megfelelő játszótér	MFP 2021- Játszóter építés		Magyar Faluprogram	Pályázati dokumentum	Óvoda játszótér kiépítése	önkormányzat, projektmenedzser	2026.06.30	Óvoda gyermekei	Humán, technikai, pénzügyi	folymatos	nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége													
1	Lelki egészség	A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota romolhat, hanem családi konfliktusokhoz is vezethet	Szabadidős programok szervezése, „beszélgető-kör” fenntartása, igény szerinti módosítása	nem releváns	nem releváns	nem releváns	Mentálhigiénés szakemberek meghívása, előadások	Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat	2027.06.30	Programban résztvevők száma	Humán, pénzügyi, technikai	folymatos	nem releváns
2	Nem ehelyedül!	Alacsony jövedelemmel rendelkező gyermeket egyedül nevelő vagy több gyermeket nevelő család esetében magas elszegényedés kockázata.	Szociális gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során az érintettek informálása az egyes ellátásokról, prevencióra kell nagyobb hangsúlyt fordítani	nem releváns	nem releváns	nem releváns	Mentálhigiénés szakemberek meghívása, előadások, családsegítés	Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, védőnő	2027.06.30	Programban résztvevők száma	Humán, pénzügyi, technikai	folymatos	nem releváns
3	Munkaerő	Nők elhelyezkedési nehézségei	Munkahelyteremtés elősegítése	nem releváns	nem releváns	nem releváns	Könyvtári munkatárakkal kapcsolatfelvétellel	Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Monori Foglalkoztatási Hivatal	2027.06.30	Programban résztvevők száma	Humán, pénzügyi, technikai	folymatos	nem releváns
4.	Atipikus foglalkoztatásban	Részmunkaidő hiánya, munkahelyek hiánya, vidékre utazás, ingázás nehézségei	Foglalkoztatók megkeresése, közlekedés javításának elősegítése	nem releváns	nem releváns	nem releváns	Könyvtári munkatárakkal kapcsolatfelvétellel	Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Monori Foglalkoztatási Hivatal	2027.06.30	Programban résztvevők száma	Humán, pénzügyi, technikai	folymatos	nem releváns
5	Vakáció	A gyermekek napközbeni	Nyári gyermekétképzés,	nem releváns	nem releváns	nem releváns	Egyházak és a családsegítő	Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat	2027.06.30	Programban résztvevők száma	Humán, pénzügyi, technikai	folymatos	nem releváns

	felügyelte az iskolai színekben nem megoldott	és nyári gyermekfelügyelet		önkormányzat támogatásával biztosítja a nyári szünet idejének lefedését	Szolgálat, védőnő, óvoda, iskola		technikai		nem releváns
6	Kiegészítő és mentális és egészségügyi állapotának romlása	Szűrővizsgálatok kibővítése, számának növelése	nem releváns	Mentálhigiénés szakemberek meghívása, előadások, családsegítés	Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, védőnő	2027.06.30	Humán, pénzügyi, technikai	Programban résztvevők száma	folymatos

IV. Az idősek esélyegyenlősége

IV. Az idősek esélyegyenlősége												
	Nem csak a 20 évesek a világ!	A célcsoportra jellemző betegségek gyakorisága (megelőzés, késélthetése)	Aktivitat, mozgást fejlesztő (gyógytorna) programok szervezése, Mobil szűrővizsgálat biztosítása, Képzések, tanácsadások igény szerinti bővítése	nem releváns	nem releváns	Az időskor előrehaladtával a helyben elérhető szűrővizsgálatokra nagyobb gyakorisággal mennék el a székletürít	Háziorvos, asszisztens, Családsegítő, Gyermekjóléti Szolgálat	2026.06.30	Programban résztvevők száma	Humán, pénzügyi, technikai	folymatos	nem releváns
1	Biztonságban	Bűnelkövetők számára leginkább veszélyeztetett korosztály	Tanácsadás, tájékoztatás, figyelemfelkeltő írások készítése, Polgárőrsg fokozott járőrözése	nem releváns	nem releváns	Monori Rendőrkapitányság szervezése, járőrözés	Polgárőrsg vezetője	2026.06.30	Programban résztvevők száma	Humán, pénzügyi, technikai	folymatos	nem releváns
3	Senior Klub	Az idősek, nyugdíjba vonulók nehezen kezelik az életvitelükben bekövetkező változásokat	Felvilágosító programok, tréningek szervezése témában	nem releváns	nem releváns	Tréningek, Senior Akadémia szervezése,	Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat	2026.06.30	Programban résztvevők száma	Humán, pénzügyi, technikai	folymatos	nem releváns
4.	Aktív	Idősebb korosztályba tartozók munkanélkülisége	Álláskereső klub készítése, tanácsadás, felvilágosítás, közérdekű	nem releváns	nem releváns	Tréningek, Senior Akadémia szervezése, előadások	Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, könyvtár	2026.06.30	Programban résztvevők száma	Humán, pénzügyi, technikai	folymatos	nem releváns

112

5.	Ildos korban a biztonságban világhálón	Kevés tájékoztatást kapnak az idős emberek a felkészültebb programok elektronikus hívatái ügymintézése, a számítástechnikai eszközök és az internet használatának témájában	Tájékoztató előadások, gyakorlatias programok szervezése a könyvtárban, vagy a közösségi házban (közösségtudatalkalmazása).	nem releváns	nem releváns	szervezése	Könyvtár, közösségi ház vezetője	2026.06.30	Programban résztvevők száma	Humán, pénzügyi, technikai	folymatos	nem releváns
V. A fogyatékkal élő személyek esélyegyenlősége												
1	Akadálymentesítés	Nem teljeskörűen akadálymentesítettek az intézményeink, közterületeink	Intézmények és közterületek akadálymentesítése	nem releváns	nem releváns	pályázati lehetőségek az akadálymentesítés kiépítésére	pályázatokért felelős önkormányzati dolgozó	2026.06.30	Akadálymentesített épületek száma	Humán, pénzügyi, technikai	folymatos	nem releváns
2	Feladat nélküli	Egészségügyi szűrővizsgák nem mennek be a Szakorvosi Rendelőintézetbe	Mobil szűrővizsgák a biztonságos felhívások, tájékoztatások szervezése	nem releváns	Egészség program	Fogyatékkal élők a Szakorvosi Rendelőintézetbe való eljuttatása	Háziorvos asszisztense, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat	2026.06.30	Szűrővizsgák résztvevők száma	Humán, pénzügyi, technikai	folymatos	nem releváns
3	Foglalkoztatás	A munkáltatók nem alkalmaznak fogyatékkal élő munkavállalót	Személyiségformálás, felvilágosító előadások szervezése	nem releváns	Helyi rendelkezések	A munkáltatók ösztönzése önkormányzati lehetőségekkel a személyiségformálás segítésére	Polgármesteri Hivatal előadóját, jegyző	2026.06.30	Megnyert munkáltatók száma	Humán, pénzügyi, technikai	folymatos	nem releváns
...												

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

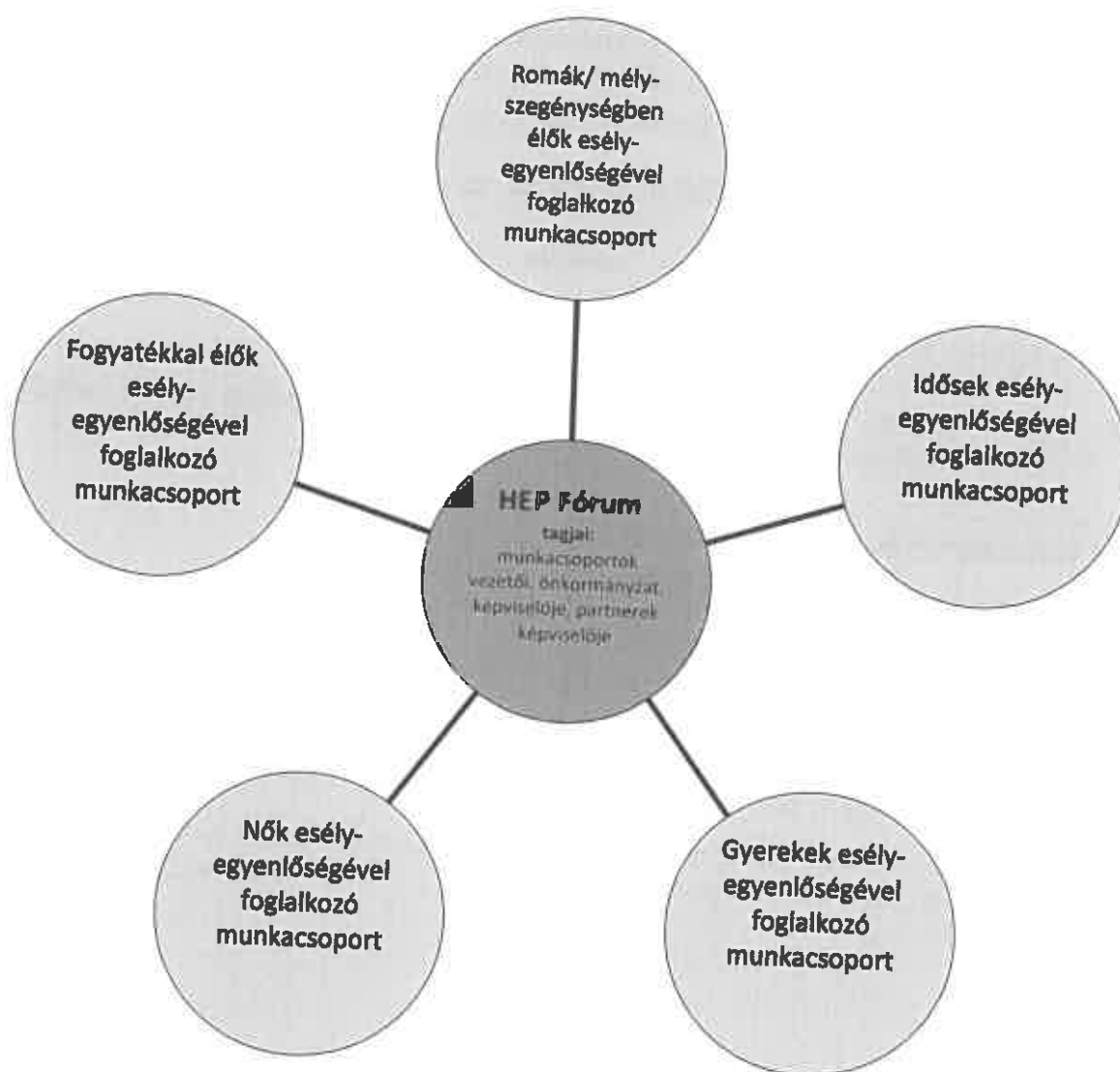
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.



A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Vasad község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Vasad község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 63/2025.(XI.6.) számú önkormányzati határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Vasad, 2025. október 27.


Marton József Zoltán
polgármester

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA